

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU 985 22 CINOBAŇA 60

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV
S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM ISCED 1 – PRIMÁRNE
VZDELANIE**

OBSAH

O ŠKOLE	3
ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELANIE PRE ŽIAKOV SO ŠVVP V ŠPECIÁLNYCH TRIEDACH ZÁKLADNEJ ŠKOLY	3
CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA – VARIANT „A“	3
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
MATEMATIKA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
INFORMATICKÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
VECNÉ UČENIE PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
VLASTIVEDA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
TELESNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA – VARIANT „B“	3
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
VECNÉ UČENIE PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
ETICKÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
MATEMATIKA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
TELESNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA – VARIANT „C“	3
ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
VECNÉ UČENIE PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
MATEMATIKA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3
HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA	3
TELESNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA.....	3

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV
S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM ISCED 1 – PRIMÁRNE
VZDELANIE**

Názov ŠkVP	Vzdelávací program pre žiakov s MP v špeciálnych triedach ZŠ s MŠ Cinobaňa
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - Primárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	ISCED 1 - 9 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Predkladateľ	Základná škola
Názov školy	Základná škola s materskou školou
Adresa	985 22 Cinobaňa
IČO	378 315 77
Riaditeľ školy	PaedDr. Jaroslav Rojík
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP pre žiakov s MP	Mgr. Silvia Zavčíková
Zriaďovateľ	Obec Cinobaňa; Ing. Mária Švikruhová
Názov	Obec Cinobaňa
Adresa	Obec Cinobaňa; 985 22 Cinobaňa 299

www.zscinobana.edu.sk

PaedDr. Ľubica Machavová, zástupkyňa riaditeľa

skola@zscinobana.edu.sk

tel: 047/ 4395 112

tel: 047/ 4395 112

PaedDr. Jaroslav Rojík, riaditeľ školy

riaditel@zscinobana.edu.sk

fax: 047/ 4395 112

fax: 047/ 4395 203

Dátum schválenia pedagogickou radou:

Dátum prejednania v Rade školy:

.....
Pečiatka a podpis

O ŠKOLE

1. Veľkosť budovy – Barak / drevená prístavba /

- Počet špeciálnych tried – 3
- Počet žiakov – 30
- Variant „A“ – 28 žiakov, Variant „B“ – 2 žiaci
- Budova Barak, v ktorej sú sústredené všetky tri špeciálne triedy, nie je súčasťou hlavnej budovy ZŠ s MŠ Cinobaňa, je umiestnená na sídlisku, v blízkosti zdravotného strediska a materskej školy, s pekne upraveným školským dvorom, ihriskami a záhradou.

2. Charakteristika žiakov

- Žiaci špeciálnych tried sú deti hlavne z marginalizovaného prostredia rómskych rodín
- Žiaci dochádzajú z okolitých obcí – Cinobaňa, Katarínska Huta, Málinec, Mládzo, Točnica
- Žiaci špeciálnych tried sú evidovaní ako klienti v SCŠPP Poltár

3. Personálne zabezpečenie

- Učiteľka 1.špeciálnej triedy, učiteľka 2.špeciálnej triedy, učiteľka 3.špeciálnej triedy, asistentka učiteľky, asistent učiteľky
- V prípade ďalšieho vzdelávania sa riadime podľa vnútorných potrieb a podľa katalógu ponúkaných foriem vzdelávania hlavne MPC Banská Bystrica

4. Dlhodobé projekty

- Enviroprojekt – dlhodobý projekt školy – od r. 2000, zameraný na environmentálne myslenie a konanie žiakov, koordinátor PaedDr. Ľubica Machavová
- Enviroprojekt 2009 – úspešný projekt MŠ SR, kde škola získala účelovo viazané finančné prostriedky na realizáciu úloh projektu
- Infovek – zavádzanie IKT do vyučovania
- Zdravá škola – zameranie na zdravý životný štýl
- Projekt FSR – pomoc nezamestnaným, spolupráca s rómskou komunitou, koordinátor PaedDr. Ľubica Machavová
- OP Vzdelávanie – premena školy tradičnej na modernú

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

- Na škole pôsobí rada rodičov, predsedkyňou je p. Silvia Očovánová
- Škola spolupracuje so zriaďovateľom – Obcou Cinobaňa
- Miestnymi organizáciami – SČK, SZZP, SZPB, rómsky spolok Roma
- Spolupráca s poradenskými zariadeniami CPPPpP Poltár, SCŠPP Poltár

6. Priestorové a materiálne – technické podmienky

- 3 špeciálne triedy
- Kabinet
- Kuchynka, sklad

7. Škola ako životný priestor

- V priestoroch školského dvora boli vysadené rôzne stromy, kvety, rastliny
- Upravené priestory telocvične
- Upravená plocha ihriska

- Novoupravené priestory školských dielní
- V čase prázdnin boli vymaľované priestory, tabule, lavice
- Znovu zapojenie školského rozhlasu

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

- V priestoroch Baraku sú umiestnené hasiace prístroje aj povinné a dôležité značenia
- Zabezpečené sú pravidelné školenia zamestnancov z oblasti bezpečnosti zdravia a ochrany pri práci
- Žiaci sú pri všetkých hromadných akciách poučení o zásadách bezpečnosti a správania sa, o čom sú pravidelne vyhotovené písomné záznamy
- Zabezpečované sú pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany
- Úrazové zmluvy o úrazovom poistení pre žiakov, zamestnancov a tretie osoby nachádzajúce sa v škole počas vyučovacieho procesu

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELANIE PRE ŽIAKOV SO ŠVVP V ŠPECIÁLNYCH TRIEDACH ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Výchova a vzdelávanie žiakov v špeciálnych triedach ZŠ

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z.z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Vzdelávacie program pre žiakov s mentálnym postihnutím sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v základnej škole podľa § 94 ods.1 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z., t.j. v špeciálnej základnej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím a v ďalších školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení.

Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní.

Podľa § 97 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z., základná škola podľa § 94 ods. 2 písm. a), ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

- **variant A** pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- **variant B** pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- **variant C** pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Zameranie školy a stupeň vzdelania

Hlavným zameraním našej školy je environmentálna výchova v prepojení s regionálnou výchovou, ktoré sú súčasťou učebného plánu od 5. ročníka variantu A ako povinne voliteľný predmet v špeciálnych triedach a v ostatných ročníkoch špeciálnych tried sú zaradené v prierezových témach. Na základe hlavného environmentálneho zamerania ZŠ sa špeciálne triedy zúčastňujú rôznych aktivít a činností školy.

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA – VARIANT „A“

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie, ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje možnosť:

- umožniť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť
- pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážene rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov,
- naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Profil absolventa – variant „A“

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové, lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných - občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných aktivít v osobnom živote. Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, ako aj zameranie školy na environmentálne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti. Vedú žiakov k ochrane životného prostredia, pestujú kladný postoj k prírode a ekológii, vyvážene rozvíjajú perceptuálno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, nadobúdať spôsobilosti v oblasti IKT, spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, rozvíjať osobné, sociálne, občianske spôsobilosti a spôsobilosť chápať kultúru.

Absolvent primárneho vzdelávania pre **žakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

a) Sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,

- vie samostatne písomne komunikovať v rámci dosiahnutého stupňa vývinu jemnej motoriky a úrovne zrakovo-motorickej koordinácie.
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí a je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

b) Kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať
- objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

c) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií a využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

d) Kompetencia učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

e) Kompetencia riešiť problémy

- rozpozna problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,

- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkoch,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

ISCED 1 Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1. ročník		2.ročník		5. ročník		6. ročník	
		Povinné	Voliteľné	Povinné	Voliteľné	Povinné	Voliteľné	Povinné	Voliteľné
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	2	8	2	6,5	1,5	6,5	1,5
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	1		1					
	Vlastiveda					2		3	
Človek a hodnoty	Etická výchova/náboženská výchova					1		1	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1
	Informatická výchova					0,5	0,5	0,5	0,5
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		2		4		4	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1		1		1	
	Hudobná výchova	1		1		1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2		2		2		2	
Voliteľné hodiny	Environmentálna výchova		1		1		1		1
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		22		23		26		27	

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím

jazykom slovenským 2302/98-4

Zložky výchovy	Ročník				
	3. ročník	4. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Slovenský jazyk	11	7	5	5	5
<i>Čítanie</i>	5	3	2	2	2
<i>Písanie</i>	2	2	-	-	-
<i>Vecné učenie</i>	2	2	-	-	-
<i>Prvky HY</i>	1	-	-	-	-
<i>Prvky VV</i>	1	-	-	-	-
<i>Gramatika</i>	-	2	2	2	2
<i>Sloh</i>	-	1	1	1	1
Vlastiveda	-	2	-	-	-
Občianska výchova	-	-	1	1	1
Dejepis	-	-	1	1	1
Zemepis	-	-	1	1	1
Matematika	5	5	5	5	5
Prírodopis	-	-	2	2	1
Fyzika	-	-	1	1	1
Chémia	-	-	-	-	2
Hudobná výchova	-	1	1	1	1
Výtvarná výchova	-	1	2	2	2
Pracovné vyučovanie	3	4	6	6	6
Telesná výchova	3	3	3	3	3
Spolu	22	23	28	28	29
ILS	2	1	-	-	-
Náboženská výchova	1	1	1	1	1
Etická výchova	-	-	1	1	1
Záujmové krúžky	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálne-technické a priestorové vybavenie školy. V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Postupne poznávať niektoré hlásky a príslušné písmená, čítať jednoslabičné a dvojslabičné slová, rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Komunikačná: Osvojiť si základy princípu zdvorilosti a kooperácie v každodennej komunikácii (pozdrav, oslovenie, vedieť prevziať slovo v dialógu v skupine, predstaviť sa, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie), základy neverbálnej komunikácie: nadviazať očný kontakt, vhodný postoj a gestá pri hovorení pred skupinou spolužiakov.

Kognitívna: Analyzovať celok na časti a syntetizovať časti do celku (text- veta- slovo- slabika- hláska).

Formou hier s hláskami a písmenami, slovami a vetami rozvíjať fluenciu, flexibilitu a originalitu myslenia.

Učiť sa vyhľadávať informácie o jazyku v tlačенých slovníkoch a encyklopédiách, aj v elektronických zdrojoch.

Získať bázovú gramotnosť, rozvíjať základy funkčnej gramotnosti.

Sociálna: Participovať na spoločnej komunikácii i na spoločnej činnosti

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 8 + 2

Obsahový štandard

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- Písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania
- literárna výchova

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Pri výcviku písania sa vytvárajú potrebné hygienické pracovné a estetické návyky. Žiaci sa učia správne zaobchádzať s písacími nástrojmi a materiálom a dbať na úhladnú úpravu. Systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie. Nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie. Rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách, čo eliminuje často neprimerané množstvo cvičného písania.

Grafický záznam sa vhodne motivuje a sprevádza slovom. Určené cvičenia sa postupne rozvíjajú, opakujú a zdokonaľujú. Písmená sa nacvičujú v poradí podľa postupu v čítaní.

Nácvik písania

- Cviky na prípravné písanie nepodopretou rukou.
- Správne držanie ruky – čmáranie rudkou, kriedou, fixkou, progresom.
- Dotyky, voľné čmáranie a krúženie, oblúky.
- Nacvičuje sa držanie ceruzky pri písaní v liniatúre, prvky prvých písmen. Využitie týchto prvkov na nácvik písania písmen.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Čítanie

Poznávanie samohlások a, e, i, o, u, y a príslušných malých a veľkých písmen. Rozlišovanie krátkych a dlhých samohlások.

Poznávanie a čítanie spoluhlások m, M, l, L, v, V, t, T, p, P, j, J.

Nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík s osvojeným písmenom.

Čítanie a výslovnosť mäkkých slabík le, li, te, ti, ne, ni, de, di.

Čítanie jednoslabičných, dvojslabičných a niektorých trojslabičných slov zložených najmä z otvorených slabík.

Čítanie jednoduchých viet. Čítanie písaného písma.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy v 1.ročníku je predovšetkým výchova pozorného detského poslucháča. Žiaci sa učia počúvať a pokúšajú sa rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky založené na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov. Učia sa počúvať a vnímať krátky príbeh, pokúšajú sa ho dramatizovať, prípadne ilustrovať. Učia sa memorovať jednoduché rečňovanky.

Tieto zručnosti si žiaci osvojujú

- pri počúvaní ukážok z literatúry pre deti zo zvukových nahrávok,
- pri sledovaní videoprogramov,
- sledovanie bábkových hier (v triede a z televízneho vysielania). Príležitostné návštevy detských bábkových divadiel. Pokus o dramatizáciu s aplikáciami, plošnými bábkami, s maňuškami a podobne.

Nácvik a memorovanie jednoduchých básničiek, rečňovaniiek a vyčítaníek od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. K. Bendová, V. Šimková – J. Domasta; J. Andel; J. Turan; F. Hrubín a iní).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky o deťoch a zvieratkách (napr. M. Ďuríčková, M. R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska a iní).

Obrázkové knižky (V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová a iní).

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Jazyk slovenský a literatúra tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr v rozprávkach
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – pri jednotlivých hláskach

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Písanie

- pozná a vie napísať veľké a malé písané písmená slovenskej abecedy **A, E, I, O, U, Y, M, L, V, T, P, J**
- dokáže správne spájať písmená v slabikách a slovách
- vie z písanej predlohy čitateľne a správne odpísať slová a krátky primeraný text
- v praktických činnostiach /pri písaní/ vie členiť slová na slabiky tak, aby výsledkom bolo správne napísané slovo
- dokáže podľa diktovania napísať písmená a slabiky
- vie správne umiestniť dĺžeň

Čítanie

- pozná a vie prečítať tlačené, písané, veľké aj malé tvary samohlások **a, e, i, o, u, y**
- pozná a vie prečítať tlačené, písané, veľké aj malé tvary spoluhlások **M, L, V, T, P, J**
- Rozlišuje krátke a dlhé samohlásky.
- v praktických činnostiach, pri čítaní vie spájať hlásky do slabík a vie prečítať všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách
- chápe význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak) – je potrebná tolerancia k deťom s iným materinským jazykom,
- chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,

Literárna výchova

- dokáže niekoľko minút počúvať najznámejšie jednoduché rozprávky
- pokúša sa rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky založené na jednoduchom časovom radení opakovaných a obmieňaných dejov.
- dokáže počúvať a vnímať krátky príbeh,
- pokúša sa ho dramatizovať, prípadne ilustrovať
- vie memorovať jednoduché rečňovanky.

Metódy a formy práce

Formy práce: skupinová, individuálna, samostatná práca, práca vo dvojici, v skupinách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, didaktické hry, brainstorming, syntetická, analyticko- syntetická metóda

Úlohou je spresňovať zmyslové vnímanie, rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov. Pozorovaním okolitej skutočnosti a jej znázornenia na obrázkoch žiaci poznávajú a pomenúvajú predmety a činnosti. Hrou a častými cvikmi sluchového vnímania sa zlepšuje schopnosť žiakov diferencovane vnímať zvuky. Žiaci poznávajú, pomenúvajú, porovnávajú a rozlišujú veľkosť, farbu, tvar, vôňu a chuť predmetov. Učia sa zameriavať svoju pozornosť podľa inštrukcie učiteľa postrehnúť rozdiely, zmeny, vzťahy a časovú následnosť.

Nacvičuje sa vyjadrovanie a výslovnosť žiakov. Od pomenovávania predmetov a javov sa prechádza k nácviku vecných formulácií, predovšetkým jednoduchých viet. Nacvičujú sa pozdravy, krátke oznámenia, vyjadrenie jednoduchej prosby, poďakovanie, ospravedlnenie.

Sústavne sa pestuje výslovnosť, dych a hlas detí. Prebúdza sa vlastné úsilie žiakov o zreteľnú, dobre počuteľnú a zrozumiteľnú reč.

Na začiatkové čítanie a na postupné osvojovanie čitateľských návykov pripravujeme žiakov hrou a špeciálnymi cvičeniami. Rozvíja sa sluchové a zrakové vnímanie. Cvičí sa sledovanie obrázkov zľava doprava, orientácia v riadku. Členenie krátkych viet na slová. Sluchová analýza a syntéza slov.

Pri nácviku písania vychádzame z detských hier a motivovaných prípravných cvikov.

Učebné zdroje

Moja kniha – Šlabikár pre 1. roč. ŠZŠ (A) , 1. časť Antolová, Škultétyová

Moja kniha – Šlabikár pre 1. roč. ŠZŠ (A) , 2. časť Antolová, Škultétyová

Moja kniha – Šlabikár pre 1. roč. ŠZŠ (A) , 3. časť Antolová, Škultétyová

Prac. listy k učebnici Moja kniha –Šlabikár pre 1. – 3. roč. ŠZŠ (B) a 1. roč. ŠZŠ (A) Škultétyová , Rohovská

Maľovaná abeceda – Pracovné listy k abecede pre ŠZŠ Škultétyová a kol.

Rôzne omaľovánky, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovné.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 8 + 2

Obsahový štandard

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 2. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- Písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania
- literárna výchova

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Vytváranie zručnosti písať s príslušnými pracovnými, hygienickými a estetickými návykmi. Naučiť sa písať písmená malej a veľkej abecedy s,S, n,N, d,D, z,Z, b,B, h,H, k,K, š,Š, c,C, r,R, č,Č, ž,Ž, ď,Ď, ť,Ť, ň,Ň, ľ,Ľ.

Písanie slabík a slov.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Čítanie

Cieľom je zdokonaľovať techniku čítania.

Poznávanie a čítanie spoluhlások s,S, n,N, d,D, z,Z, b,B, h,H, k,K, š,Š, c,C, r,R, č,Č, ž,Ž, ď,Ď, ť,Ť, ň,Ň, ľ,Ľ. Čítanie písanej abecedy.

Rozvíjanie fonetického sluchu.

Čítanie dvojslabičných a viacslabičných slov, zložených z otvorených slabík (typu mama, veselo). Automatizácia čítania jednoslabičných slov typu les.

Čítanie zatvorených slabík a dvojslabičných slov, ktoré majú zatvorenú slabiku na začiatku alebo na konci.

Automatizácia čítania niektorých dvojslabičných slov ako celkov viazaných slabikovaním.

Čítanie vety s jednoduchou skladbou a slovníkom, ktoré sú obsahom primerané schopnostiam žiakov.

Slovné odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy je približovať deťom literatúru, vyvolávať pocit radosti pri počúvaní rozprávok, príbehov zo života detí a zvierat, pri memorovaní detských rečovaniiek a vyčítaniek, pri sledovaní bábkových scénok, počúvaní vybraných zvukových nahrávok a sledovaní videoprogramov.

Prostredníctvom zážitkov, ktoré poskytuje literatúra, upevňovať citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju. Viest' žiakov k počúvaniu, prednesu, rozprávaniu a dramatizácii primeraných literárnych diel. Prebúdať u žiakov záujem o poznávanie kníh. Všímať si osoby vystupujúce v rozprávkach, poviedkach, rozlišovať hlavnú postavu (hrdinu), vyvolávať v deťoch predstavu miesta a času deja.

Navštíviť počas roka aspoň dve detské filmové alebo divadelné predstavenia.

Recitovať rečovanky a krátke básne od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. M. Ďuríčková, J. Andel, J. Navrátil, J. Čapek, J. Hála, Povedačky, Rapotanky).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky od autorov detskej literatúry (napr. M. Rázusová-Martáková, J. Pavlovič, J. Čapek, L.N.Tolstoj, M. Lukešová).

Počúvať rozprávanie o deťoch a zvieratkách (M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová).

Obrázkové knihy (V. Machaj, E. Weberová, I. Imro, j. navrátil, A. Okruhlicová).

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Jazyk slovenský a literatúra tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr v rozprávkach
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – pri jednotlivých hláskach

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Písanie

- pozná a vie napísať veľké a malé písané písmená slovenskej abecedy S, N, D, Z, B, H, K, Š, C, R, Č, Ž, Ď, Ť, Ň, Ľ. Dokáže správne spájať písmená v slabikách a slovách
- odpisuje písané písmo
- prepisuje slabiky a slová
- píše krátke vety
- dokáže podľa diktovania napísať slabiky a jednoduché slová

Čítanie

- pozná a vie prečítať tlačené, písané, veľké aj malé tvary spoluhlások S, N, D, Z, B, H, K, Š, C, R, Č, Ž, Ď, Ť, Ň, Ľ

- Číta prebraté písmená písanej abecedy
- Číta dvojslabičné a viacslabičné slová, zložené z otvorených slabík
- Má zautomatizované čítanie jednoduchých jednoslabičných slov
- Číta zatvorené slabiky a dvojslabičné slová so zatvorenou slabikou na začiatku alebo na konci.
- Číta a chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,
- Vie slovné odpovedať na otázky z čítaného textu

Literárna výchova

- vie recitovať rečnôvanky a krátke básne
- dokáže niekoľko minút počúvať rozprávanie o deťoch a zvieratkách
- dokáže počúvať a reprodukovat' krátku rozprávku alebo príbeh od autorov detskej literatúry
- pokúša sa ho dramatizovať, prípadne ilustrovať
- pozná niekoľko obrázkových kníh
- pozná a navštívi divadelné detské predstavenie a detský filmový príbeh

Komunikácia a ústny prejav

- spresňuje sa zmyslové vnímanie žiakov
- rozvíja sa ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov
- vyjadruje osobné a spoločenské zážitky a skúsenosti v krátkych hovorených prejavoch
- vie odpovedať na otázky, stručne oznamovať správy, formulovať želanie, prosbu, poďakovanie, blahoželanie
- opíše jednoduché známe činnosti, osoby, zvieratá, veci z domáceho, školského i mimoškolského prostredia
- spresňuje správnu výslovnosť žiakov

Metódy a formy práce

Formy práce: skupinová, individuálna, samostatná práca, práca vo dvojici, v skupinách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, didaktické hry, brainstorming, syntetická, analyticko-syntetická metóda

Učebné zdroje

Moja kniha – Šlabikár pre 2. roč. ŠZŠ (A) , 1. časť Antolová, Škultétyová

Moja kniha – Šlabikár pre 2. roč. ŠZŠ (A) , 2. časť Antolová, Škultétyová

Moja kniha – Šlabikár pre 2. roč. ŠZŠ (A) , 3. časť Antolová, Škultétyová

Prac. listy k učebnici Moja kniha –Šlabikár pre 4. – 6. roč. ŠZŠ (B) a 2. roč. ŠZŠ (A) Škultétyová , Rohovská

Maľovaná abeceda – Pracovné listy k abecede pre ŠZŠ Škultétyová a kol.

Rôzne omaľovánky, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 6,5 + 1,5

Obsahový štandard - témy, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis: Obojaké spoluhlásky b, m, p
vybrané slová po b, p, m.
Podstatné mená - rod a číslo.
Vlastné podstatné mená
- Písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- Tvorenie viet
- Odpovede na otázky
- Reprodukcia
- Rozprávanie
- Opis
- Formy spoločenského styku

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- Technika čítania
- Literárna výchova: Poézia od detských autorov (napr. K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín)
Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J. a W. Grimmovci a iní).
Povesti a balady (napr. M. Ďuríčková, M. Rázusová-Martáková a iní). Povesti zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová).
Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár)

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme využívať v predmete Jazyk slovenský a literatúra tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr v rozprávkach

Výkonový štandard

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Obojaké spoluhlásky, správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m. Podstatné mená - rod a číslo.

Poznávanie vlastných mien osôb, zvierat, miest, obcí, hôr, riek (všeobecne známych z najbližšieho okolia).

Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien. Nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien.

Písanie

V spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na svoje individuálne potreby.

Zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu), so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu.

Dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov. Postupne sa zvyšuje rýchlosť písania.

Priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Tvorenie viet

Tvorenie viet s danými slovami (ústne). Výber vhodných výrazov. Dopĺňanie viet (písomne) a obmieňanie slovami zvládnutými z pravopisnej stránky.

Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich).

Odpovede na otázky

Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov. Odpovede postupne tvoria súvislejší celok. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.

Reprodukcia

Reprodukcia kratších textov.

Rozprávanie

Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov. Rozprávanie podľa jednoduchej osnovy, ktorú najprv zostavil učiteľ, neskôr za spolupráce všetkých žiakov.

Opis

Opis spolužiaka, skutočných predmetov alebo obrázkov s dejovými prvkami (ústne).

Formy spoločenského styku

Požiadanie o informáciu a vedieť podať stručnú informáciu, privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou; blahoželať (k narodeninám, k Novému roku, Dňu matiek – ústne).

Napísať pozdrav a blahoželania na pohľadnici (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Čítanie primeraných textov správne a s porozumením. Postupné plynulé, vhodne členené a prirodzene intonované čítanie súvetí (sústredovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu).

Upevňovanie správneho slovného prízvuku, správne klásť vetný prízvuk.

Rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti. Rozširovanie slovnej zásoby žiakov. Presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z čítaného a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovať obsah.

Literárna výchova

variant A nemá. Žiak postupuje podľa vlastných schopností a možností.

Oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu. Spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej.

S pomocou učiteľa reprodukovať, prípadne dramatizovať dej rozprávky alebo poviedky. Rozprávať príbeh hlavnej postavy a hodnotiť jej povahové vlastnosti, určiť čas a miesto deja, rozlišovať reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie.

Rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr.: rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Slovenský jazyk pre 5. roč. ŠZŠ -

Čítanke pre 5. roč. ŠZŠ -

Pracovný zošit zo slovenského jazyka pre 5. roč. ŠZŠ - *Dobeková, Brestenská*

Pracovné listy k Čítanke pre 5. roč. ŠZŠ - *Maňková, Demianičová*

Metodická literatúra, detská literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom,..

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

MATEMATIKA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

Ciele predmetu

V 1. ročníku:

Porovnávať a triediť činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, podľa určitých kritérií,

Osvojiť si základné geometrické predstavy,

Osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 5,

Osvojiť si základné početové výkony v obore prirodzených čísel do 5,

Osvojiť si základné prvky numerácie a početové výkony s číslom 0,

Využívať osvojené vedomosti v reálnom živote.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie, rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied, chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi, má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

1. ročník

Počet hodín týždenne: 4 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

ARITMETIKA

- Úvod k učivu o prirodzenom čísle

- Prirodzené čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony
- Numerácia v obore do 2 a počtové výkony.
- Numerácia v obore do 3 a počtové výkony.
- Numerácia v obore do 4 a počtové výkony.
- Numerácia v obore do 5 a počtové výkony.
- Číslo 0

GEOMETRIA

Rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik – priradovanie názvu. Priestorové útvary – guľa, kocka.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

Environmentálna výchova - pri prac. listoch s danou tematikou

Dopravná výchova - pri prac. listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Multikultúrna výchova - v slovných úlohách

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Presnejší popis použitia prierezových tém je rozpracovaný v časovo- tematických plánoch.

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

ARITMETIKA

Úvod k učivu o prirodzenom čísle

Vedieť triediť predmety podľa vlastností (množstvo, veľkosť, farba, tvar). Poznať pojem dvojica. Poznať vzťahy rovnako – nie rovnako, viac – menej. Vedieť predmety usporiadať podľa daných kritérií (napr. veľa, málo, veľký, malý). Vzťahy – pred, za. Prvý, posledný.

Prirodzené čísla 1, 2, 3, 4, 5, 0 – numerácia a počtové výkony

Poznať rad názvov nula – päť. Vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za.

Počítať po jednej. Určovať a vyznačovať počet predmetov.

Čítať a písať číslice 0 - 5, znázorňovať čísla 0 - 5.

Poznať radové číslovky prvý – piaty.

Porovnávať čísla 0 - 5 so všetkými doteraz známymi číslami. Vedieť zápis príslušných nerovností, rovností. Znázorňovať nerovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Určovať čísla menšie, väčšie ako je dané číslo.

Poznať rad čísel 1 až 5. Vzťahy hneď pred, hneď za, pred, za. Sčítovať a odčítavať v obore do 5.

Sčítovanie: Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov sčítovania. **Odčítanie.** Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Ovládať pamäťové sčítovanie a odčítanie do 5.

Ovládať rozklad čísel na sčítance v obore do 5.

Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy.

GEOMETRIA

Poznať rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik – priradovanie názvu. Priestorové útvary – guľa, kocka.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, skupinová, práca v skupinách a vo dvojici.

Metódy práce: výklad, predĺžený výklad, riešenie problémov, brainstorming, pojmová mapa, projektové vyučovanie, zážitkové učenie

Učebné zdroje

Matematika pre 1. roč. ŠZŠ, 1. časť Rýglová
Matematika pre 1. roč. ŠZŠ, 2. časť Rýglová
Rôzne omaľovánky, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 4 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

ARITMETIKA

Prirodzené čísla 6, 7, 8, 9, 10 – numerácia a počtové výkony

- Určovanie počtu predmetov.
- Vytváranie skupín predmetov o danom počte predmetov.
- Čítanie a písanie číslíc 6 až 10, ich názorné vyjadrenie.
- Usporiadanie čísel 1 až 10, číselná os, porovnávanie čísel, vyjadrenie pomocou znakov =, >, <
- Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.
- Sčítanie a odčítanie v obore do 10.
- Vzájomná súvislosť sčítania a odčítania.
- Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie.

GEOMETRIA

Geometrické tvary

Rovinné útvary štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik - priradovanie k názvu.

Priestorový útvar valec – priradovanie k názvu.

Priamosť

Vlastnosť „priamy“, „nie je priamy“.

Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

Environmentálna výchova - pri prac. listoch s danou tematikou

Dopravná výchova - pri prac. listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Multikultúrna výchova - v slovných úlohách

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Presnejší popis použitia prierezových tém je rozpracovaný v časovo- tematických plánoch.

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

ARITMETIKA

Prirodzené čísla 6, 7, 8, 9, 10 – numerácia a počtové výkony

Poznať rad názvov nula – desať. Vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za.

Počítať po jednej. Určovať a vyznačovať počet predmetov.

Čítať a písať čísllice **6, 7, 8, 9, 10**, znázorňovať čísla **6, 7, 8, 9, 10**.

Poznať radové číslovky prvý – desiaty.

Porovnávať čísla 6 - 10 so všetkými doteraz známymi číslami. Vedieť zápis príslušných nerovností, rovností. Znázorňovať nerovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Určovať čísla menšie, väčšie ako je dané číslo.

Poznať rad čísel 0 až 10. Vzťahy hneď pred, hneď za, pred, za. Sčítovať a odčítavať v obore do 10.

Sčítovanie: Zápis príkladov sčítovania. Znázorňovanie príkladov sčítovania. **Odčítanie.** Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Ovládať pamäťové sčítovanie a odčítanie do 10.

Ovládať rozklad čísel na sčítance v obore do 10.

Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy.

GEOMETRIA

Poznať rovinné útvary – štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik – priradovanie názvu. Priestorové útvary – guľa, kocka, valec.

Kresliť rovné a krvé čiary, štvorec, kruh, trojuholník, obdĺžnik.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, skupinová, práca v skupinách a vo dvojici.

Metódy práce: výklad, predĺžený výklad, riešenie problémov, brainstorming, pojmová mapa, projektové vyučovanie, zážitkové učenie

Učebné zdroje

Matematika pre 2. roč. ŠZŠ, 1. časť Rýglová

Matematika pre 2. roč. ŠZŠ, 2. časť Rýglová

Rôzne omaľovánky, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 4 + 1

Obsahový štandard

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

Prirodzené čísla v obore do 1000

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne

Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60,

- Opakovanie násobilky a delilky do 30.
- Násobilka a delilka číslom 4, 5, 6 – pamäťový nácvik.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

- Jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky.
- Jednotka dĺžky dm, m.
- Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky,
- Súčet dĺžok úsečiek – numericky.
- Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky.
- Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer).

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

Environmentálna výchova - pri prac. listoch s danou tematikou

Dopravná výchova - pri prac. listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Multikultúrna výchova - v slovných úlohách

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Presnejší popis použitia prierezových tém je rozpracovaný v časovo- tematických plánoch.

Výkonový štandard

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

Numerácia do 1000

Počítať po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10, 100.

Usporiadať čísla podľa daných kritérií, usporiadať čísla na číselnej osi.

Porovnávať čísla, zapísať ich pomocou znakov =, <, >.

Riešiť jednoduché nerovnice postupným dosadzovaním. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie čísel.

Sčítovať a odčítovať prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne

Násobiť a deliť v obore do 60.

Tvoriť a zápis príkladov násobenia a delenia v obore do 60. Poznať násobilku a delilku číslom 4, 5, 6 spamäti.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

Poznať:

- jednotka dĺžky – dm,
- meradlo s decimetrovou stupnicou,
- jednotka dĺžky – m,
- meradlo s metrovou stupnicou,
- premieňanie jednotiek (m – dm, m – cm, dm – cm).

Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky,

- meranie dĺžky úsečky s presnosťou na cm, dm,
- rysovanie úsečiek danej dĺžky,
- vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m.

Súčet dĺžok úsečiek – numericky.

Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky.

Pracovať s kružidlom. Rysovať kružnice, poznať stred, polomer.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Matematika pre 5. ročník špeciálnych základných škôl - Lýdia Melišková

Matematika pre 5. ročník špeciálnych základných škôl pracovný zošit I a II, - Krejza

Metodická literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom,..

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených

Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovne.

INFORMATICKÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Základným zámerom informatickej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** tak, aby žiak:

- Dokázal vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry.
- Rozvíjal sociálne komunikačné kompetencie.
- Dokázal riešiť problémy.
- Dokázal učiť sa učiť sa.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 0,5 + 0,5

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Informácie okolo nás:

- Oboznámenie sa s počítačom
- Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Komunikácia prostredníctvom IKT:

- E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár:
- www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe

Postupy, riešenie problémov

- oboznámenie sa s pojmi – detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Princípy fungovania IKT

- Oboznámenie sa s pojmi myš, klávesnica
- Tlačiareň
- Ukladanie informácií do súborov

Informačná spoločnosť

- Informačné technológie v škole
- Voľný čas a IKT

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme využívať v predmete Informatická výchova tieto prierezové témy :
Environmentálna výchova: pri jednotlivých edukačných programoch zameraných na prírodu
Mediálna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Ochrana života a zdravia

Projektové vyučovanie a prezentačné činnosti

tieto prierezové témy sa budú využívať počas celého školského roka vo všetkých tematických okruhoch.

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš). Ovládanie klávesnice, myši.
- Vedieť pracovať s textovým editorom, vytvárať jednoduchý text, mazať, ukladať dokumenty. Vedieť ukladať rôzne informácie do súborov (text). Poznať jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov ako sú zmena veľkosti písma, hrúbka a pod. Dodržiavať základné zásady písania textu. Ovládať počítačové didaktické hry.
- Oboznámiť sa s pojmi – e-mail, poštový program, e-mailová adresa.
- Správne poslať a prijímať jednoduché listy rodičom, kamarátom, spolužiakom. Bezpečne a eticky sa správať v e-mailovej komunikácii - ochrana osobných údajov.
- Zistiť E-mailové adresy rodičov a kamarátov využitie adresára,
- Poznať pojmy – www, webový prehliadač, webová stránka. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.
- Poznať detské webové stránky (rozprávky, obrázky).
- Vedieť riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí - kreslenie obrázkov.
- Poznať funkcie vybraných klávesov (abeceda, medzerník, enter, shift).
- Poznať funkciu tlačiarne. CD, vedieť spúšťať hry a hudbu z CD, ovládať jednoduché hry
- Ukladať informácie do súboru, a otvárať ich.
- Využívať rôzne typy edukačných programov pre rôzne predmety.
- Ovládať počítačové hry, hudbu, filmy.

Metódy a formy práce

Formy práce: samostatná práca, práca v skupinách, vo dvojiciach

Metódy práce: demonštrácia, riadený rozhovor, priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov s internetovým prehliadačom, ...

Učebné zdroje

Časopisy o informatike, pracovné zošity, odborná literatúra k použitému softvéru, multimediálne encyklopédie, CD/DVD a pod.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne

6. ročník

Počet hodín týždenne: 0,5 + 0,5

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Informácie okolo nás:

- Oboznámenie sa s počítačom
- Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Komunikácia prostredníctvom IKT:

- E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár
- www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe

Postupy, riešenie problémov

- oboznámenie sa s pojmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Princípy fungovania IKT

- Oboznámenie sa s pojmami myš, klávesnica
- Tlačiareň
- CD mechanika
- Ukladanie informácií, súbor

Informačná spoločnosť

- Informačné technológie v škole
- Voľný čas a IKT

Začlenenie prierezových tém:

V šiestom ročníku budeme využívať v predmete Informatická výchova tieto prierezové témy :

Environmentálna výchova: pri jednotlivých edukačných programoch zameraných na prírodu

Mediálna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Ochrana života a zdravia

Projektové vyučovanie a prezentačné činnosti

- tieto prierezové témy sa budú využívať počas celého školského roka vo všetkých tematických okruhoch.

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš). Ovládanie klávesnice, myši – rozšírenie poznatkov, ovládanie nových tlačidiel, využitie pravého tlačidla myši.
- Vedieť písať čísla a znaky, slová a vety, jednoducho upravovať textový dokument (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu. Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.
- Správne poslať a prijímať jednoduché listy rodičom, kamarátom, spolužiakom. Samostatne alebo s pomocou otvoriť schránku, prečítať, napísať a poslať e-mail. Bezpečne a eticky sa správať v e-mailovej komunikácii - ochrana osobných údajov. Využívať a dopĺňať adresár, zisťovať E-mailové adresy kamarátov.
- Poznať pojmy – www, webový prehliadač, webová stránka. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu – uvedomenie si bezpečnostných rizík. Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie.
- Riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí . Pracovať s programom Skicár- otvoríť program, popísať panel nástrojov, pracovať nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou. Uložiť súbor, dokončiť existujúci súbor, úpravy.
- Poznať funkcie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock
- Poznať funkciu tlačiarne. Zapínať a vypínať, vkladať papier, poznať funkcie jednotlivých tlačidiel.
- Ovládať CD mechaniku, vedieť spúšťať hry a hudby z CD, , spustiť CD a DVD cez „tento počítač“
- Ukladať informácie do súboru, a otvárať ich.
- Edukačné programy, komunikácia. - objavovať a využívať rôzne typy edukačných programov

pre rôzne predmety. (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).

- Ovládať počítačové hry, hudbu, filmy. Ovládať jednoduché hry.

Metódy a formy práce

Formy práce: samostatná práca, práca v skupinách, vo dvojiciach

Metódy práce: demonštrácia, riadený rozhovor, priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov s internetovým prehliadačom, ...

Učebné zdroje

Časopisy o informatike, pracovné zošity, odborná literatúra k použitému softvéru, multimediálne encyklopédie, CD/DVD a pod.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne

VECNÉ UČENIE PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vecné učenie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je syntézou najjednoduchších prírodovedných a spoločenskovedných poznatkov, ktoré žiaci získavajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahov medzi človekom a prírodou.

Dať žiakom najzákladnejšie vedomosti o prírode, spoločnosti a našej vlasti. Z toho vyplývajú predovšetkým úlohy rozumovej výchovy.

Myslenie žiakov sa rozvíja na základe zmyslového poznávania, postupne sa prechádza k jednoduchým konkrétnym myšlienkovým operáciám. Na základe zmyslového vnímania a činností s jednoduchými prírodninami alebo s ich modelmi a s vyobrazenými materiálmi sa žiaci učia chápať význam vecí, ich vlastností, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi nimi.

V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Vo vyučovaní vecného učiva sa vytvárajú a upevňujú zdravotné a hygienické návyky žiakov. Žiaci si osvojujú základné pravidlá kultúrneho správania, utvára sa ich vzťah k spoločenskému a súkromnému vlastníctvu, uvedomujú si význam spolupráce a vedú sa k nej. Vytváraním citových väzieb k spolužiakom, ku škole, k domovu, k obci a k vlasti sa vecné učenie podieľa na mravnej výchove žiakov.

Prostredníctvom realizácie dopravnej výchovy sa utvárajú a prehlbujú základné poznatky žiakov o dopravných prostriedkoch a návyky dodržiavať ich v praktickom živote.

Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke.

Témy obsahu vecného učiva sú prostriedkom hlbšieho poznávania slovenského jazyka, rozvíjania slovnej zásoby a výcviku vyjadrovania. Vecné učenie poskytuje aj námety na pracovné vyučovanie, na praktické činnosti žiakov (modelovanie, kútik živej prírody a pod.).

Hlavným zdrojom poznania sú jednoduché pozorovania prírody a spoločenského diania na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody; jednoduché pokusy a praktické činnosti, premietanie diapozitívov a filmových slučiek. Učiteľ volí primerané špeciálno-pedagogické metódy, ktoré sa opierajú o zmyslové poznávanie žiakov. Uplatňuje sa výchova žiakov k spolupráci, ktorá sa chápe ako príprava postihnutého žiaka na život v spoločnosti a ako prostriedok socializácie žiakovej osobnosti.

Ciele predmetu

Získať základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia, viesť žiakov k osvojeniu si základných spoločenských a hygienických návykov, orientovať sa v školskej budove a na ceste z domu do školy, získať predstavu o ročných obdobiach, poznať názvy ročných období, mesiacov a dní v týždni, oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny, správnej životosprávy a kultúrneho správania, zúčastňovať sa na školských a mimoškolských akciách k sviatkom, pamätným dňom a na oslavách významných udalostí.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Žiaci si postupne uvedomujú rozdiel v požiadavkách na správanie pri vyučovaní a cez prestávku, riadia sa nimi. Postupne si osvojujú návyk dodržiavať poriadok, ticho si sadieť a vstávať, hlásiť sa o slovo, usporiadať si pomôcky, upraviť si svoje miesto, udržiavať poriadok v lavici.

Pozdravia pri vstupe do triedy, pri odchode postavením sa privítajú prichádzajúceho a rozlúčia sa s odchádzajúcim.

Dodržiajú podľa svojich možností a schopností pravidlá cestnej premávky. Vedia ako sa polícia stará o bezpečnosť chodcov. Vedia, že hrať sa môžu len na miestach vyhradených na

hranie, mimo cestnej premávky. Sústavne pozorujú cestnú premávku. Pozorovanie sa sprevádza opakovaným vysvetľovaním zásad cestnej premávky spôsobom primeraným chápaniu žiakov. Získané skúsenosti si žiaci precvičujú a prehlbujú formou pohybových a didaktických hier. Žiaci si osvojujú návyk chodiť po pravej strane chodníka, prípadne po ľavej strane krajnice, či po ľavom okraji cesty. Učia sa orientovať v okolí školy, v mieste bydliska a spoznajú najbezpečnejšiu cestu z domu do školy.

Vedia si pripraviť školské potreby. Rozprávajú o práci, ktorú vedú, alebo ktorú sa učia pravidelne vykonávať.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Škola a život v škole

- Trieda
- V škole
- Bezpečnosť cestnej premávky

Jeseň

- Na jeseň
- V sade a v záhrade
- Na poli
- Zvieratá na jeseň

Domov a jeho okolie

- Doma
- V okolí domova a školy

Zima

- Príroda v zime
- Zmeny počasia
- Deň a noc
- Pravidlá bezpečnosti na ulici
- Zimné mesiace
- Zimné činnosti detí.
- Vianočné tradície

Starostlivosť o zdravie

- Zásady a dodržiavanie osobnej hygieny
- Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie
- Predchádzanie úrazom a chorobám.
- Zdravotné stredisko

Jar

- Pozorovanie zmien v prírode
- Domáce zvieratá a ich mláďatá
- Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.

Práca a odpočinok

- Deň a jeho časti
- Týždeň
- Účelné využívanie voľného času.

Leto

- Zmeny v prírode.
- Ovocné stromy a ovocie
- Lúčne kvety z najbližšieho okolia.
- Letné mesiace.
- Príprava na prázdniny

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Vecné učenie tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach o zvieratách a prírode, Starostlivosť o zdravie
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme Škola a život v škole
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Starostlivosť o zdravie, Práca a odpočinok,

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Poznať a vhodne používať označenie triedy, pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovať školské potreby a hračky vedieť ich šetriť a uložiť
- Poznať meno svojho učiteľa a spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť. Rozlišovať vyučovacie hodiny a prestávky. Udržiavať poriadok v triede, na lavici, v školskej taške.

- Orientovať sa v budove školy. Dodržiavať poriadok v triede a v budove školy. Osvojiť si najdôležitejšie poznatky zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti, rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov
- Orientovať sa v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny. Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšieho dopravného prostriedku.
- Rozlišovať zmeny v prírode počas ročných období, poznať mesiace v roku, porovnávanie ročných období
- Pozorovanie činností dospelých a detí počas jednotlivých ročných období doma, a aj v prírode.
- Oboznámiť sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône rozlišovať tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké. Vedieť ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr. Vedieť ako zbierame úrodu, spracovávame ju a uskladňujeme počas zimy.
- Poznať pole - repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr. zemiakov, cukrovej repy.
- Poznať niektoré typické jarné kvety (napr. snežienku, fialku a pod.). Poznať ich časti: koreň, stonku, list a kvet, pozorovať jednotlivé fázy vývoja rastliny, starať sa o rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností). Poznávať lúčne kvety z najbližšieho okolia.
- Oboznámiť sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, kŕmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné.).
- Poznať domáce zvieratá a ich mláďatá – vedieť ich triediť z rozličných hľadísk
- Oboznámiť sa so zásadami a dodržiavaním osobnej hygieny - pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.
- Poznať význam čistoty tela a prostredia pre zdravie, význam vetrania doma aj v škole.
- Dodržiavať poriadok v triede, v školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.
- Predchádzať úrazom a chorobám. Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny. Uprednostňovať zdravé potraviny – ovocie, zeleninu.
- Predchádzať úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom, s elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantény a pod.).
- Poznať význam potreby odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, rozlišovať nebezpečné sánkovanie na vozovke a korčuľovanie na tenkom ľade
- Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto. Vedieť ako prebieha návšteva u lekára. Vedieť ako sa chránime pred ochorením. Význam liekov a používanie.
- Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky ochrana pred bleskom
- Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy otec, matka, súrodenci.
- Pomenovať zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu nábytok, riad, hračky, školské potreby.
- Poznať vianočné tradície, poznať nebezpečenstvo požiaru pri zapaľovaní sviečok.
- Poznať veľkonočné tradície
- Poznať deň a jeho časti ráno, poludnie, večer. Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny. Účelné využívanie voľného času.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, skupinová práca, práca vo dvojici.

Metódy práce: zážitkové učenie, projekty, riešenie problémov, pojmová mapa, did. hry.

Učebné zdroje

Vecné učenie pre 1. – 3. roč. ŠZŠ Rosskopfová

Rôzne omaľovánky, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Škola a život v škole

- Trieda
- V škole
- Okolie školy

Jeseň

- Jesenné dni
- V sade, v záhrade a v parku
- Na poli
- Zvieratá na jeseň

Zima

- Prišla zima
- Zvieratá v zime

Rodina a spoločnosť

- Doma
- V obchode

- Na pošte
- Bezpečnosť cestnej premávky
- Starostlivosť o zdravie

Jar

- Prišla jar
- Jar v záhrade a v sade

Práca a odpočinok

- Ľudia a veci
- Práca a odpočinok

Leto

- Začína sa leto
- Rok a ročné obdobia
- Príprava na prázdniny

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Vecné učenie tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach o zvieratách a prírode, Starostlivosť o zdravie
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme Škola a život v škole
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Starostlivosť o zdravie, Práca a odpočinok,

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Pomenovať zariadenie triedy, jeho účel a použitie. Určiť polohu vecí v triede. Pomenovať školské potreby a pomôcky, uložiť ich na lavicu, do aktovky, udržiavať poriadok.
- Rozoznávať spoločné a osobné veci. Dodržiavať ustálený poriadok: postaviť sa, posadiť sa, zoradiť sa v tichosti, hlásiť sa o slovo.
- Pozdraviť pri vstupe do triedy a odchode z triedy, vítať prichádzajúceho a lúčiť sa s odchádzajúcim. Poznať riaditeľa školy, zástupcu riaditeľa, učiteľov iných tried, vychovávateľov, školníka a iných zamestnancov. Vedieť zdvorilo pozdraviť, požiadať a poďakovať.
- Orientovať sa v školskej budove. Šetriť školský i súkromný majetok.
- Poznať objekty v okolí školy, určovať ich polohu smerom od školy (vpravo, vľavo, bližšie, ďalej). Vedieť, ktorým smerom od školy slnko vychádza a zapadá. Poznať najbezpečnejšiu cestu z domu do školy. Vedieť porozprávať o tom, čo cestou žiaci vidia. Správne prechádzať cez križovatku, poznať význam svetelnej signalizácie a reagovať na ňu.

- Pozorovať počasie v jeseni, zaznačovať do kalendára prírody, poznať pojmy slnečný, hmlistý, daždivý. Pomenovať jesenné mesiace. Poznať údaje: hodina, deň, noc, dnes, včera, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.
- Rozoznávať sad, záhradu a park. Poznať zber a spôsob odkladania ovocia. Rozlišovať a triediť zeleninu a ovocie. Poznať ich podľa tvaru, chuti a vône. Pozorovať stromy, ich zmeny. Poznať ovocné stromy. Určiť veľkosť plodov: menší, väčší, ľahší, ťažší. Poznať význam ovocia a zeleniny pre zdravie. Spraviť výstavku v kútiku živej prírody.
- Rozlišovať pole s obilím, repou, zemiakmi. Poznať zemiaky a cukrovú repu, význam ich pestovania, zber plodín.
- Poznať zvieratá v skutočnosti aj na obrázku (veverička, jež, myš, zajac, bažant, vrabec, žaba). Poznať prípravu zvierat na prezimovanie (zhustnutie srsti a peria, odlet vtákov, tvorenie zásob, vyhľadávanie úkrytov).
- Pozorovať zmeny počasia, rozdiely vzhľadom na predchádzajúce obdobie, dĺžka dňa, stmievanie, rozodnievanie. Pomenovať zimné mesiace. Poznať vlastnosti snehu a ľadu. Pozorovať listnaté stromy v zime. Poznať ihličnatých stromov (smrek, borovica). Dodržiavať pravidlá bezpečnosti pri zimných športoch. Oboznamovať sa s vianočnými tradíciami.
- Poznať voľne žijúce zvieratá (srnec, jeleň, líška, drozd, sýkorka, vrabec, vrana). Vedieť význam kŕmenia lesnej zveri. Poznať nebezpečenstvo v lese – besnota zvierat. Poznať zimný spánok niektorých zvierat (medveď, žaba, jašterica, jež, mucha, včela). Pozorovať vtákov na kŕmidle, porovnávať ich vzhľad. Poznať, čím sa ktoré zviera živí. Počúvať poviedky o zvieratách.
- Poznať zamestnania členov rodiny. Vedieť ako sa podieľajú jednotliví členovia rodiny na spoločnej práci v domácnosti. Vedieť opísať práce, ktoré žiaci doma pravidelne vykonávajú. Poznať význam práce jednotlivca pre celok. Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch - stará mama, starý otec, vnučka, vnuk.
- Poznať svoje bydlisko. Dom a jeho vnútorné členenie, umiestnenie bytu v dome. Triediť predmety podľa účelu (nábytok, kuchynský riad, hračky, školské potreby) a podľa materiálu, z ktorého sú vyrobené.
- Poznať rozdiel v spôsobe nákupu – obchod s predavačmi a samoobsluha. Vedieť si, čo sa kde nakupuje. Poznať platidlá – mince. Poznať najdôležitejšie služby obyvateľstvu (oprava obuvi, oprava odevov, práčovňa, čistiareň a pod.).
- Poznať niektoré služby, ktoré pošta zabezpečuje. Poznať práce poštového doručovateľa.
- Dodržiavať zásady správneho a bezpečného správania sa pri chôdzi po chodníku a po ceste. Poznať križovatku, prechádzanie cez riadenú križovatku, prechádzanie cez vozovku mimo vyznačeného priechodu. Poznať bezpečné miesta na hry v lete a v zime.
- Dodržiavať zásady hygieny počas celého školského roka, rozvíjať a upevňovať návyky osobnej hygieny: umývanie rúk pred jedlom, po použití WC, čistenie zubov, umývanie ovocia a zeleniny, pravidelné cvičenie, vetranie, kúpanie sa, účelné obliekanie a otužovanie, striedme jedenie. Dodržiavať čistotu svojho okolia, udržiavať poriadok na svojom mieste, v triede, na chodbe. Udržiavať čistotu svojho odevu a obuvi. V školskej jedálni upevňovať návyky samoobsluhy, správne stolovať.
- Poznať niektoré choroby (napr. chrípka, kašeľ, nádcha, hnačka). Vedieť vyjadriť nevoľnosť alebo pocit choroby. Poznať ochranu pred nákazou, vedieť ako sa správať pri nádche a kašli. Poznať prácu lekárov a zdravotných sestier v zdravotnom stredisku. Vedieť sa správať u lekára.
- Pozorovať zmeny počasia na jar (oteplovanie, odmäk, dlhší deň) a ich vplyv na prírodu. Uvedomovať si jar ako ročné obdobie. Porovnávať krajinu v predjarí s predstavou tej istej krajiny v jeseni a v zime. Porovnávať záznamy v kalendári prírody s pomocou učiteľa. Pomenovať jarné mesiace. Pozorovať činnosti detí a práce dospelých na jar doma a v prírode. Primerane vyjadrovať svoje poznatky. Poznať niektoré z jarných kvetov z okolia

domova (napr. snežienky, prvosenky, fialky, tulipány a iné). Opisovať ich vzhľad a miesto, kde rastú. Poznať nebezpečenstvo požiaru v prírode pri vypaľovaní suchej trávy. Poznať a pomenovať domáce zvieratá a ich mláďatá (pes, mačka, králik, hus, sliepka, sviňa, krava, kôň).

- Pozorovať jarné práce v záhrade. Pomáhať pri príprave záhonov a poznať základné práce na záhonoch. Poznať význam rýľovania, hrabania, polievania a kyprenia pre správny vývoj rastlín. Poznať niektoré najdôležitejšie záhradné náradie. Sadiť (veľké) semená a pozorovať klíčenie rastlín v kútiku živej prírody. Pozorovať sad v čase kvitnutia ovocných stromov. Rozlišovať včelu a čmeliaka. Pozorovať včely a ich lietanie do úľov.
- Poznať výrobky, ktoré sa denne používajú. Určovať, z čoho sú vyrobené. Poznať pojmy továreň, dielňa, predajňa.
- Rozlišovať pracovné dni a dni odpočinku. Vedieť čo je voľná sobota, nedeľa, prázdniny. Poznať dni v týždni. Vedieť určiť časti dňa. Sledovať čas na hodinách, určovať celé hodiny. Účelne využívať voľný čas.
- Pozorovať zmeny v prírode (teplé dni, slnko dlho hreje, otepluje sa voda). Pozorovať počasie, vedieť ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom). Poznať bleskozvod. Pozorovať dozrievanie letného ovocia (čerešne, jahody). Pomenovať niektoré záhradné a lúčne kvety z najbližšieho okolia. Poznať rastliny, ktoré ohrozujú zdravie (jedovaté plody rastlín, huby a pod.). Poznať názvy letných mesiacov.
- Uvedomovať si striedania ročných období. Primerane vyjadrovať svoje poznatky v priebehu celého roka. Rozlišovať situácie v prírode podľa ročných období.
- Poznať význam pobytu na čerstvom vzduchu pre zdravie. Vhodne sa obliekať vzhľadom na počasie. Poznať letné športy, bezpečnosť, opatrnosť pri kúpaní a opaľovaní. Vedieť ako sa správať v prírode, ochrana prírody.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, skupinová práca, práca vo dvojici.

Metódy práce: zážitkové učenie, projekty, riešenie problémov, pojmová mapa, did. hry.

Učebné zdroje

Vecné učenie pre 1. – 3. roč. ŠZŠ Rosskopfová

Rôzne omaľované, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

VLASTIVEDA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo vecnom učive v (prípravnom), 1. až 3. ročníku a utvára základy pre vyučovanie spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov. Obsah predmetu vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe pozorovania získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode z prostredia miestnej krajiny. Obsah predmetu vlastivedy vytvára vzťah k miestu, kde žiaci žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia. Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí. Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomínáme priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

Ciele predmetu

- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine,
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve,
- orientovať sa vo veku osôb,
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť,
- orientovať sa na mape v miestnej krajine,
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci v ktorej žiak žije,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom

5.ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard

Život v rodine:
Vzťahy v rodine.

Deľba práce.
Rodičia a deti.

Úcta k starobe.
Povinnosti a práva členov rodiny.
Rodisko a bydlisko.
Vybavenie domácnosti

Doprava
Poznávanie obce a okolitej krajiny
Charakteristika miestnej krajiny na základe pozorovania.
Orientácia na mape
Slovenská republika
Mapa Slovenskej republiky

Orientácia na mape a v regióne

Orientácia v obci

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poznať členov svojej rodiny, vedieť aké sú povinnosti a práva členov rodiny, aká je deľba práce v rodine. Vedieť si uctiť starších ľudí, navzájom si pomáhať.

Poznať čo je rodisko, bydlisko a domov. Poznať v obci ulice, ich názvy, križovatky, význam orientačných tabúľ.

Poznať jednoduché stroje a prístroje v domácnosti, vedieť používať výťah, plynový varič, telefón, elektrické spotrebiče,

Dodržiavať bezpečnosť v domácnosti, poznať možnosti vzniku a šírenia požiaru, vedieť ako predchádzať požiaru, poznať a predchádzať nebezpečenstvu požiaru v byte, v budove, vedieť privolať požiarnikov.

Poznať a rešpektovať dopravné značky, poznať správanie sa chodcov, automobilistov, cyklistov na ceste, vedieť spôsoby riadenia križovatky, poznať a dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov.

Poznať dominantné prvky obce, pamätihodnosti, významné objekty, inštitúcie a zariadenia, obchod, služby, správne inštitúcie, zdravotnícke zariadenia, stanicu polície, požiarny útvar, kultúrne a športové zariadenia.

Vedieť jednoducho opísať krajinu – poznať čo je nížina, vrchovina, pohorie.

Rozoznávať mestskú, vidiecku, zalesnenú, nezalesnenú, poľnohospodársku, priemyselnú krajinu. Poznať chránené krajinné oblasti najbližšieho regiónu. Poznať priemysel a poľnohospodárstvo v regióne. Poznať dopravné spojenie v regióne – cesty, železnice, vodné cesty, letiská.

Vedieť sa orientovať na mape Slovenskej republiky, poznať hlavné mesto Bratislavu a vedieť určiť jej polohu na mape, ukázať hranice nášho štátu, susedné štáty – ukázať a vymenovať ich podľa mapy. Ukázať a popísať podľa mapy našu obec a jej polohu.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách, vychádzky,

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, jednoduché pokusy, názorné pomôcky, mapy,

Učebné zdroje

Vlastiveda pre 5 roč. ŠZŠ -

Pracovný zošit k vlastivede pre 5 roč. ŠZŠ - Škultétyová, Žišková

Metodická literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, nástenné mapy, kompas, vychádzky.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

ETICKÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Etická výchova predstavuje overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti.

Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Ciele predmetu

- získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu, osvojiť si základné komunikačné zručnosti,
- osvojiť si základy spoločenského správania, učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých,
- učí sa riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- oboznámiť sa so základnými pojmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- rozpoznať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,
- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsah predmetu

I. Verbálna a neverbálna komunikácia

- Spolupráca
- Zrakový kontakt
- Úsmev
- Otázka a prosba
- Poďakovanie a ospravedlnenie
- Rozhovor
- Počúvanie
- Pravda a lož

II. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

- Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe.
- Pozitívne sebahodnotenie
- Poznať svoje slabé a silné stránky

III. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

- Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach.
- Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

IV. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

- Tvorivé myslenie žiakov
- Riešenie problémov

V. Etické aspekty ochrany prírody

- Životné prostredie

Začlenenie prierezových tém:

Environmentálna výchova - v témach Etické aspekty ochrany prírody, Pozitívne hodnotenie iných, Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Mediálna výchova - v témach Verbálna a neverbálna komunikácia, Poznanie a pozitívne hodnotenie seba, Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Osobnostný a sociálny rozvoj - vo všetkých témach primerane veku

Ochrana života a zdravia - vo všetkých témach primerane veku

Výkonový štandard

I. Verbálna a neverbálna komunikácia

Spolupráca

Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt

Uvedomiť si význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod. Snažíme sa odstrániť ľahostajný výraz tváre.

Úsmev

Uvedomiť si význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, upozorniť niekoho a pod.).

Pozdrav

Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev.

Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky. Oboznámenie sa so spoločenskými pravidlami pri podaní ruky – kto prvý podáva ruku, v pri akých príležitostiach sa podáva ruka a pod.

Otázka a prosba

Osvojiť si základné prvky komunikácie.

Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí.

Prosba – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponižovania seba samého.

Poďakovanie a ospravedlnenie

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Poďakovať a ospravedlniť sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

Rozhovor

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania – orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočkavých pohybov, neskákať druhému do reči.

Počúvanie

Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

Pravda a lož

Rozlíšiť pravdu od lži. Zážitkovým spôsobom si uvedomiť negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie).

II. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe.

Úcta k človeku. Ujasniť nereálnosť a absurdnosť obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch.

Pozitívne sebahodnotenie

Žiaci si uvedomujú a vážia vlastné pozitívne stránky. Sebaovládanie. Modelové situácie na sebaovládanie. Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Poznať svoje slabé a silné stránky

Vedieť spracovať svoje zlyhania a chyby. „Aký som“ – sebaopoznávanie, ochota nechať sa poznať.

III. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach.

Pozitívne hodnotenie druhých vyjadriť prejavmi pozornosti. Vyjadriť uznanie a sympatie. Konkrétne vyjadriť vlastnosti dobrého priateľa. Uvedomiť si účinnosť pochvaly na sebe a iných. Vyslovovať a prijímať pochvaly druhých.

Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

Vedieť odpustiť, prekonať antipatiu. Zbavovať sa predsudkov (rasizmus, xenofóbia). Komunikovať otvorene, adresne. Vedieť vyjadriť a aj prijať kritiku a pochvalu. Dokázať vidieť na druhých pozitívne aj negatívne vlastnosti. Pozitívne hodnotiť udalosti aj ľudí.

IV. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Tvorivé myslenie žiakov

Rozvíjanie predstavivosti a obrazotvornosti. Pozorovanie. Hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť.

Riešenie problémov

Tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov..

V. Etické aspekty ochrany prírody

Životné prostredie

Úcta ku všetkým formám života. Ekologická etika z pohľadu žiaka (ochrana prírody, zber odpadu, čistota ovzdušia a pod.).

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, denná tlač.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce.

Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.. K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Ciele predmetu

Utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
Utvárať základné návyky pri stravovaní,
Rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
Rozlišovať rôzne materiály,
Rozvíjať schopnosť adekvátne používať predmety a hračky,
Utvárať základné pracovné zručnosti a návyky.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom

i budúcom praktickom živote.

- Sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.
- Práce v domácnosti je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.
- Práce v dielni si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.
- Pestovateľské práce sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena.
- Obliekanie sa a obúvanie.

Práce v domácnosti

- Hygiena v domácnosti.

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom
- Modelovanie
- Montážne a demontážne práce
- Práce s papierom a kartónom

Pestovateľské práce

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach Práce v dielni a Pestovateľské práce
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Práce v domácnosti, Sebaobslužné činnosti

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena.

Umyť si ruky, tvár, čistiť si zuby, česať sa, klokať, používať vreckovku, používať WC.

Obúvať sa, šnúrovať a zaväzovať topánky. Čistiť topánky - očistiť prach, nakrémoveť, vyleštiť.

Ovládať rôzne druhy zapínania. Samostatne sa obliekať. Odstrániť prach z odevu, kefovať, prášiť. Odkladať odev a obuv.

Práce v domácnosti

- Hygiena v domácnosti.

Utierať smaltovaný riad a riad z plastov. Pomáhať pri stolovaní. Udržiavať poriadok. Zametať. Utierať prach.

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom

Navliekať koráliky rovnakej farby alebo v rôznom farebnom rytme, rovnakej veľkosti alebo rozdielnej veľkosti, triediť podľa veľkosti, tvaru, farby.

Skladať mozaiky, pracovať s plodmi - napichávať, navliekať, nadväzovať, nalepovať náhrdelníky, náramky, mozaiky z rozličných materiálov, zvieratká z plodov, koláže a iné.

- Modelovanie

Oboznámiť sa s modelovacím materiálom. Modelovací materiál miesiť, stláčať, valkať, guľať, vyťahovať, odštipávať, modelovať základné tvary - valčeky, šišky, placky atď. Modelovať jednoduché tvary z jedného kusa, neskôr modelovať predmety z dvoch a viacerých častí. Na dokončenie výrobkov používať drievka, zápalky, špajdle, špáradlá, papier, perie atď. Modelovať na pieskovisku alebo na pieskovom stole.

- Montážne a demontážne práce

Dokáže sa hrať so stavebnicami z dreva aj z plastov.

Triediť a ukladať časti stavebníc. Voľne zostavovať a spájať časti stavebníc. Zisťovať, čo patrí a nepatrí do súboru.

- Práce s papierom a kartónom

Poznávať vlastnosti papiera povrch - hladkosť, drsnosť, hrúbku, farbu. Triediť papier podľa vlastností. Prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepovať. Perforácia podľa tvaru šablóny. Poučiť o práci s nožnicami. Potláčať papier odtlačkami rozličných predmetov a detskými tlačidielkami.

Pestovateľské práce

Polievať kvetiny na záhone aj v kútiku živej prírody. Pestovať hrach a fazuľu, siať ich do črepníka, polievať. Pomáhať pri zbere zeleniny, ovocia, čistiť záhony a cesty, vyberať kamienky. Oboznámiť sa s jednoduchým záhradníckym náradím. Ísť na vychádzku do záhrad, do parkov.

Metódy a formy práce

Rozvíjame jemnú a hrubú motoriku: chytanie predmetov prstami, zvyšovanie schopnosti chopenia a stisku, manipulovanie s predmetmi oboma rukami, prenášanie predmetov na väčšiu vzdialenosť, zbieranie malých predmetov pomocou palca a ukazováka,

Pri osvojovaní si základných návykov pri stravovaní, sa snažíme o to, aby žiak od jedla neodbiehal, aby dokázal sedieť určitý čas pri jedle.

Metódy:

Názorná metóda – žiaci sa zoznamujú so samotnou pracovnou činnosťou, s materiálmi, nástrojmi, pracovnými postupmi i výrobkom, ktorý budú zhotovovať.

Praktická metóda – žiaci si osvojujú praktické pracovné zručnosti prostredníctvom cvičenia

Slovné metódy – učiteľ nimi oboznámi žiakov s problematikou pracovnej činnosti, objasní jej ciele a význam, motiváciu k práci.

Inštruktáž a cvičenia.

Problémová metóda – žiaci riešia problémy samostatne a volia si rozličné alternatívy, pracujú aktívnejšie, vylepšujú si svoj dôvtip a hľadajú najvhodnejšie možnosti efektívneho zvládnutia zadaného problému.

Zážitkové učenie. – učenie sa hrou, navodzovaním rôznych situácií zo života

Formy:

Skupinové formy práce,

Diferencované vyučovanie,

Exkurzie, ktoré umožňujú žiakom poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom

Učebné zdroje

Rôzne omalovánky a vystrihovačky, Leporelá, nákresy, pracovné postupy, vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy, stavebnice.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena.
- Obliekanie sa a obúvanie.

Práce v domácnosti

- Hygiena v domácnosti.
- Šitie

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom
- Modelovanie
- Montážne a demontážne práce
- Práce s papierom a kartónom

Pestovateľské práce

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach Práce v dielni a Pestovateľské práce
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Práce v domácnosti, Sebaobslužné činnosti

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Umyť si ruky, tvár, čistiť si zuby, česať sa, klokať, používať vreckovku, používať WC.
- Obúvať sa, šnúrovať a zaväzovať topánky. Čistiť topánky - očistiť prach, nakrémoveť, vyleštiť. Samostatne sa obliekať. Odstrániť prach z odevu, kefovať, prášiť. Odkladať odev a obuv.
- Utierať a ukladať riad. Pomáhať pri stolovaní rozkladať obrúsky, príbor a taniere. Udržiavať poriadok. Zametať. Utierať prach. Ukladať nástroje, potreby, pomôcky na určené miesto.
- Prípravné práce na šitie, preťahovať bužírky na cvičných drevených doskách. Poznať ihlu, prepichovať kartón s narysovanými priamkami a bodmi.
- Skladať, spájať, navliekať, upravovať, ohýbanie, strihať, lisovať, prepichovať, zväzovať a zlepovať drobný materiál. Určovať farbu, triediť materiál podľa farby a tvaru, rozlišovať prírodný a umelý materiál. Skladať mozaiky, vláčik a stôl zo zápalkových škatuliek, vianočné a veľkonočné ozdoby, koláže

- Oboznámiť sa s modelovacím materiálom. Modelovací materiál miesiť, stláčať, valkať, guľať, vyťahovať, odštipávať, modelovať základné tvary - valčeky, šišky, placky atď. Modelovať predmety z dvoch a viacerých častí. Na dokončenie výrobkov používať drievka, zápalky, špajdle, špáradlá, papier, perie atď. Modelovať zeleninu, ovocie, pekárenské výrobky, rozprávkové postavy, zvieratá. Modelovať na pieskovisku a na pieskovom stole ulice, križovatka, okolie školy, kopec
- Hrať sa so stavebnicami z dreva aj z plastov Zostavovať modely podľa predlohy a podľa vlastnej predstavy z jednotlivých častí stavebníc. P vlastností materiálov, ktoré sa používajú na montážne práce porovnávať ich s inými materiálmi.
- Prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepovať. Obkresľovať tvar podľa šablóny, vystrihávať jednoduché symetrické tvary z predloženého papiera. Určovať vlastnosti papiera (hrúbka, povrch, farba). Rozlišovať druhy papiera, s ktorým sa pracuje: novinový, baliaci, prieklepový, výkresový, farebný, pijavý.
- Staráť sa o kvetiny na záhone aj v kútiku živej prírody: polievať, kypriť, hnojiť, čistiť listy od prachu, odstraňovať odumreté časti. Pestovať hrach, fazuľu a reďkovku. Upraviť pôdu pred siatím, siať do riadkov, pretrhávať, zalievať pleť. Pracovať s motyčkou a hrablami pri úprave záhonov. Zalievať a priebežne sa starať o trvalky. Poznať podmienky života rastlín (voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda). Pozorovať klíčenie semien hrachu a fazule, sledovať zmeny na semenách pri klíčení a začiatočnom raste. Pestovať hrach a fazuľu na suchých a predklíčených semenách. Siatť obilie do misky.

Metódy a formy práce

Rozvíjame jemnú a hrubú motoriku: chytanie predmetov prstami, zvyšovanie schopnosti chopenia a stisku, manipulovanie s predmetmi oboma rukami, prenášanie predmetov na väčšiu vzdialenosť, zbieranie malých predmetov pomocou palca a ukazováka,

Pri osvojovaní si základných návykov pri stravovaní, sa snažíme o to, aby žiak od jedla neodbiehal, aby dokázal sedieť určitý čas pri jedle.

Metódy:

Názorná metóda – žiaci sa zoznamujú so samotnou pracovnou činnosťou, s materiálmi, nástrojmi, pracovnými postupmi i výrobkom, ktorý budú zhotovovať.

Praktická metóda – žiaci si osvojujú praktické pracovné zručnosti prostredníctvom cvičenia

Slovné metódy – učiteľ nimi oboznámi žiakov s problematikou pracovnej činnosti, objasní jej ciele a význam, motiváciu k práci.

Inštruktáž a cvičenia.

Problémová metóda – žiaci riešia problémy samostatne a volia si rozličné alternatívy, pracujú aktívnejšie, vylepšujú si svoj dôvtip a hľadajú najvhodnejšie možnosti efektívneho zvládnutia zadaného problému.

Zážitkové učenie. – učenie sa hrou, navodzovaním rôznych situácií zo života

Formy:

Skupinové formy práce,

Diferencované vyučovanie,

Exkurzie, ktoré umožňujú žiakom poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom

Učebné zdroje

Rôzne omalovánky a vystrihovačky, Leporelá, nákresy, pracovné postupy, vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy, stavebnice.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 4

Obsahový štandard -témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Modelovanie

Montážne a demontážne práce

Práca s drevom

Práce s kovem

Práce z kože alebo koženky

Pokračovať v jednoduchých prácach z kože alebo koženky.

Práce s rozličným materiálom

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín.

Okopaniny.

Pestovanie strukovín (hrach, fazuľa, šošovica).

Okrasné kvetiny a kry

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti.

Príprava pokrmov

Šitie

Výkonový štandard

Osobná hygiena. Pravidelne si čistiť zuby. Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe. Stolovanie

Poznať výrobu papiera, závislosť kvality papiera od použitého výrobného materiálu. Papier a kartón merať, strihať, rezať, narezávať podľa pravítka, ohýbať, prebíjať,... Zhotovovať zložitejšie skladačky, vytvárať priestorové kužeľovité figúrky a papierové plastiky. Zošívateľ listy osmičkovým a dvojslučkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov bez orezania.

Poznať vlastnosťami rozličných modelovacích materiálov a porovnávať rozdiely medzi nimi. Používať formičky a profilové šablóny, farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou.

Zostavovať zložitejšie modely (aj pohybové) z konštrukčnej stavebnice z plastu aj z kovovej stavebnice. Zostavovať priestorové modely z kartónových vystrihovačiek.

Poznať názvy pracovných nástrojov na opracovanie dreva a ich funkciu. Oboznámiť sa so štruktúrou dreva, posúdiť podľa štruktúry dreva ako sa dá deliť, rezať, štiepať. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo. Mäkké drevo merať, upínať, rezať, orezávať, hladiť, vítať, spájať klincami, moriť. Vyťahovať zatĺčené klince.

Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti, figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásikov.

Vystrihovať kožu alebo koženku, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravítka, zošívateľ.

Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva.

Vedieť ošetrovať izbové rastliny - umývať rastlinu, čistiť črepník, odstraňovať plesň a mach. Poznať zásady správneho zalievania. Pracovať s kľúčidlom. Pozorovať klíčenie obilnín.

Poznať význam okopanín, najmä s druhy, ktoré rastú v mieste školy. Pestovať zemiaky - pripraviť pozemok, pripraviť sadivo, sadiť, ošetrovať (kypriť, plieť, okopávať, obhŕňať, ochraňovať pred škodcami a burinou). Pestovať strukoviny (hrach, fazuľu, šošovicu). Oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín, poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim. Založiť herbár, ukladať kvety a listy poznávaných rastlín. Siat' semená kvetín do debničiek. Presádzať kvetiny. Staráť sa o okrasné kry.

Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín. Vysávať. Urobiť jednoduchý nákup. Pripraviť raňajky - vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané. Pripraviť polievku zeleninovú, zemiakovú. Čistiť zeleninu a zemiaky.

Zvládnuť základné stehy (vrátane jednoslučkového stehu). Prišívanie rozličných gombíkov, spínačiek, háčikov. Plátať a vykonávať jednoduché opravy odevov. Háčkovanie. Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, pracovné nástroje, vychádzky, montážne hry,

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele predmetu

Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku, rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu, rozvíjať senzomotorickú koordináciu, rozvíjať percepciu, rozvíjať lateralitu, rozvíjať priestorovú orientáciu, napomáhať rozvíjať grafomotorické zručnosti.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Výtvarná výchova u žiaka formuje tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie
- grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

- Tematické práce
- Práca s prírodnými materiálmi

Práca s výtvarnými prostriedkami

- Kresba
- Maľba
- Modelovanie

Začlenenie prierezových tém:

V učive VV sa prelínajú tieto prierezové témy:

Dopravná výchova: spôsobilosť pozorovať a vedieť výtvarne zachytiť svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti

Environmentálna výchova: - schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.
- prostredníctvom projektov a vychádzok pomáhať životnému prostrediu, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.

Osobnostný a sociálny rozvoj: - rozvíjať sebareflexiu, spoznávať sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjať si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie
- naučiť uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu

Ochrana života a zdravia: - ochranu života a zdravia pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
- dodržiavať hygienické návyky pri práci s farbami, modelovacou hmotou a pod.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti: - naučia sa prezentovať svoju prácu

Mediálna výchova: - lepšie poznať a chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku a mentálnej schopnosti sa v ňom orientovať
- formovať schopnosť detí primerane veku a mentálnej schopnosti posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Práca s výtvarnými prostriedkami

- **Kresba:** (mäkká ceruza, fixka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel) Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv – žiaci napodobňujú pracovné pohyby, ako napr. miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, kyvadlové hodiny, vietor, graficky ich zaznamenávajú. Rytmicky radia rozličné prírodné a dekoratívne prvky. Voľné kreslenie – rozvinutie grafického pohybu. Vertikálne a horizontálne čiary, oblúky, kruhy, veľkým aj malým pohybom, grafický záznam robia postojáčky a na veľkej ploche.
- **Maľba:** (štetec, tampón, drievko, prsty / temperové farby, akvarelové farby) Základné

zručnosti v práci so štetcom a farbami.

Ukladať farby štetcom na plochu papiera, prerušovať ťahy štetca: bodky, škvrnky, čiarky. Zväčšovaním škvŕn zo stredu vytvárať niektoré jednoduché tvary: lopta, jablko a pod.

- **Modelovanie** (plastelína, hlina, modurit) Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, val'kaním, vyťahovaním. Vytváranie modelov jednoduchého tvaru, napr. pečivo, ovocie, zeleninu, rozličné nádoby točením ušúľaného valčeka podľa vzoru. Ozdobovanie modelov. Vytváranie modelov z piesku na pieskovisku alebo pieskovom stole pomocou formičiek na vyklápanie, kopce, cesty a pod.

Metódy a formy práce

Uplatňujeme kresbu, maľbu, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie. Výtvarné prostriedky vyberáme v súvislosti s nácvikom jednotlivých tvarov písma.

Žiakov priebežne oboznamujeme s ukázkami výtvarného umenia, s umeleckou tvorbou pre deti, ilustráciami kníh a časopisov pre deti (V. Machaj, Ľ. Fulla, J. Lada a ďalší).

Učebné zdroje

Metodická príručka, metodický materiál, odborná literatúra a časopisy o výtvarnom umení, encyklopédie umenia, zborníky, galéria, edukačné DVD, CD nahrávky o umení, digitálny fotoaparát, reprodukcie umeleckých diel, výučbové programy v PC, internet

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

- Tematické práce
- Práca s prírodnými materiálmi

Výtvarné hry a dekoratívne činnosti

- Hry s farbou
- Priestorové vytváranie
- Dekoratívne práce

Výtvarná kultúra

Začlenenie prierezových tém:

V učive VV sa prelínajú tieto prierezové témy:

Dopravná výchova: spôsobilosť pozorovať a vedieť výtvarne zachytiť svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti

Environmentálna výchova: - schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápať potrebu ochrany životného prostredia na celom svete.

- prostredníctvom projektov a vychádzok pomáhať životnému prostrediu, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.
- Osobnostný a sociálny rozvoj:**
- rozvíjať sebareflexiu, spoznávať sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjať si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedčovanie
 - naučiť uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.
 - pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu
- Ochrana života a zdravia:**
- ochranu života a zdravia pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie
 - dodržiavať hygienické návyky pri práci s farbami, modelovacou hmotou a pod.
- Tvorba projektov a prezentačné zručnosti:**
- naučia sa prezentovať svoju prácu
- Mediálna výchova:**
- lepšie poznať a chápať pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku a mentálnej schopnosti sa v ňom orientovať
 - formovať schopnosť detí primerane veku a mentálnej schopnosti posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Kresliť námety zo života detí a dospelých, ilustrácie k známym rozprávkam a rečňovankám. Výtvarne zobraziť zážitky kresbou a maľbou. Zobrazovať prírodné a umelé formy. Na vychádzkach vyhľadávať tvarovo, farebne a štruktúrou zaujímavé prírodné materiály a dotvárať ich.
- Otláčať, vtlačať do vhodných materiálov, prenášať do plochy. Pozorovať veci dennej potreby z hľadiska tvaru, funkcie a materiálu a zobrazovať ich na základe poznania a predstáv kresbou, maľbou, modelovaním. Dekoratívne zdobiť rôzne prírodné materiály.
- Využívať hru s farbou, poznať vlastnosti farby: rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu; husté a riedke, svetlé a tmavé farby. Vedieť využívať kontrast svetlých a tmavých farieb (obloha, krajina, svetlo a tieň v krajine). Radíť svetlé a tmavé rozličné široké pásy pastelom, temperou, kriedou, akvarelom, farebnými tušmi
- Poznať vlastnosti modelovacích materiálov cesto, modurit, plastelína. Modelovať jednoduché skutočnosti (napr. ovocie, huby a pod.) Vytvárať priestorové situácie z najbližšieho okolia na pieskovisku. Tvarovať kopce, údolia, korytá rieky, cesty, stavebné dominanty... s využitím makiet domov a stromov.
- Rytmičky radíť rôzne prírodné prvky, farebné plochy a tvary, odtlačky do vhodných materiálov (piesok, hlina, blato, cesto, sadra, plastelína), trhať, strihať, nalepovať, pracovať so štetcom – pásy látok, stužky, koberce a pod.
- Poznať ilustrácie kníh pre deti (A. Klimo, Š. Cpin, J. Čapek). Vymenovať osoby a vecí na obrázku, opísať jednoduchý obrázok. Poznať hračky s ktorými sa deti hrajú. Rozlišovať pojmy hračka, bábika, maňuška.

Metódy a formy práce

Uplatňujeme kresbu, maľbu, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie. Výtvarné prostriedky vyberáme v súvzťažnosti s nácvikom jednotlivých tvarov písma.

Žiakov priebežne oboznamujeme s ukázkami výtvarného umenia, s umeleckou tvorbou pre deti, ilustráciami kníh a časopisov pre deti (V. Machaj, Ľ. Fulla, J. Lada a ďalší).

Učebné zdroje

Metodická príručka, metodický materiál, odborná literatúra a časopisy o výtvarnom umení, encyklopédie umenia, zborníky, galéria, edukačné DVD, CD nahrávky o umení, digitálny fotoaparát, reprodukcie umeleckých diel, výučbové programy v PC, internet

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovné.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

- Tematické práce
- Práca s prírodnými materiálmi

Práca s výtvarnými prostriedkami

- Maľba
- Kombinované techniky
- Batika.
- Modelovanie
- Kaširovanie
- Plastiky z rôzneho materiálu

Výtvarné umenie

- Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí.
- Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.

Začlenenie prierezových tém:

- Environmentálna výchova: ochrana životného prostredia
- Estetická výchova: úprava pracovného prostredia, vkus – vhodný výber doplnkov k oblečeniu, oblečenie na rozličné príležitosti
- Doprvná výchova: cesta do galérie, komunikácie v okolí školy a správania sa na nich
- Multikultúrna výchova: písmo našich predkov, umenie iných národov, rodina – vzťahy
- Mediálna výchova: vplyv médií na vývin jedinca, účelné zaobchádzanie s počítačom
- Ochrana človeka a zdravia: vplyv médií na vývin jedinca, oblečenie do každého počasia, starostlivosť o ľudské telo

Výkonový štandard

Kresba (ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel)

- Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu, zo štvorca a z obdĺžnika.
- Kresba ľudskej postavy.
- Koláž – textil, papier a dokresľovanie – dekoratívny motív.

Maľba (štetec, drievko, tampón, temperové farby, akvarelové farby)

- Poznávanie vlastností farby, rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu, husté a riedke farby, svetlé a tmavé farby.
- Kontrast farieb – radenie svetlých a tmavých rozlične širokých pásov.
- Pochopenie jednoduchého členenia plochy s využitím farby a línie. Dbáme o vhodný výber farieb v dvoj – trojfarebných kombináciách.

Modelovanie (hlina, plastelína, modurit, kašírovacia hmota)

- Modelovanie v piesku.
- Vykrajovanie tvarov z modelovacej hmoty pomocou formičky. Tvarovanie modelovacej hmoty pomocou drievka a špachtle.
- Dotváranie modelu iným drobným materiálom.
- Modelovanie zložitejších predmetov: pletená vianočka, korbáč, zvieratka a iné.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Učebnice, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, výstavy obrazov v galérii,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Ciele predmetu

Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti, nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby, selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

Kompetencie, ktorí predmet rozvíja

Prebúdzajú záujem žiakov o hudbu na princípe detskej hry. Na tomto základe začať utvárať ich prvé predpoklady na primerané vnímanie hudby, na spev a ostatné hudobné prejavy; uvoľňovať motoriku žiakov, rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu, rytmus, tempo a dynamiku, zjednocovať kolektívny spev žiakov a kultivovať všetky ich hudobné prejavy.

Žiaci si osvojujú piesne, inštrumentálne a vokálne skladby a hudobno-pohybové hry, ktoré v nich prebúdzajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard - témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Počúvanie širšieho repertoáru reprodukovanej hudby.

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (suchotanie papiera, štrnganie kľúčmi, prelievanie tekutiny v zatvorenej fľaši atď.).

Detské rečňovanky, vyčítanky, popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby (napr. uspávanka, pochod) a detské pohybové hry.

- **Piesne na spev žiakov**
- **Piesne na počúvanie**
- **Počúvanie**
- **Hudobno-pohybové hry**

Začlenenie prierezových tém:

- **environmentálna výchova** v piesňach o ročných obdobiach,...
- **dopravná výchova:** v piesňach o dopr. prostriedkoch, značkách, semafore,...
- **multikultúrna výchova** v inonárodných piesňach s rozmanitou deťom primeranou tematikou

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Piesne na spev žiakov: Vrabc muzikant (ľudová); Prší, prší (ľudová); Húsky, húsky (A. Čobej); Bude zima, bude mráz (ľudová); Išiel strašiak (ľudová); Bola babka (ľudová); Kytička (F. Alvín); Medved'ku, daj labku (ľudová); Paste sa húsatká, paste (ľudová); Fúkaj, fúkaj teplý vetrík (A. Čobej); Slniečko nás zobúdz (J. Matuška).

Piesne na počúvanie: Malý školák (F. Alvín); Jedlička (L. Burlas); Zimní spáči (J. Matuška); Moja rodná zem (A. Čobej).

Počúvanie: Medvedík, Drevený vojačik (T. Frešo); Ježibaba (P. I. Čajkovskij); Spev žabiaka (V. Trojan); Varila myšička kašičku; Jeden kováč koňa kuje; Hijo, hijo, na koničku; Kvá, kvá, kačica (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry: A ty Hana, stoj v kole (ľudová); Tanček (K. Ondrejka – A. Biľová); Kolo, kolo mlynské (ľudová); Tanči, tanči (ľudová); My sme deti malé (V. Janusová – A. Biľová); Venček (E. Hula); Na ručníček (K. Ondrejka – A. Biľová).

Metódy a formy práce

Formy práce: skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy.

Metódy práce: zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol, špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje

Učebné materiály, notové materiály, metodický materiál, metodická príručka, výchovné koncerty, audiovizuálna technika CD DVD, jednoduché hudobné nástroje, internet,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard - témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Osvojovanie si piesní, inštrumentálnych a vokálnych skladieb a hudobno-pohybových hier. Detské rečňovanky, vyčítanky, jednoduché popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby s vyhranenou spoločenskou funkciou (napr. uspávanka, pochod) a detské hudobno-pohybové hry. Grafické znázorňovanie pohybu melódie (vysoko - nízko, stúpanie – klesanie).

- **Piesne na spev žiakov**
- **Piesne na počúvanie**
- **Počúvanie skladieb**
- **Hudobno-pohybové hry**

Začlenenie prierezových tém:

- **environmentálna výchova** v piesňach o ročných obdobiach,...
- **dopravná výchova:** v piesňach o dopr. prostriedkoch, značkách, semafore,...
- **multikultúrna výchova** v inonárodných piesňach s rozmanitou deťom primeranou tematikou

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Piesne na spev žiakov: Kohútik jarabý (Ľudová); Jeden, dva, tri (L. Galko); Išla sova na tanec (Ľudová); Čo je to? (Š. Kantor); Zima nám je, zima (Ľudová); Červené jablčko (Ľudová); Za humnami (Ľudová); Heličky, beličky (Ľudová); Mamička (O. Francisci); Keby som ja mala prepeličky nôžku (Ľudová); Hopsa, Zuzka, srdce moje (Ľudová); Prší, prší (E. Hula); Ej oráč (Ľudová); Paste sa, húsatká, paste (Ľudová); Sláviček (Ľudová); Svieť slniečko (S. Hochel).

Piesne na počúvanie: Padá sniežik; Hádanky (A. Čobej); Kozipolka (Ľudová); Oženil sa Kulifaj (Ľudová); Poďme deti na čačky (Ľudová).

Počúvanie skladieb: Škovránok (P.I. Čajkovskij); Bábika; Koníček (T. Frešo); Čertík v

komíne (J. Matuška); Dana, rúčky, Dana; Chodí pavúk po papuči; kolo, kolo mlynské; Osievame múčku; Ťap, ťap, ťapušky; Uspávanka (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry: Češem si hlavičku (Ľudová); Na vlka a líšku (K. Ondrejka – A. Biľová); Sviet' slniečko (S. Hochel); O husličky (Ľudová).

Metódy a formy práce

Formy práce: skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy.

Metódy práce: zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol, špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje

Učebné materiály, notové materiály, metodický materiál, metodická príručka, výchovné koncerty, audiovizuálna technika CD DVD, jednoduché hudobné nástroje, internet,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1 hod.

Obsahový štandard - témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Učenie sa piesní. Čierne oči choďte spať (Ľudová); Po valašsky od zeme (Ľudová); Červený kachel', biela pec (Ľudová); Pri Prešporke na Dunaji (Ľudová); Zjedzte ma vlčky, zjedzte (Ľudová); Do hory ma poslali (Ľudová); Prešporská kasáreň (Ľudová); Chodíme, chodíme (Ľudová); Anička, dušička, kde si bola (Ľudová); Tu je zima zas (O. Francisci) a iné.

Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre: Hej, lepšie na doline (Ľudová); Javor, javor vysoký si (Ľudová) a iné.

Počúvanie skladieb: Zázračná muzika (J. Letňan); Pochod drevených vojakov (P. Čajkovskij); Keď sa vlci zišli (E. Suchoň) a iné.

Hudobno-pohybové hry a tance: Čížiček, čížiček (Ľudová); Trebišovské dzivky (Ľudová) a iné.

Začlenenie prierezových tém:

- **environmentálna výchova** v piesňach o ročných obdobiach,...
- **dopravná výchova:** v piesňach o dopr. prostriedkoch, značkách, semafore,...
- **multikultúrna výchova** v inonárodných piesňach s rozmanitou deťom primeranou tematikou

Výkonový štandard

Vedieť zaspievať naučené piesne.

Poznať piesne a skladby na počúvanie

Majú rozoznať 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledovať jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímať si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišovať hru rozličných hudobných nástrojov.

Ovládať spevom a nástrojovou hrou rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizovať texty rečovaniiek a vyčítaniek, spievať ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, počúvanie skladieb, výchovné koncerty,

Učebné zdroje

Hudobná výchova pre 5. roč. SZŠ - Žikavská a kol.

Učebnice, notové zošity, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, magnetofón, hudobné obrazy,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

TELESNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionalite, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti

Ciele predmetu

Rozvíjať prirodzenú pohyblivosť žiakov a špeciálnymi prostriedkami dosiahnuť ich optimálny telesný a pohybový rozvoj, pri pohybových činnostiach upevňovať základné hygienické návyky, formovať kladné postoje k pohybovej aktivite v škole i mimo nej a postupne žiakov viesť k dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri cvičení.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku a mentálne primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,
- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

1. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard - témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Poradové cvičenia

Kondičné cvičenia:

- Beh
- Cvičenia s krátkym švihadlom
- Cvičenia s dlhým švihadlom
- Cvičenie s využitím lana
- Cvičenie s plnou loptou 1 - 1,5 kg
- Cvičenie s využitím lavičky
- Cvičenia na rebrinách
- Cvičenie s použitím debny ako prekážky

Prípravné cvičenia

Rytmická gymnastika a tanec

Akrobacie

Atletika

Základné činnosti športových hier

Začlenenie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj: rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru

prevziať zodpovednosť za svoje konanie a osobný život

Environmentálna výchova:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu a svojmu zdraviu

- vnímať zdravie a život ako najvyššiu hodnotu

Ochrana života a zdravia:

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

- získať poznatky a zručnosti na poskytnutie prvej pomoci pri stavoch ohrozujúcich život a zdravie človeka

- pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza, neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode, formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, tiež k seba ochrane.

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: - dokázať vhodným spôsobom projektovať a prezentovať nacvičenú pohybovú štruktúru v rámci individuálnej, resp. skupinovej pohybovej činnosti

Dopravná výchova:

– uplatňovaná pri vychádzkach, turistike, cvičení v prírode

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poradové cvičenia:

- Základný postoj - Pozor! - Pohov!
- Nástupy do radu. Rozchod.
- Nástup družstva do radu a do zástupu.

Kondičné cvičenia

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.
- Beh na vytrvalosť.

- Cvičenia s krátkym švihadlom: preskoky jednoožmo, striedavo, znožmo.
- Cvičenia s dlhým švihadlom: Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.
Podbiehanie krúžiaceho švihadla.
- Cvičenie s využitím lana: Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.
- Cvičenie s plnou loptou 1 - 1,5 kg: Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.
- Cvičenie s využitím lavičky: Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.
Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu.
Výskoky, zoskoky jednoožmo i obojznožmo.
- Cvičenia na rebrinách: Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.
- Cvičenie s použitím debny ako prekážky: Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza a beh.
- Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniak, piesní a hudobného sprievodu.
- Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho - silno, pomaly - rýchlo, nízko - vysoko.

Akrobacie

- Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch – ľah vznesmo, pádom do sedu.
- Z drepu spojného, predpažiť - kotúľ vpred do drepu spojného, predpažiť.
- Kotúľ vpred a výskok prehnuto do stoja.

Atletika

- Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu.
- Hod loptičkou horným oblúkom na diaľku a na cieľ.

Základné činnosti športových hier

- Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi.
- Dribling na mieste.
- Podávanie lopty.
- Prihrávka - obojručne.
- Vrchná prihrávka jednoručne.
- Vrchné chytenie obojručne.

Metódy a formy práce

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa: opis a vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, zadávanie problémových úloh, hodnotenie dosiahnutých výsledkov, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadený rozhovor v praxi, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca,

Učebné zdroje

Metodické príručky telesnej výchovy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ROČNÍK

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard - témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Poradové cvičenia:

Kondičné cvičenia

- Beh
- Cvičenia s krátkym švihadlom
- Cvičenia s dlhým švihadlom
- Cvičenie s využitím lana
- Cvičenie s využitím lavičky
- Cvičenie na rebrinách
- Cvičenie s použitím debny ako prekážky
- Jazda na kolobežke
- Jazda na trojkolke

Prípravné cvičenia

Rytmická gymnastika a tanec

Akrobacie

Atletika

Základné činnosti športových hier

Začlenenie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj: rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru

prevziať zodpovednosť za svoje konanie a osobný život

Environmentálna výchova:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu a svojmu zdraviu

- vnímať zdravie a život ako najvyššiu hodnotu

Ochrana života a zdravia:

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

- získať poznatky a zručnosti na poskytnutie prvej pomoci pri stavoch ohrozujúcich život a zdravie človeka

- pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza, neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode, formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, tiež k seba ochrane.

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: - dokázať vhodným spôsobom projektovať a prezentovať nacvičenú pohybovú štruktúru v rámci individuálnej, resp. skupinovej pohybovej činnosti

Dopravná výchova: – uplatňovaná pri vychádzkach, turistike, cvičení v prírode

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poradové cvičenia:

- Základný postoj - Pozor! - Pohov!
- Nástupy do radu. Rozchod.
- Nástup družstva do radu a do zástupu.

Kondičné cvičenia

Beh

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.
- Beh na vytrvalosť.
- Beh striedavý až do 12 minút (i v teréne).

Cvičenia s krátkym švihadlom

- Preskoky jednoož, striedaním nôh, znožmo.

Cvičenia s dlhým švihadlom

- Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.
- Podbiehanie krúžiaceho švihadla.

Cvičenie s využitím lana

- Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.

Cvičenie s plnou loptou 1 – 1,5 kg

- Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Cvičenie s využitím lavičky

- Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.
- Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu.
- Výskoky, zoskoky jednoožmo i znožmo.

- Vystupovanie, vyliezanie a vybiehanie na šikmo zavesenú lavičku (sklon asi 30°) s obmenami.

Cvičenie na rebrinách

- Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.
- Výskoky a zoskoky.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky

- Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.
- Vystupovanie a výskoky na debnu z 3 až 4 dielov a zoskoky na pružnú podložku.

Jazda na kolobežke

- Cvičenia rovnováhy.
- Nácvič rýchlosti.

Jazda na trojkolke

- Nácvič pedálovania.
- Cvičenie rýchlosti.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a v kĺboch.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza a beh.
- Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniek, piesní a hudobného sprievodu.
- Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho- silno, pomaly – rýchlo, nízko – vysoko.
- Prísunný krok, poskočný krok, cval stranou.

Akrobacie

- Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch – ľah vznesmo, pádom späť do sedu.
- Z drepu spojného, predpažit'- kotúl' vpred do drepu spojného, predpažit'.
- Kotúl' vpred a výskok prehnuto do stoja.
- Kotúl' vpred na zvýšenej podložke.
- Kotúl' vzad na mierne šikmej podložke.

Atletika

- Rýchly beh na 30 – 50 m.
- Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu.
- Hod loptičkou horným oblúkom do diaľky a na cieľ.

Základné činnosti športových hier

- Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi.
- Dribling na mieste.
- Podávanie lopty.
- Prihrávka obojruč trčením.
- Vrchná prihrávka jednoruč.
- Vrchné chytenie obojruč.

Metódy a formy práce

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa: opis a vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, zadávanie problémových úloh, hodnotenie dosiahnutých výsledkov, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadený rozhovor v praxi, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca,

Učebné zdroje

Metodické príručky telesnej výchovy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi:

Poradové cvičenia

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

Drobné a prípravné pohybové hry

Športová gymnastika

Akrobacia

Trampolína

Kladina - výška 1 m

Rytmická gymnastika

Atletika

Športové hry

Futbal

Pohybové činnosti

Prehadzovaná, vybíjaná

Cvičenia v prírode

Špecifické poznatky

Pohybové činnosti

Praktické precvičovanie odbornotechnických vedomostí a zručností z turistiky

Praktické precvičovanie prvej pomoci

Praktické precvičovanie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy

Začlenenie prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj: rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru

prevziať zodpovednosť za svoje konanie a osobný život

Environmentálna výchova:

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu a svojmu zdraviu

- vnímať zdravie a život ako najvyššiu hodnotu

Ochrana života a zdravia:

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách

- získať poznatky a zručnosti na poskytnutie prvej pomoci pri stavoch ohrozujúcich život a zdravie človeka

- pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza, neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode, formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, tiež k seba ochrane.

- formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: - dokázať vhodným spôsobom projektovať a prezentovať nacvičenú pohybovú štruktúru v rámci

individuálnej, resp. skupinovej pohybovej činnosti

Dopravná výchova: – uplatňovaná pri vychádzkach, turistike, cvičení v prírode

Dopravná výchova:

Výkonový štandard

Žiak má ovládať:

Poradové cvičenia

- Postoje.
- Obraty na mieste.
- Nástupové tvary družstva.
- Pochodové tvary družstva.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Zásady správneho držania tela.
- Zásady správnej techniky pohybov švihových, vodených kmitov a výdrží.

- Cvičenia bez náčinia, s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátkym švihadlom, so švédskou lavičkou, cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m).
- Rýchly beh na vzdialenosť 60 m.
- Beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min. prekážková dráha.

Drobné a prípravné pohybové hry

- Základné pravidlá pohybových hier.
- Zásady úrazovej zábrany.
- Drobné pohybové hry - bežecké, skokanské, loptové, štafetové, hry s náčiním, bez náčinia, prekážkové hry.
- Prípravné pohybové hry -gymnastické, atletické, hravé.

Športová gymnastika

- Zásady organizácie práce a bezpečného cvičenia.
- Zásady pre poskytovanie pomoci a záchrany.

Akrobacia

- Kotúľ vpred, vzad.
- Kolíska vzad z rôznych postojov a polôh.
- Stoj na lopatkách.
- Stoj na rukách pri opore.
- Premet stranou (vľavo, vpravo).
- Skoky na mieste.
- Skoky z miesta.
- Preskoky (s použitím pružného mostíka alebo trampolíny).
- Nácvik odrazu.
- Skok jednoduchý.
- Roznožka.
- Výskok do vzporu drepno na debne.

Trampolína

- Cvičenie obratnosti a rovnováhy.
- Výskoky.
- Zoskoky.

Kladina - výška 1 m

- Chôdza.
- So sprievodným pohybom paží, s obratmi.
- Rovnovážne polohy v postojoch.
- Zoskoky - priamy a prehnutý.

Rytmická gymnastika

- Technika cvičenia základných pohybov.
- Chôdza, poklus, tanečné kroky, skoky, obraty, ktoré sú primerané pohybovej vyspelosti žiakov.
- Technika cvičenia z hľadiska princípov správneho držania tela.
- Osvojenie tanečného kroku polky, valčíka.

Atletika

- Bežecká technika.
- Nízky a polovysoký štart.
- Beh na 60 m.
- Skok do diaľky, do výšky.
- Hod loptičkou 150 g (do diaľky, na cieľ).

- Hod granátom 350 g (do diaľky a na cieľ).

Športové hry

Futbal

- pasívna znalosť pravidiel a terminológie, pohybové činnosti
- Prihrávky vnútornou stranou nohy, vnútorným členkom a prihlavkom aj v pohybe vo dvojiciach, ľavou aj pravou nohou.
- Vhadzovanie lopty.
- Strelba z miesta a po vedení lopty - ľavou aj pravou nohou.
- Vedenie lopty priamym smerom, zastavenie lopty zašliapnutím.
- Chytanie lopty v základnom postoji.

Pohybové činnosti

- Prihrávka - vrchná, jednoruč, obojruč, trčením z miesta, na stojaceho alebo bežiaceho spoluhráča.
- Strelba z krátkej vzdialenosti jednoruč, obojruč z miesta.

Prehadzovaná, vybíjaná

Cvičenia v prírode

Špecifické poznatky

- Ochrana a tvorba životného prostredia.
- Zásady bezpečnosti pri turistike.

Pohybové činnosti

- Chôdza a beh v teréne.
- Dĺžka trasy 4 km.
- S prekonávaním nízkych terénnych prekážok.
- Lezenie, podliezanie, preliezanie.
- Zdolávanie prírodných a umelých prekážok šplhaním, rúčkovaním, preliezaním, preskakovaním.
- Cvičenie rovnováhy na prírodných a umelých prekážkach zmenou polohy tela, chôdzou s obratmi, vyhýbaním vo dvojiciach, nosením (hádzaním a chytaním predmetov).
- Dvíhanie a nosenie predmetov (využívať kamene, polená).
- Hádzanie a vrhanie predmetov do diaľky, do výšky, na cieľ.
- Preťahovanie a pretláčanie v dvojiciach, trojiciach, skupinách.

Praktické precvičovanie odbornotechnických vedomostí a zručností z turistiky

- Odhad vzdialenosti (do 100 m) a výšok do 10 m.
- Ochrana životného prostredia.

Praktické precvičovanie prvej pomoci

- Ošetrovanie povrchového zranenia.

Praktické precvičovanie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy

- Dopravné značky, riešenie dopravných situácií pri presune a na stanovištiach.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Učebnice, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, telovýchovné náradia, Dodržiavať hygienu a bezpečnosť pri cvičení..

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

V špeciálnych triedach sa environmentálna výchova delí do dvoch tematických celkov – Regionálna výchova a Život v prírode. Umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím, prostredníctvom svojej najbližšej prírody, regiónu, priamym pobytom v prírode. V tematickom celku Regionálna výchova sa používajú prvky už existujúcich predmetov – prírodoveda, hudobná a výtvarná výchova. Tematické celky sa budú striedať – 1. – regionálna výchova - 17 hodín, 2. Život v prírode- 17 hodín.

Vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov, poznávanie krás prírody, zásady ochrany prírody a starostlivosti o životné prostredie

Ciele predmetu

Prispieť k rozvoju osobnosti žiaka v oblasti vedomostí, zručností a schopností, viesť žiakov, aby získané vedomostí, zručností a schopností vedeli chápať a hodnotiť vzťah človek a životné prostredie na základe zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi. Cieľom je vybudovať vzťah k vlastnému prostrediu aj celosvetovému, rozvíjať spoluprácu k tvorbe a ochrane životného prostredia na regionálnej aj medzinárodnej báze. Vlastnou činnosťou prispievať k ochrane prostredia pre svoju prácu využívať informačné a komunikačné prostriedky.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

DOPLNIŤ!!!

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

I. Regionálna výchova – realizácia 1 hodina týždenne

Časová dotácia: 17 hodín

Obsah:

Tematické okruhy:

1. Príroda a historické pamätihodnosti mojej obce (časová dotácia – 8 hodín)

- **Návšteva historickej budovy – evanjelický kostol**
 - návšteva kostola – 1 hod.
 - výtvarné vyjadrenie danej témy – 2. hod.
 - výstavka spolu s fotografickým materiálom – 1 hod.
- **poznávanie prírody vo svojom regióne, využitie poznatkov vo vyučovacom procese**
 - vychádzka do školského parku, poznávanie stromov a rastlín – 1 hod.
 - vychádzka do školského parku – starostlivosť o estetiku a úpravu prostredia – 1 hod.
 - vychádzka do vzdialenejšieho okolia – blízky les a lúka, poznávanie a porovnávanie rastlín – 2 hod.

2. Rozvíjanie citu ku krásu ľudového umenia (časová dotácia - 9 hodín)

- **Stretnutie s pamätníkmi na besede o pamätihodnostiach a minulosti obce**

- stretnutie so starším občanom obce, ktorý porozpráva žiakom niečo o minulosti obce, o ľudových zvykoch a tradíciách – 1 hod.
- výtvarné stvárnenie danej témy – 1 hod.
- nácvik ľudovej piesne a poznávanie zvykov z regiónu – 2 hod.
- **Umelecké stvárnenie danej témy**
 - oboznámenie sa s regionálnym hudobným a tanečným umením – 1 hod.
 - hudobné stvárnenie získaných poznatkov – spev, tanec – 1 hod.
 - výtvarné stvárnenie predstáv žiakov o dobe minulej, zhotovenie handrovej bábiky – 2 hod.

II. Život v prírode - realizácia 1 hodina týždenne

Časová dotácia: 17 hodín

Obsah:

1. **Význam vody v prírode** (časová dotácia - 4 hodiny)
 - **Voda- základ života**
 - základné teoretické poznatky o potrebe vody pre človeka – 1 hod.
 - vychádzka ku potoku a čističke odpadových vôd- význam čistej vody pre život – 1 hod.
 - zostavenie obrázkového projektu o význame vody pre človeka – 2 hod.
2. **Životné prostredie a jeho ochrana** (časová dotácia – 8 hodín)
 - **Ekohry a didaktické hry so zameraním na životné prostredie**
 - Hry zamerané na ochranu rastlín a zvierat v prírode – 1 hod.
 - Hry zamerané na ochranu životného prostredia, čistota, zbieranie odpadkov v prírode – 1 hod.
 - Vypracovanie pracovných listov s environmentálnou tematikou – 2 hod.
 - Prezeranie obrázkových prezentácií s témou životného prostredia – 1 hod.
 - **Ohrozené a chránené druhy rastlín a živočíchov**
 - Chránené druhy rastlín (prezentácia) – 1 hod.
 - Zostavenie projektu o chránených rastlinách - 1 hod
 - Chránené druhy živočíchov – 1. hod.
 - Zostavenie projektu o chránených živočíchoch - 1 hod
3. **Význam lesa pre človeka** (časová dotácia 5 hodín)
 - **Čistý vzduch**
 - význam lesov pre čistý vzduch – 1 hod.
 - vychádzka do lesa – 1 hod.
 - ekohry v prírode – relaxácia – 1 hod.
 - pracovné listy – tematika – les a čistý vzduch – 2 hod.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Environmentálna výchova tieto prierezové témy:

- **Multikultúrna výchova:** – poznávanie kultúry národa a regiónu
- **Mediálna výchova:** – vytvoriť si obraz o daných veciach prostredníctvom internetu a iných médií
- **Tvorba projektu:** – v záverečných fázach každej témy zhrnutie učiva prostredníctvom malých environmentálnych projektov

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poznať základné charakteristiky vlastného regiónu

Poznať prírodu v regióne

Výtvarne stvárať predstavy o minulosti regiónu
Vytváranie kladného vzťahu k ľudovým zvykom a tradíciám obce
Umelecké (výtvarné, hudobné a tanečné) stvárnenie získaných poznatkov z ľudovej kultúry regiónu
Uvedomiť si význam vody v prírode
Uvedomiť si význam starostlivosti o životné prostredie
Uvedomiť si význam lesov a čistého vzduchu pre život človeka
Zostavovať za pomoci učiteľky malé environmentálne projekty k danej téme

Metódy a formy práce

- Pozorovanie v prírode
- Tvorba projektov
- Ekohry
- Zážitkové učenie

Učebné zdroje

- Odborná literatúra
- Inforek a ostatné internetové stránky
- Pracovné listy
- Encyklopédie

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

I. Regionálna výchova – realizácia 1 hodina týždenne

Časová dotácia: 17 hodín

Obsah:

Tematické okruhy:

- 1. Prírodné pamätihodnosti v regióne a blízkom okolí** (časová dotácia – 3 hodín)
 - **Kultivovanie prostredia školy a blízkeho okolia**
 - poznávanie rastlín a drevín v okolí, význam starostlivosti o zeleň – 1 hod.
 - poznávanie chránených drevín v regióne a blízkom okolí – 1 hod.
- 2. Moja obec a jej 730 - ročná história** (časová dotácia – 5 hodín)
 - **Moja obec**
 - základné historické fakty o našej obci – 1 hod.
 - projekt na tému Moja obec – 1 hod.
 - **Moja škola, ako súčasť obce**
 - základné historické fakty o našej škole – 1 hod.
 - projekt na tému – Moja škola – 1 hod.
 - zhrnutie poznatkov o obci a škole, nástenka o Našej obci a škole – 1 hod.
- 3. História rómskej kultúry v našej obci, ako jej súčasť** (časová dotácia - 5 hodín)

- **História Rómov na Slovensku a v Európe, priblíženie histórie etnika**
 - najzaujímavejšie fakty o Rómoch vo svete - 1 hod.
 - najzaujímavejšie fakty o Rómoch v Európe a na Slovensku – 1 hod.
 - **História a život Rómov v našej obci**
 - život Rómov v Cinobani prostredníctvom hraných modelových situácií – 1.hod.
 - tradičná rómska rodina v Cinobani, jej zvyky a kultúra – 1 hod.
 - rómske tance v podaní členov rómskeho spolku Roma Cinobaňa – 1 hod.
- 4. Kultúra v obci a súčasné osobnosti regiónu, ktoré ju predstavujú (časová dotácia.- 4 hod.)**
- **zachovávanie ľudových zvykov a tradícií v obci**
 - stretnutie so starším občanom obce, rozprávanie o zvykoch a tradíciách – 1 hod.
 - zhotovenie tradičnej vianočnej alebo veľkonočnej ozdoby – 1 hod.
 - **poznávanie súčasnej osobnosti obce v oblasti ľudovej kultúry**
 - majster Kobliček z Turičiek – 1 hod.
 - oboznámenie sa s tvorbou a životom majstra, knižná publikácia – 1 hod.

II. Život v prírode - realizácia 1 hodina týždenne

Časová dotácia: 17 hodín

Obsah:

- 1. Znečisťovanie ovzdušia (časová dotácia - 2 hodiny)**
 - **zásahy ľudskej činnosti do životného prostredia**
 - opatrenia na ochranu životného prostredia – 1 hod.
 - ochrana životného prostredia, zber odpadkov v okolí školy – 1 hod.
- 2. Odpad (časová dotácia – 3 hodín)**
 - **racionálne využívanie prírodných zdrojov**
 - význam recyklácie a zberu papiera a iných surovín – 1 hod.
 - separácia odpadu: vysvetlenie pojmu, výroba ozdobného predmetu z odpadového materiálu – 2 hod.
- 3. Odlesňovanie (časová dotácia 4 hodín)**
 - **poznávame les**
 - rastliny a živočíchy v lese – 1 hod.
 - typy lesov, ich význam - 1 hod.
 - **ochrana lesov**
 - ochrana lesov, vysádzanie a starostlivosť o stromčeky – 1 hod.
 - negatívne dôsledky odlesňovania – 1 hod.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Environmentálna výchova tieto prierezové témy:

- **Multikultúrna výchova:** – poznávanie kultúry národa a regiónu
- **Mediálna výchova:** – vytvoriť si obraz o daných veciach prostredníctvom internetu a iných médií
- **Tvorba projektu:** – v záverečných fázach každej témy zhrnutie učiva prostredníctvom malých environmentálnych projektov
- **Osobný a sociálny rozvoj:** – prostredníctvom úloh env. a reg. výchovy rozvíjame osobný a sociálny potenciál žiakov, rozvíjame vzťahy nielen k prostrediu a regiónu, ale aj medziľudské vzťahy
- **Ochrana života a zdravia:** – integrovanie postojov, vedomostí a schopností žiakov zameraných na ochranu života a zdravia, a to prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode a starostlivosti o zdravé životné prostredie

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poznať základné charakteristiky vlastného regiónu, rozšíriť poznatky o základné historické udalosti v rámci obce a školy.

Poznať prírodu v regióne , jej význam, rozšíriť vedomosti o poznávanie prírody a chránených druhoch drevín v širšom okolí – Novohrad.

Umelecky stvárňovať a vytvárať si predstavy o minulosti, tradíciách a zvykoch v obci.

Vytvárať kladný vzťah k ľudovým zvykom a tradíciám obce, poznávať súčasných ľudových umelcov a remeselníkov v našej obci a okolí.

Uvedomiť si význam starostlivosti o životné prostredie, jeho ochranu.

Uvedomiť si význam lesov a čistého vzduchu pre život človeka, starostlivosť o lesy, zalesňovanie.

Zostavovať za pomoci učiteľky malé environmentálne projekty k danej téme.

Metódy a formy práce

- Pozorovanie v prírode, exkurzie a vychádzky v prírode
- Tvorba projektov
- Ekohry v prírode
- Zážitkové učenie
- Práca s encyklopédiami
- Zážitkové učenie
- Praktická práca s prírodným a odpadovým materiálom

Učebné zdroje

- Odborná literatúra
- Inforek a ostatné internetové stránky
- Pracovné listy
- Encyklopédie
- výučbové programy s prírodovednou tematikou
- www stránky o prírode

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Environmentálna výchova:

rozmanitosť života na našej planéte

zalesňovanie – odlesňovanie

pôda

znečisťovanie ovzdušia a vody

energie

urbanizácia – mesto, dedina

chránené oblasti

Regionálna výchova:

Historické pamätihodnosti môjho regiónu

- návšteva kostola v obci
- návšteva pamätníka padlým v obci
- návšteva obecného úradu, spojená s prehliadkou obecnej kroniky

Prírodné bohatstvo regiónu

- návšteva náleziska z doby bronzovej v okolí obce
- získavať informácie o druhovom zastúpení rastlín a živočíchov v regióne

Vstup histórie do života žiaka

- povest' o vzniku erbu, výklad histórie vzniku erbu
- história vlastnej rodiny

Krása ľudového umenia

- hodnota ľudovej tradície a jej význam pre dnešný život
- ľudové piesne regiónu
- upevňovať ľudové tradície v regióne prostredníctvom výstav a výrobou ľudových prvkov

Kultúrna inakosť v mojom regióne

- oboznámenie sa s kultúrou rómskej národnostnej menšiny

Výkonný štandard

Žiak sa naučí rozpoznávať rôznorodosti života ľudí i dejín vzniku života na našej planéte. Začne si sám uvedomovať dôležitosť ochrany životného prostredia pre ľudské pokolenie. Naučí sa vnímať okolie v úlohe ochrancu všetkého živého. Chráni a bráni všetko živé na zachovanie pre naše pokolenie.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, vychádzky, IKT, exkurzie,

Učebné zdroje

Metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, fotografický materiál, encyklopédie, propagačný materiál,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA – VARIANT „B“

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu, rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote, zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou, podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov, učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Profil absolventa – Variant „B“

Absolvent primárneho vzdelania so **stredným stupňom mentálneho postihnutia má** osvojené nasledovné kľúčové **kompetencie (spôsobilosti)**:

a) Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať, zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie, rešpektuje dospelých,

b) Kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie, rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu,

c) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie, ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) Kompetencia učiť sa učiť

- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu, používa termíny, znaky, symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života,

- dokáže pracovať s pomocou učebníc, pracovnými zošitmi a pomôckami, teší sa
- z dosiahnutých výsledkov a získané vedomosti, zručnosti a návyky dokáže uplatniť v praktickom živote,

e) Kompetencia riešiť problémy

- vie na koho sa môže obrátiť o pomoc,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby,
- využíva svoje možnosti, uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti,
- čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných, dokáže spolupracovať v skupine,
- je ohľaduplný k iným ľuďom,
- uvedomuje si potrebu ochrany svojho zdravia,

g) Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vníma krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- nepoškodzuje kultúrno-historické dedičstvo a pozná ľudové tradície.

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

ISCED 1 Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1. ročník		2.ročník		5. ročník		6. ročník	
		Pov.	Vol.	Pov.	Vol.	Pov.	Vol.	Pov.	Vol.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2		2		3		3	
	Rozvíjanie komunikačných schopností	3		3		3		3	
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	1	1	1	1	1	1	1	1
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2		2		2		2	
Človek a hodnoty	etická /náboženská výchova					1		1	
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	1	3	1	3	1	3	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	4		4		4	1	4	1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1		1	
	hudobná výchova	1		1		1		1	
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2		2		2		2	
Voliteľné hodiny	Environmentálna výchova		1		1		1		1
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		22		23		25		25	

Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským 2302/98-4

Zložky výchovy	stupne					
	Nižší	Stredný	Vyšší		Pracovný	
	3.	4.	7.	8.	9.	10.
Zmyslová výchova	1	-	-	-	-	-
Rozumová výchova	8	11	10	10	10	10
<i>Vecné učenie</i>	2	2	2	2	3	3
<i>Čítanie</i>	2	3	3	3	3	3
<i>Písanie</i>	1	2	2	2	1	1
<i>Počty</i>	2	3	3	3	3	3
<i>Rozvíjanie reči</i>	1	1	-	-	-	-
Pracovná výchova	5	5	7	7	8	8
Estetická výchova	2	2	2	2	2	2
Telesná výchova	5	5	5	5	5	5
Rečová výchova	2	2	2	2	2	2
Spolu	23	25	26	26	27	27
Náboženská výchova	1	1	1	1	1	1
Etická výchova	1	1	1	1	1	1
Záujmové krúžky	2	2	2	2	2	2

Charakteristika výchovy a vzdelávania

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s mentálnym postihnutím nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania

Dostatok času v dennom režime venovať jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu, optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia, optimálny režim života školy v súlade s potrebami žiakov a ich bezpečnosti (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavaním hygieny, záujmová činnosť, mimoriadne situácie), uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov podľa platnej legislatívy.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových.

Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Veľmi dôležitou prípravou na čítanie sú cvičenia uskutočňované v rámci zmyslovej výchovy. Pri vyvodzovaní písmen sa používajú obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom. Poradie osvojovaných písmen si určuje učiteľ podľa poradia písmen v používanej učebnici. Nižší stupeň je prípravným obdobím pre osvojovanie si základov gramotnosti. U žiakov sa rozvíjajú zručnosti nevyhnutné pre vyučovanie čítania, písania i počtov a utvárajú sa návyky pre prácu v škole. Žiaci si osvojujú prvé písmená. Zo začiatku sa činnosť žiakov uskutočňuje formou didaktických hier, najlepšie v prirodzenom prostredí, na vychádzkach, na ihrisku a pri manipulácii so skutočnými predmetmi. Od živej skutočnosti sa prechádza k modelom a k obrazom. Pri týchto činnostiach sa využívajú didaktické hry, hračky a pomôcky určené pre materské školy. Jednotlivé zložky výchovy sa svojím obsahom dopĺňajú, prelínajú a ovplyvňujú. Ich náplň je určená súhrnne pre celý nižší stupeň s výnimkou čítania, písania a počtov, kde je učivo rozdelené pre jednotlivé ročníky.

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť.

Nie je záväzná učiteľ žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena.

V čítaní si na strednom stupni žiaci osvojujú všetky veľké a malé tlačené písmená, ktoré čítajú v dvojslabičných a trojslabičných slovách z otvorených slabík i v slovách ťažšieho hláskového zloženia. Súčasťou výučby čítania sú aj zmyslové cvičenia, cvičenia zamerané na vnímanie obsahu čítaného textu a rozvoj reči. Okrem tlačených textov si žiaci osvojujú čítanie písaných písmen, slabík a slov, hneď ako sa s nimi oboznámia v písaní. Poradie osvojovaných písmen si určuje učiteľ podľa poradia v používanej učebnici

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu.

Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zvierka, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

Ciele predmetu

Vedieť sa sústrediť na usmernený výkon spojený s miestom a časom určeným pre predmet čítanie, vedieť ukladať plošné predmety/kartičky s obrázkami do radu zľava doprava, vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole/na obrázku, vedieť rozlíšiť obrázky na základe učiteľom určených znakov, vedieť udržať pozornosť pri manipulácii s obrázkami pri plnení úlohy.

Tempo práce je potrebné zvoliť podľa schopností žiaka, pričom je možné, že na konci školského roku žiak nebude mať zvládnuté celé učivo slovenského jazyka určeného pre prvý ročník, čo nie je dôvod na to, aby ročník opakovalo; v ďalšom ročníku učivo doberie a až potom prejde na učivo ďalšieho ročníka.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Žiaci sa vedú k aktívnemu vnímaniu, ku koncentrácii pozornosti a k zdokonaľovaniu analyticko-syntetickej činnosti v oblasti vnímania a myslenia. Spresňuje sa orientácia žiakov v priestore, rozvíjajú sa ich grafomotorické zručnosti a utvárajú sa základné počtové predstavy. cvičenie rozlišovacej schopnosti na skupinách obrazcov. Sústavne sa rozvíjajú všetky stránky reči žiakov, rozširuje sa ich slovná zásoba, spresňuje sa výslovnosť, skvalitňuje vnímanie hovorovej reči. Žiaci sa učia starať sa o svoj zovňajšok a prostredie v triede.

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami, rozvíja komunikácie, slovný font, správnu výslovnosť, gramatickú stavbu vety, gramotnosť v slovenčine ,rozhľad v detskej knižnici.

1. ročník

Počet hodín týždenne : 2

Obsahový štandard

Oboznámenie žiakov s leporelami a knihami.

Zameranie pozornosti na určený objekt.

Porovnávanie predmetov a pomenovávanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe, a pod.

Chápanie a vyjadrenie polohy predmetu.

Určovanie tvarovo rovnakých (odlišných) obrazcov spomedzi podobných usporiadaných v radoch, nácvik postupovania zľava doprava.

Hláska a písmeno a, A, i, I vo funkcii medzi obrázkami.

Sluchová diferenciacia slov s využitím riekaniiek a vyčítaniiek.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete slovenský jazyk tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – počúvanie poézie, prózy
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – pri jednotlivých hláskach

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poznať leporelá a detské knihy.

Tvoriť vety a chápať obsah viet.

Grafické znázorniť slová vo vete.

Poznať hlásku a písmeno a, A , i ,I vo funkcii medzi obrázkami.

Deliť slová sluchom na slabiky s využitím riekaniiek a vyčítaniiek.

Skladať slová zo slabík /obdĺžnikov/ sluchovou metódou.

Zamerať pozornosť na určený objekt, obrázok, nákres.

Pomenovať predmety, javy, činnosti, obrázky.

Porovnávať predmety, obrázky a pomenovať ich vlastnosti vo vzťahu k veľkosti, tvaru, farbe.

Chápať a vyjadriť polohu predmetu – hore, dolu, vyššie, nižšie, vľavo, vpravo, na kraji, v

prostriedku, na konci, pred, za, nad, pod.
Vedieť čítať zľava doprava

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, didaktické hry, syntetická, analyticko- syntetická metóda

Učebné zdroje

Čítanka, Odborná literatúra – metodika, Odborné časopisy, Pracovné zošity, pracovné listy vytvorené učiteľom, Internet, detská literatúra, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne : 2

Obsahový štandard

Hláska a písmeno m, M.

Slabika ma, má, Ma, Má, mi, mí, Mi, Mí.

Hláska a písmeno e, E, slabika me, Me.

Čítanie dvojslabičných slov: mama, mami, mame, máme.

Hláska a písmeno I, L, slabiky s týmito písmenami.

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo známych slabík.

Na základe sluchového vnímania poznávať prvú hlásku slova.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete slovenský jazyk tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – počúvanie poézie, prózy
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – pri jednotlivých hláskach

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- pozná a vie prečítať tlačené, písané, veľké aj malé tvary samohlások **a, e, i**.
- pozná a vie prečítať tlačené, písané, veľké aj malé tvary spoluhlások **M, L**.
- Rozlišuje krátke a dlhé samohlásky.
- V praktických činnostiach, pri čítaní vie spájať hlásky do slabík a vie prečítať všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách
- Chápe význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak)
- Určí prvú hlásku v slove
- Pozná leporelá a detské knihy.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia výklad, zážitkové učenie, riešenie problémov, didaktické hry, syntetická, analyticko- syntetická metóda

Učebné zdroje

Čítanka, Odborná literatúra – metodika, Odborné časopisy, Pracovné zošity, pracovné listy vytvorené učiteľom, Internet, detská literatúra, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne : 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Čítanie

Nácvik čítania písmen **k, K, z, Z, b, B, c, C, č, Č, r, R**.

Nácvik čítania dvojslabičných slov s otvorenými a zatvorenými slabikami.

Literárna výchova, sloh

Využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii,

Využívanie rozšíreného osobného frekvenčného slovníka pri tvorbe jednoduchých viet.

Písanie

Nácvik písania písmen nacvičovaných v čítaní, zapisovanie slabík a niektorých jednoduchých slov nacvičovaných na čítaní ich odpisovaním a po ich nadiktovaní,

Nácvik správneho používania dĺžňa pri zápise slabík, slov.

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme využívať v predmete slovenský jazyk tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou

Výkonový štandard

Vedieť čítať a písať ďalšie písmená veľkej tlačenej abecedy, oboznámiť sa s písmenami s malou frekvenciou výskytu v bežne využívanej slovnej zásobe slovenského jazyka, vedieť čítať slová s dvojhĺaskami, plynule čítať mechanicky nacvičené slová každodenného života s ich uvedomelým porozumením, vedieť si vypočítať text (krátky príbeh, popis) s uvedomelým porozumením. Vyjadriť účelnosť predmetu (Prečo? Načo?), priradiť podstatné mená k pomenovaniu činnosti, vlastnosti. Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami. Čítať jednoduché vety s porozumením.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia

Učebné zdroje

Učebnice, Čítanka, Odborná literatúra – metodika, Odborné časopisy, Pracovné zošity, pracovné listy vytvorené učiteľom, Internet, detská literatúra

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Cieľom predmetu rozvíjanie komunikačných schopností, ktorý sa prelína každým ročníkom a predmetom výchov a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách, žiadanie osobných potrieb, reakcie na správanie iných ľudí, komentovanie, žiadanie informácií, vyjadrovanie pocitov, vyjadrovanie prosociálnych postojov.

Zo začiatku sa činnosť žiakov uskutočňuje formou didaktických hier, najlepšie v prirodzenom prostredí, na vychádzkach, na ihrisku a pri manipulácii so skutočnými predmetmi. Od živej skutočnosti sa prechádza k modelom a k obrazom. Pri týchto činnostiach sa využívajú didaktické hry, hračky a pomôcky určené pre materské školy. Jednotlivé zložky výchovy sa svojím obsahom dopĺňajú, prelínajú a ovplyvňujú. Ich náplň je určená súhrnne pre celý nižší stupeň s výnimkou čítania, písania a počtov, kde je učivo rozdelené pre jednotlivé ročníky.

Ciele predmetu

Rozvíjať schopnosti dieťaťa komunikovať jednoduchou verbálnou formou, rozvíjať neverbálne modalities vrátane očného kontaktu ku komunikácii, spontánne vyjadrovať základné potreby, rozvíjať schopnosti výberu, rozvíjať symbolickú reprezentáciu, rozvíjať schopnosti často používané pri hraní hier, rozvíjať zručnosti sociálnych interakcií, podporovať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy, učiť jednoduché domáce zručnosti. V predmete rozvíjanie reči na nižšom a strednom stupni B variantu žiaci nadobúdajú a rozširujú si slovnú zásobu s cieľom znižovať rozdiel medzi pasívnym a aktívnym slovníkom.

Kompetencie

Nižší stupeň je prípravným obdobím pre osvojovanie si základov gramotnosti. U žiakov sa rozvíjajú zručnosti nevyhnutné pre vyučovanie čítania, písania i počtov a utvárajú sa návyky pre prácu v škole. Žiaci sa vedú k aktívnemu vnímaniu, ku koncentrácii pozornosti a k zdokonaľovaniu analyticko-syntetickej činnosti v oblasti vnímania a myslenia. Spresňuje sa orientácia žiakov v priestore, rozvíjajú sa ich grafomotorické zručnosti a utvárajú sa základné početové predstavy. Žiaci si osvojujú prvé písmená, čítajú ľahké slová s týmito písmenami. Sústavne sa rozvíjajú všetky stránky reči žiakov, rozširuje sa ich slovná zásoba, spresňuje sa výslovnosť, skvalitňuje vnímanie hovorovej reči. Žiaci sa učia starať sa o svoj zovňajšok a prostredie v triede.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Rozvíjanie receptívnej zložky reči.
Reagovanie na hovorenú reč.
Rozvíjanie expresívnej zložky reči
Pomenovanie predmetov, javov, dejov.
Tvorenie otázok a odpovedí.
Tvorenie viet.
Podporovanie samostatného vyjadrovania.
Rozvíjanie slovnej zásoby

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Rozvíjanie komunikačných zručností tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – poslušnosť rozprávok, piesní, riekaniiek

Výkonový štandard

Počúvať reč a iné zvuky.

Chápať pojmy, napĺňať pojmy konkrétnym obsahom, rozhodovať o spôsobe reakcií. Rozprávať podľa obrázky. Rozprávať krátky príbeh. Viest' rozhovor na danú tému. Pomenovať konkrétne predmety, predmety na obrázkoch, javy, deje.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Knihy, časopisy, zborníky, obrázkový materiál, PC

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Rozvoj komunikácie jednoduchou verbálnou formou.

Vyjadrovanie základných potrieb.

Rozvoj fonematickej diferenciacie

Rozvoj očného kontaktu pri komunikácii

Rozvoj zručnosti sociálnej interakcie.

Samostatnosť v oblasti sebaobsluhy.

Rozširovanie a aktivizovanie slovnej zásoby.

Tvorenie otázok a odpovedí.

Tvorenie viet.

Podporovanie samostatného vyjadrovania.

Rozvíjanie slovnej zásoby

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Rozvíjanie komunikačných zručností tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – poslušnosť rozprávok, piesní, riekaniiek

Výkonový štandard

Dokáže počúvať reč a iné zvuky. Vie napodobňovať prírodné zvuky a hlasy zvierat. Rozlišuje silu zvuku (silný – slabý), výšku zvuku (vysoký - nízky).

Vie určiť hlásky v slove s otvorenými slabikami, zatvorenými slabikami prípadne so zloženými spoluhláskovými skupinami.

Vyjadruje svoje potreby. Dokáže viesť rozhovor, striedať role v bežných denných situáciách. Pomenovať predmety, javy, deje (konkrétne alebo na obrázkoch). Tvorí otázky a odpovede, rozvíja a stimuluje sa žiakova slovná zásoba podľa dosiahnutej úrovne reči.

Rozvíja návyky osobnej hygieny, spolupracuje pri sebaobslužbe, pri konzumácii jedla.

Vytvára a upevňuje zručnosti pri udržiavaní poriadku v triede i pri domácich prácach.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Knihy, časopisy, zborníky, obrázkový materiál, PC

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Zdravenie

Prosba

Ospravedlnenie

Komentovanie vlastnej činnosti.

Verbalizácia voľby, ak sú možnosti exponované,

Verbalizácia voľby, ak sú možnosti vylúčené.

Jednoslovné až viacslovné komentovanie

Začlenenie prierezových tém:

V piatom budeme v predmete Rozvíjanie komunikačných schopností začleňovať tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** – otázky, odpovede o prírode
- **Mediálna výchova** – práca s PC, encyklopédiou
- **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr

Vzdelávacie štandardy

Spontánne žiadať predmetový hračky, bez akéhokoľvek pomocného podnetu.

Komentovať videné, ako reakcia na otázku

Jednoslovné až viacslovné pomenúvať, ukázať, predviesť niečo, pochváliť sa niečím inému človeku, prejavíť spokojnosť, záujem.

Dokáže adekvátne reagovať na podnety podľa svojich možností,

Na základnej úrovni rozumieť obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat', zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu.

Správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými,

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, dramatizácia, modelové situácie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál, obrázkový materiál,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety ako napr. výtvarná výchova, hudobná výchova.

Ako účinné pomôcky na vyučovanie rozvíjania grafomotorických zručností a písania okrem písacích nástrojov (hrubé voskové farby, kriedy, pastelky, ceruzky, neskôr pero), kartičiek s písmenami a obrázkami, je vhodné využívať reliéfne makety jednoduchých geometrických a iných tvarov na obkresľovanie a výkresy s predpísanými slovami, textami a nalepenými obrázkami, ktoré sa vložia do fólie, na ktorú žiak zmazateľnou fixkou môže dopĺňať vynechané písmená, slová... Takúto pomôcku možno využiť opakovane pre toho istého žiaka alebo postupne pre viacerých žiakov.

Plnenie vyučovacích cieľov a využívanie foriem a prostriedkov týchto dvoch zložiek od 5. ročníka úzko súvisí s rozvíjaním grafomotorických zručností a písaniam, a preto je vhodné túto zručnosť u žiakov rozvíjať v priamej nadväznosti na stanovený obsah a ciele gramatika a slohu.

Ciele predmetu

Nadobudnúť prvé skúsenosti s používaním písacieho nástroja a vedením jeho stopy, zvládnuť prípravné cviky na písanie. Sústavne dbáme na správne držanie písacích potrieb a správne sedenie pri písaní. Pri rozvíjaní grafických zručností žiakov začíname od veľkých prvkov a prípravných cvikov, ktoré sa postupne zmenšujú a spresňujú. Veľký dôraz kladieme na motiváciu.

Kompetencie

Rozvíjať jemnú motoriku a grafomotoriku.

Nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska formy

Nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska obsahu.

Vedieť využiť nadobudnuté zručnosti pri sociálnom kontakte.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Horné a dolné oblúky oboma smermi.

Horné a dolné oblúky opakovane.

Vodorovné čiary zľava doprava.

Zvislé a šikmé čiary zhora nadol a zdola nahor.

Krúženie okolo stredu.

Krúžky, ovály, vlnovky, slučky.

Obkresľovanie veľkých tvarov samohlások O, I, ak sa s nimi žiak oboznamuje na čítaní.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – piesne, riekanky pri rozcvičke

Výkonový štandard

Poznať materiál používaný pri písaní.

Správne držať písacie potreby. Uchopovať písací nástroj (farbičky, ceruzky) prstami.
Zanechávať farebnú stopu na podložke/papieri voľným čmáraním.
Používať obe ruky pri cvičení jemnej aj hrubej motoriky. Čmárať dominantnou rukou kruhy, vertikálne čiary.
Obkresľovať makety s geometrickými tvarmi.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch
výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Pracovné listy, predpísané tvary, hlavolamy, doplňovačky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Opakovanie nacvičených prvkov. Slučky, ovály, vlnovky.
Zvislé a šikmé čiary zhora nadol a zdola nahor.
Horný a dolný zátrh.
Písmená e, l, m, i.
Slabiky me, mi, le, li, em, im, el, il.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – piesne, riekanky pri rozcvičke

Výkonový štandard

Vie sa správne držať písacie potreby a správne sedieť pri písaní.
Píše slučky, ovály, vlnovky, zvislé a šikmé čiary zhora nadol a zdola nahor.
Píše horný a dolný zátrh.
Píše písmená O, I, E, L, M – tlačенý tvar
Obkresľuje písmená A, I, E, L, M – písaný tvar
Píše slabiky ME, MI, MO, LE, LI, LO, OM, IM, EM, OL, EL, IL – tlačенý tvar
Obkresľuje slabiky ME, MI, MO, LE, LI, LO, OM, IM, EM, OL, EL, IL – písaný tvar

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch
výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Pracovné listy, predpísané tvary, hlavolamy, doplňovačky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník B variant

Počet hodín týždenne: 1+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Písanie

Uvoľňovacie cviky, nácvik prvkov písmen,

Písanie malých písmen, ktoré sa žiaci učia čítať /k, z, b, c, č, r/.

Písanie veľkých písmen K, Z, B, C, Č, R

Písanie slabík s precvičovanými písmenami.

Písanie slov s ľahkým hláskovým zložením.

Opisovanie a prepisovanie slabík a slov ľahkého hláskového zloženia.

Sloh

Jednoduché rozprávanie o predmetoch, opis, javov v prírode, okolo nás

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme v predmete Rozvíjanie grafomotorických schopností tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom, PC
- **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr v rozprávkach

Výkonový štandard

Vedieť, poznať prebrané písmená **k, K, z, Z, b, B, c, C, č, Č, r, R.**

Hláskovať zloženie hlások v slovách.

Písať slabiky, opisovať podľa predlohy.

Tvoriť jednoduché otázky, odpovede.

Reprodukovať obsah prečítaného.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Pracovné listy, predpísané tvary, hlavolamy, doplňovačky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

VECNÉ UČENIE PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti a žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia. Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Tematické celky poskytujú námety na pozorovanie, didaktické hry a rozvíjanie reči. Súčasťou vyučovania vecného učiva sú vychádzky do okolia školy, prípadne výlety.

Ciele predmetu

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Poznať najjednoduchšie priestorové pojmy a vzťahy, tieto vyjadriť manipuláciou s predmetmi, slovom, kresbou, pohybom, spoznávať a pomenovať predmety a činnosti, s ktorými sa žiaci stretávajú v triede a v škole, vedieť sa orientovať v triede, poznať mená ročných období, poznať mená dní v týždni, uvedomovať si premenlivosť počasia, poznať niektoré rastliny a zvieratá miestnej oblasti, vedieť šetrne zaobchádzať s pomôckami, nepoškodzovať zariadenie triedy, osvojiť si základné pravidlá správnej životosprávy a kultúrneho správania.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Základné návyky slušného správania: pozdravenie, poprosenie, poďakovanie. Poznávanie najbližšieho okolia školy. Porozumenie časovým údajom. Poznávanie a pomenovanie predmetov a činností. Poznávanie prírody. Slušné správanie v spoločenskom styku. Rozvoj vzťahov a úloh v rodine. Rozvoj kognitívnych zručností všeobecne v rámci obsahu vzdelávania.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- **Trieda, škola a okolie školy**
- **Orientácia v čase**
- **Príroda**
- **Starostlivosť o zdravie**
- **Bezpečnosť cestnej premávky**
- **Obchod**

- **Domov a rodina**

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budú v predmete Vecné učenie zaradené tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov s PC
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme Škola a život v škole
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Starostlivosť o zdravie

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poznajú svoje meno, priezvisko, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov.

Žiaci poznajú školské pomôcky a vedie pomenovať zariadenie triedy. Rozlišujú školské potreby a hračky. Rozlišujú vyučovaciu hodinu a prestávky. Vedia pomenovať konkrétne predmety/pomôcky, vybavenie triedy. Podľa miestnych podmienok sa oboznamujú s najbližším okolím školy, orientujú sa v okolí školy.

Určujú dni v týždni, pracovné dni, voľné dni. Kalendár. Kalendár prírody. Pozorovanie prírody, ročné obdobia, orientujú sa v čase. Rozlišujú ročné obdobia Orientujú v čase. Poznajú domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň, voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška, vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka, rastliny v prírode kvety: ruža, tulipán a iné, stromy: hruška, jabloň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, ich plody, kríky, maliny, ríbezle.

Poznajú časti ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy. Vedia čo je zdravie, choroba, lieky, lekár. Majú osvojené základné hygienické návyky.

Sú oboznámení s bezpečnosťou cestnej premávky, prechádzaním cez vozovku. Vedia akú úlohu zohrávajú dopravné značky /napr. prechod pre chodcov, semafor.

Osvojujú si pojmy: rodina, rodičia, súrodenci, poznajú ich mená, kto sú najbližší príbuzní,: stará mama, starý otec, sesternica, bratranec, strýko, teta. Vzťahy medzi členmi rodiny.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Pracovné listy, detská literatúra, didaktické hry, detské časopisy, encyklopédie, pexeso, prezentácie, zborníky učiteľa

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- **Trieda, škola a okolie školy**
- **Orientácia v čase**
- **Príroda:**

- Zvieratá v prírode
- Rastliny v prírode
- **Starostlivosť o zdravie**
- **Bezpečnosť cestnej premávky**
- **Obchod**
- **Domov a rodina**
- Členovia rodiny
- Náš byt

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budú v predmete Vecné učenie zaradené tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov s PC
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme Škola a život v škole
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Starostlivosť o zdravie

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Vedia sa predstaviť, pozdraviť, poďakovať, poprosiť

Poznajú svoje meno, priezvisko, meno svojho učiteľa a mená spolužiakov, označenie triedy. Žiaci poznajú školské pomôcky a vedie pomenovať zariadenie triedy. Rozlišujú školské potreby a hračky. Rozlišujú vyučovaciu hodinu a prestávky. Uvedomujú si rozdiel v požiadavkách na správanie počas vyučovania a cez prestávku. Vedia sa orientovať v budove školy. Podľa miestnych podmienok sa oboznamujú s najbližším okolím školy, orientujú sa v okolí školy.

Rozumejú časovým údajom deň – noc, ráno – večer, teraz – potom, dnes – zajtra. Určujú dni v týždni.

Rozlišujú základné pojmy teplo, zima, mráz, slnko, vietor, dážď, sneh, ľad na základe konkrétneho vnímania, s použitím obrázkov, spájajú niekoľko pojmov na základe asociácií. Vedia pomenovať ročné obdobia s použitím obrázkov.

Poznajú domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň a ich mláďatá. Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška. Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rozlišujú kvet, strom, ker. Poznajú kvety: ruža, tulipán, sneženka, fialka. Stromy: hruška, jabloň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, poznávanie ich plodov. Rozoznávajú ovocie podľa tvaru, chuti a vône. Kry: maliny, ríbezle.

Poznajú časti ľudského tela: hlava, krk, ruky, nohy. Poznávajú časti tváre: oči, nos, ústa, uši. Vedia rozlíšiť čo je zdravie a choroba a popísať bolesť hlavy, hrdla, teplotu, návštevu lekára, vedie k čomu slúžia lieky. Vedia čo je zdravie, choroba, lieky, lekár. Majú osvojené základné hygienické návyky: umývanie rúk, čistenie zubov, česanie. Vedia čo je zdravá výživa, čo jeme. Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty. Ochrana pred slnkom a mrazom.

Vedie sa bezpečne správať ako chodci v cestnej premávke, vedie bezpečne prejsť cez cestu po vyznačenom priechode pre chodcov. Poznajú semafor: červená – stoj, zelená – choď. Vedia dodržiavať bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Poznajú obchody podľa zamerania, zoznávajú nápisy na obchode – globálnou metódou. Vedie sa hrať na obchod. Pomenovať tovar: ovocie, zelenina, chlieb, pečivo, mlieko. Poznajú pojem peniaze, poznajú mince. Vedie ako sa správať v obchode.

Osvojujú si pojmy: rodina, rodičia, súrodenci, poznajú ich mená, kto sú najbližší príbuzní: stará mama, starý otec, sesternica, bratranec, strýko, teta. Vzťahy medzi členmi rodiny.

Poznajú jednotlivé časti bytu- kuchyňa, detská izba, obývačka, kúpeľňa, WC, balkón. Vedia pomenovať zariadenie bytu a časti nábytku.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Pracovné listy, detská literatúra, didaktické hry, detské časopisy, encyklopédie, pexeso, prezentácie, zborníky učiteľa

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Škola a okolie školy

Orientácia v čase a priestore

Príroda

Jeseň

Zima

Jar

Leto

Starostlivosť o zdravie

Rodina, obec

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme využívať v predmete slovenský jazyk tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr v rozprávkach

Výkonový štandard

Škola a okolie školy

Poznať okolie školy: významné stavby, závody, verejné budovy.

Orientácia v čase a priestore

Porozumieť časovým údajom a vzťahom: včera, dnes, zajtra, dni v týždni.

Kalendár: poznať dni, týždne, mesiace, dátum. Určiť čas podľa hodín.

Určiť miesto: nad, pod, pred, za, vedľa, atď.

Príroda

Poznať ročné obdobia v prírode.

Jeseň

Vedieť popísať charakteristické znaky prírody na jeseň – zmeny počasia. Odlietanie vtákov.

Zber jesenného ovocia, zeleniny a poľnohospodárskych plodín, ich využite.

Zima

Pozorovať počasie: sneh, ľad, zima, mráz.

Poznať a rozlišovať listnaté a ihličnaté stromy.

Vedieť, ktoré zvieratá sa ukladajú na zimný spánok a ktoré nie.

Dodržiavať bezpečnosť pri hrách na snehu.

Jar

Pozorovať zmeny počasia na jar. Vedieť popísať charakteristické prejavy počasia na jar. Jarné práce – na poli, v záhrade.

Pozorovať zmeny rastlín v tomto ročnom období: stromy, kry, kvety,

Vedieť vymenovať časti rastlinného tela: koreň, stonka, list, kvety, plod.

Poznať: breza, ovocné stromy, šípka, zlatý dážď a iné. Vedieť pozorovanie zmeny v živočíšnej ríši – vtáky, zvieratá a ich mláďatá.

Leto

Pozorovať zmeny v prírode v lete.

Poznať typické letné práce na poli – žatva, kosenie trávy, sušenie, zber sena. Zber lesných plodov v miestnych podmienkach

Rozlišovať jedlé a jedovaté huby. Správať sa v prírode.

Rozpoznať nebezpečenstvo požiarov, hluku, odpadkov. Poznať význam ochrany prírody.

Starostlivosť o zdravie

Poznať zmyslové ústroje, starostlivosť o ne. Utvrdenie základných hygienických návykov.

Rozlišovať zdravie a chorobu.

Poznať zdravú výživu.

Poznať lekára, zdravotnú sestru, zdravotné stredisko, správanie sa u lekára. Poznať lekára, lekáreň, lieky, vedieť zaobchádzať s liekmi.

Rodina, obec

Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch: stará mama, starý otec, vnučka, vnuk, teta, strýko, bratranec, sesternica. Rozlišovať medzi príbuznými – známymi. Poznať vek osôb v príbuzenstve – starý, mladý, starší, mladší.

Navštíviť obchodné centrum, stredisko. Poznať názov obce, ulice školy, bydliska, atď..

Pozorovať krajinu v okolí obce.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Obrazový materiál, didaktické pomôcky, data- projektor, PC, výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ETICKÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote.

Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Etická výchova a neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód vplýva na citový rozvoj žiaka.

Etická výchova v rámci možností nahrádza žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vracia im pocit dôvery v seba i okolie, pomáha im nadobudnúť zdravé sebadôverie, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporuje rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamuje a pomáha zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

Ciele predmetu

- osvojiť si základné komunikačné zručnosti,
- osvojiť si základy spoločenského správania,
- učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých,
- učí sa riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- oboznámiť sa so základnými pojmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia.

Kompetencie

Podporuje pochopenie a interiorizáciu mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade a účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti. Napomáha získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka.

5. ročník B variant

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Úvodná hodina

Oboznámenie žiakov s obsahom predmetu etická výchova.

Verbálna a neverbálna komunikácia

Spolupráca

Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt

Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod..

Úsmev

Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, ...).

Pozdrav

Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev.

Otázka a prosba

Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí.

Prosba

Poďakovanie a ospravedlnenie

základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

Rozhovor

Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania: orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočkavých pohybov

Počúvanie

Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

Pravda a lož

Zážitkovým spôsobom uvedomiť negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie)

Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe.

Úcta k človeku. Ujasniť nereálnosť a absurdnosť obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch.

Pozitívne sebahodnotenie

Žiaci si uvedomujú a vážia vlastné pozitívne stránky. Sebaovládanie. Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Poznať svoje slabé a silné stránky

„Aký som“ – sebaopoznávanie, ochota nechať sa poznať.

Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach.

Pozitívne hodnotenie druhých vyjadriť prejavmi pozornosti. Konkrétne vyjadriť vlastnosti dobrého priateľa. Uvedomiť si účinnosť pochvaly na sebe a iných. Vyslovovať a prijímať pochvaly druhých.

Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

Vedieť odpustiť, prekonať antipatiu. Zbavovať sa predsudkov (rasizmus). Komunikovať otvorene, adresne. Vedieť vyjadriť a aj prijať kritiku a pochvalu. Dokázať vidieť na druhých pozitívne aj negatívne vlastnosti. Pozitívne hodnotiť udalosti aj ľudí.

Tvorivosť v medzil'udských vzťahoch, iniciatíva

Tvorivé myslenie žiakov

Rozvíjanie predstavivosti a obrazotvornosti. Pozorovanie. Hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť.

Riešenie problémov

Tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov.

Etické aspekty ochrany prírody

Životné prostredie

Úcta ku všetkým formám života. Ekologická etika z pohľadu žiaka (ochrana prírody, zber odpadu, čistota ovzdušia a pod.).

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme využívať v predmete Etická výchova tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri daných témach
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie, s PC
- **Multikultúrna výchova** – posluš modelových situácií
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** – pri jednotlivých hláskach

Výkonový štandard

Uvedomiť si význam zrakového kontaktu

Uvedomiť si význam úsmevu.

Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky.

Osvojiť si základné prvky komunikácie.

vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponižovania seba samého.

Osvojiť si základné prvky komunikácie.

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor.
Neskákať druhému do reči.
Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom.
Poďakovať a ospravedlniť
Rozlíšiť pravdu od lži
Vedieť spracovať svoje zlyhania a chyby.
Vyjadriť uznanie a sympatie.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, dramatické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Etika , Internet, časopisy, Lexikón spoločenského správania, PC prezentácie , modely situácií

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

MATEMATIKA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

Ciele predmetu

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Využívať pochopené a osvojených pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh. V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, rozvíjať numerické zručnosti žiakov. Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore. Riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou.

Kompetencie

Rozvíjať schopnosť triediť a priraďovať činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov, utvárať prvotné predstavy o číslach, zoznámiť sa so základnými matematickými pojmami, osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel, osvojiť si základné početové výkony v obore prirodzených čísel, osvojiť si základné geometrické predstavy.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Číslo 1.

Číslo 2.

Číselný rad.

Porovnávanie čísel 1, 2. Rozklad čísla 2.

Sčítanie v obore do 2.

Odčítavanie v obore do 2.

Začlenenie prierezových tém:

Environmentálna výchova - pri prac. listoch s danou tematikou

Dopravná výchova - pri prac. listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Multikultúrna výchova - v slovných úlohách

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Výkonový štandard

Vie porovnať predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Triedi predmety podľa vlastností, vytvára skupiny predmetov.

Pozná vzťahy: všetko – nič, všetci - nikto, málo - veľa, malý - veľký a ďalšie. všetci – nikto, malý – veľký, krátky – dlhý.

Triedi a porovnáva rovinné útvary: kruh, štvorec.

Pozná vlastnosti: okrúhly a hranatý; vzťahy: dopredu – dozadu, hore – dole. Určuje a vyznačuje počet predmetov.

Priraduje predmety k číslu 1.

Číta a píše číslicu 1.

Znázorňuje číslo 1. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 2.

Čítanie a písanie číslice 2.

Znázorňuje číslo 2. Pozná vzťahy väčší, menší, rovná sa. Znázorňuje nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc. Pozná znaky $>$, $<$, $=$. nerovnosti $1 < 2$, $2 > 1$, rovnosti $1 = 1$, $2 = 2$.

Sčítuje v obore do 2. Pozná znak $+$ (plus), zápis príkladov sčítovania. Znázorňuje príklady sčítovania. Pozná znak $-$ (mínus), zápis príkladov odčítavania. Znázorňuje príklady odčítania.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné listy, počítaadlo, geometrické tvary, PC

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 3+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Číslo 3.

Číselný rad 1, 2, 3.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3. Rozklad čísla 3.

Sčítanie v obore do 3.

Odčítavanie v obore do 3.

Číslo 4.

Číselný rad 1, 2, 3, 4.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3, 4. Rozklad čísla 4.

Sčítanie v obore do 4.

Odčítavanie v obore do 4.

Začlenenie prierezových tém:

Environmentálna výchova - pri prac. listoch s danou tematikou

Dopravná výchova - pri prac. listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Multikultúrna výchova - v slovných úlohách

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Výkonový štandard

Porovnáva predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Pozná vzťahy: veľa – málo, väčší – menší, kratší – dlhší.

Triedi a porovnáva rovinné útvary: kruh, štvorec, trojuholník.

Pozná znaky väčší, menší. Porovnáva čísla 1, 2.

Pozná číslo 3 a číselný rad 1, 2, 3. Vie určiť a vyznačiť počet predmetov.

Priraduje predmety k číslu 3. Číta a píše číslicu 3. Vie znázorniť číslo 3.

Pozná znaky $<$, $>$, $=$. Porovnáva čísla 1, 2, 3. Znázorňuje nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Sčítuje v obore do 3. Pozná znak + (plus), zápis príkladov sčítovania. Znázorňuje príklady sčítovania.

Pozná znak – (mínus), zápis príkladov odčítavania do 3. Znázorňuje príklady odčítania.

Pozná číslo 4 a číselný rad 1, 2, 3, 4. Vie určiť a vyznačiť počet predmetov.

Priraduje predmety k číslu 4. Číta a píše číslicu 4. Vie znázorniť číslo 4.

Pozná znaky $<$, $>$, $=$. Porovnáva čísla 1, 2, 3, 4. Znázorňuje nerovnosti a rovnosti pomocou tvorenia dvojíc.

Sčítuje v obore do 4. Pozná znak + (plus), zápis príkladov sčítovania. Znázorňuje príklady sčítovania.

Pozná znak – (mínus), zápis príkladov odčítavania do 4. Znázorňuje príklady odčítania.

Pozná mince 1 €, 2 € a vie s nimi počítať.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné listy, počítaadlo, geometrické tvary, PC

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 3+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Rad čísel od 10 do 20,

Rozklad čísel v obore do 20.

Usporiadanie a porovnávanie čísel v obore do 20

Sčítovanie a odčítavanie v obore do 20 bez prechodu cez desiatku s pomocou názoru, zápis príkladov sčítovania a odčítavania v obore do 20.

Pomenovanie a triedenie rovinných útvarov: kruh, štvorec, obdĺžnik a trojuholník,

Valec – priradovanie k názvu, triedenie a spoznanie valca medzi predmetmi každodenného života.

Začlenenie prierezových tém:

Environmentálna výchova - pri prac. listoch s danou tematikou

Dopravná výchova - pri prac. listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Multikultúrna výchova - v slovných úlohách

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Výkonový štandard

Pozná čísla 0-20 a vie ich zapísať. Vie vymenovať rad čísel 0-20, určuje počet predmetovo 20 počítaním po jednom, k číslu priradí skupinu predmetov, číta a píše číslice 0-20, vie rozložiť čísla do 20, Vie čísla 0-20 usporiadať, Sčítuje a odčítuje bez prechodu cez desiatku s pomocou názoru. Pozná a vie triediť rovinné útvary kruh, štvorec, obdĺžnik a trojuholník. Rozozná valec medzi priestorovými útvarmi.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, reedukácia, kompenzácia,

Učebné zdroje

Učebnice, Metodický materiál, Pracovné zošity, pracovné listy, výučbové programy /Detský kútik/

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosť a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom pred- profesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky. V pracovnej výchove sa na strednom stupni opakuje a prehĺbuje učivo z nižšieho stupňa.

Ciele predmetu

- utvárať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- zvyšovať samostatnosť pri základných hygienických návykoch a sebaobslužných zručnostiach
- zvyšovať samostatnosť pri základných stravovacích návykoch,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti,
- adekvátne používať predmety,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- rozlišovať rôzne materiály.
- rozvíjať schopnosť využívať voľný čas,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti a návyky potrebné pri práci v domácnosti,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti potrebné pri práci s drevom,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti potrebné pri pestovateľských prácach.

Kompetencie

Žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 4

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti
Práce v domácnosti

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom
- Práce s papierom
- Montážne a demontážne práce

Pestovateľské práce

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s prírodným materiálom a v pestovateľských prácach
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom
- **Multikultúrna výchova** – námety , prezentácie, postupy z PC

Výkonový štandard

Osobná hygiena – nácvik potrebných činností a postupov. Osvojenie si hygienických návykov s pomocou. Používanie WC, splachovanie, používanie toaletného papiera a vreckovky. Vyzliekanie a obliekanie odevu s pomocou. Obúvanie a vyzúvanie s pomocou. Zapnutie a rozopnutie veľkého gombíka s pomocou. Používanie zipsu, patentiek s pomocou. Navliekanie šnúrky do topánky, viazanie uzla. Osvojenie si základných stravovacích návykov. poznať potreby pre stravovanie, spoznať vlastné a používať ich. Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou. Odkladanie odevu a s pomocou.

Utieranie prachu s pomocou. Vynášanie odpadkov s pomocou. Vedieť vymeniť uterák. Otváranie a zatváranie dverí, zásuviek, okien. Zapínanie a vypínanie osvetlenia. Púšťanie vody – páková batéria, kohútik. Primerané používanie rôznych predmetov a hračiek.

Oboznámenie sa so zariadením kuchyne. Rozlíšenie potravín od ostatných predmetov s pomocou. Rozlíšenie potravín, ktoré patria do chladničky s pomocou. Základy jednoduchého prestierania k stolovaniu. Odkladanie špinavého riadu zo stola. Základy bezpečnosti v kuchyni.

Oboznámenie sa s rôznymi materiálmi: papier, textil, drevo, plastelína, prírodniny a iné. Triedenie, priradovanie a porovnávanie predmetov podľa farby, veľkosti a tvaru. Namotávanie a splietanie vlny a špagátov rôznej hrúbky. Strihanie papiera, textilu, vlny, špagátov. Viazanie uzlov. Trhanie, krčenie a lepenie papiera, spoznávanie základných vlastností papiera. Obkresľovanie, vytrhávanie, lepenie a vyfarbovanie šablóny z papiera. Nalepovanie samolepiek.

Navliekanie drobných predmetov a prírodnín: korále, šípky, vhodné cestoviny a iné. Manipulovanie s kockami: ukladanie kociek na seba, vedľa seba. Odskrutkovanie a zaskrutkovanie predmetov a hračiek.

Polievanie izbových kvetov, záhonov a rastlín na pozemku s pomocou. Oboznámiť sa so sadením, klíčením a rastom rastlín. Zbieranie plodov z listnatých a ihličnatých stromov.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: názorná ukážka, metóda postupnosti, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál, materiál s námetmi , hotové výrobky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 4

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti

Práce v domácnosti

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom
- Práce s papierom
- Montážne a demontážne práce

Pestovateľské práce

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s prírodným materiálom a v pestovateľských prácach
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom
- **Multikultúrna výchova** – námety , prezentácie, postupy z PC

Výkonový štandard

Samostatne si umýva ruky a tvár, používa mydlo a uterák. Používa vreckovky a hrebeň. Používa WC, toaletný papier, splachuje WC s náslenou hygienou rúk - samostatne alebo s pomocou.

Vyzlieka a oblieka si odev. Rozopína a zapína gombíky, používa zips, háčiky a patentky. Obúva a vyzúva sa samostatne alebo s pomocou, rozväzuje a zaväzuje šnúrky, zapína a odopína suchý zips.

Vie používať obrúsok, malú lyžičku. Je samostatný pri desiatovaní. V školskej jedálni dokáže samostatne používať tanier a lyžicu, vidličku a nôž s pomocou.

Práce v domácnosti

Samostatne dokáže odkladať predmety v triede na určené miesto. Samostatne odkladá odev a obuv. Vie si očistiť topánky od prachu. Utriet prach z lavíc, parapetných dosiek, utierať tabuľu.

Dokáže pozametať smeti z podlahy pomocou malej metličky a lopatky. Vyniesť odpadky z koša do smetnej nádoby s pomocou. Samostatne dokáže pustiť a zastaviť vodu. Vie odkladať riad na určené miesto. Pomenovať základný riad, prestrieť.

Pozná a triedi drobný materiál (prírodniny, kamienky, korálky) podľa veľkosti, farby a tvaru. Ukladá roztriedený materiál do rôznych nádob podľa pokynov. Skladá mozaiky vkladaním, napichávaním, nalepovaním. Navlieka korálky rovnakej farby alebo veľkosti. Namotáva vlnu na cievku, splieta vlnu a špagát, Vie uviazať uzol a mašličku.

Pozná základné vlastnosti papiera: hrúbka, povrch. Vie porovnať vlastnosti papiera. Trhá, krčenie, nalepuje, skladá a strihá papier. Vie pracovať s nožnicami.

Skladá a rozkladá predmety a stavebnice. Ukladá ich na seba, vedľa seba, spája, skrutkuje, zasúva. Dokáže poskladať jednoduché puzzle, domino, mozaiky.

Polieva, kyprí pôdu, ošetruje listy od prachu, odstraňuje odumreté časti rastlín. Vie pracovať s hrabľami a motykou, hrabať lístie. Sadí a pozoruje klíčenie a rast rastlín – tráva, hrach, fazuľa v črepníkoch. Pomáha pri zbere úrody na školskom pozemku.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: názorná ukážka, metóda postupnosti, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál, materiál s námetmi , hotové výrobky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník B variant

Počet hodín týždenne: 4+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti

Práce v domácnosti

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom
- Práce s papierom
- Práce s drevom
- Montážne a demontážne práce

Pestovateľské práce

Začlenenie prierezových tém:

- V piatom ročníku budeme využívať v predmete Pracovná výchova tieto prierezové témy :
- ♦ **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s prírodným materiálom a v pestovateľských prácach
 - ♦ **Mediálna výchova** - práca s časopisom a z detských časopisov, námety z Internetu
 - ♦ **Multikultúrna výchova** –posluch pri pracovnej činnosti

Výkonový štandard

Polievať izbové rastliny, odstraňovať odumreté časti rastlín, kypriť pôdu, ošetrovať listy. Siat' do riadkov a jamiek. Pozorovať klíčenie semien. Pestovať kvetiny. Pliet' záhony.

Pripraviť jednoduché jedlo: natrieť chlieb, pečivo, uvariť zemiaky. Umývať, čistiť ovocie a zeleninu. Pripraviť jednoduchý nápoj: malinovku, čaj, kakao.

Zvyšovať samostatnosť pri umývaní zubov. Používať kefku na nechty, vedieť rozlíšiť špinavé a čisté ruky. Používať hrebeň, urobiť si účes, skontrolovať svoj výzor v zrkadle.

Používať príbor pri stolovaní podľa pokynov. Vedieť zložitejšie prestieranie k stolovaniu – plytký a hlboký tanier, servítka, príbor, pohár. Umývať a utierať riad. Zvyšovať samostatnosť pri odkladaní predmetov na určené miesto, udržiavať poriadok. Používať ramienka na šaty. Navíjať vlnu, špagát a podobný materiál na cievku.

Namotávať vlnu a špagát na kľbko. Viazat' uzol a mašličku. Navliekať koráliky podľa vzoru. Prepichávať a navliekať papier rôznej kvality na niť. Splietať bužírky, špagát, vlnu. Manipulovať s drobným materiálom. Šiť jednoduché stehy so zdvojenou niťou na perforovaný kartón.

Ukladať a udržiavať čistotu šiat podľa pokynov. Utierať prach. Utierať a umývať podlahu.

Používať kľúč pri odomykaní a zamykaní dvier, visiaceho zámku. Poznať základné obsluhovanie bežných domácich audio a video zariadení. Navliekať nite do veľkej ihly, urobiť uzol na konci nite.

Zatĺkať a vyťahovať klinec. Upravovať drevo pilníkom.

Skladať a prekladať papier. Rozkladať a skladať škatule. Oblepovať predmety papierom. Vystrihovať bez predkreslenej čiary a po čiare. Strihať, trhať, krčiť a lepiť papier.

Zostavovať modely zo stavebníc spájaním a skrutkovaním. Rozoberať modely vytvorené spájaním a skrutkovaním. Skladať puzzle a mozaiky.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, názorné ukážky, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál, Kniha námetov

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie. Žiaci majú možnosť pracovať aj v iných polohách ako sediačky, napr. postojáčky, podľa formátu papiera. Pracujú aj na veľkej ploche, na tabuli, na baliacom papieri, v piesku. Od veľkých formátov prechádzajú k menším, striedajú ich podľa účelu. Ladenie farieb. V dekoratívnych prácach sa precvičuje pravidelné striedanie prvkov jedno a viacfarebných.

Ciele predmetu

- Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.
- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvíjať kooperáciu pri spoločných výtvarných aktivitách,
- prijať pravidlá pri rôznych aktivitách,
- prispôsobovať sa požiadavkám skupiny.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, priestorového vytvárania objektu,
- narábať s rôznymi nástrojmi
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy
- schopnosť spontánnych výtvarných riešení
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt
- hľadať vlastné cesty sebvýjadrenia, budovania vlastného vkusu a imidžu

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Kresba - mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel

Modelovanie - plastelína, modurit

Začlenenie prierezových tém:

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – práce detí z iných krajín – PC prezentácie

Výkonový štandard

Napodobňovať jednoduché tvary. Kresliť tvarovo nenáročné predmety: strom, ker, lopta, kľbko. Kresliť predmety vychádzajúce z kruhu /lopta.

Manipulovať s modelovacími materiálmi Miesiť modelovaciu hmotu jednou a oboma rukami, šúľať, stláčať, valkať, vytvárať tvary jednoduchých predmetov: guľôčka, had, ovocie. Používať štipce, vyštipnúť malé kúsky z plastelíny.

Maľovanie vodovými alebo temperovými farbami a inými technikami /dokresľovanie pastelkami, nalepovanie obrázkov/.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch.

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza materiálu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál, omalovánky, skicáre, makety

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1+1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Kresba - mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel

Maľba - tampón, drievko, hrubá fixka, prstové farby, akvarelové farby, tempery

Modelovanie - plastelína, cesto, modurit, Aquasoft, Patcolor, Blandiver

Začlenenie prierezových tém:

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – práce detí z iných krajín – PC prezentácie

Výkonový štandard

Kresba

- Kreslí čiary, oblúky, kruhy, špirály, vlnovky.
- Kreslí tvarovo nenáročné predmety: lopta, slnko, kvet a iné.
- Napodobňuje jednoduché tvary.

- Vyfarbuje omaľovanky.
- Kreslí na betónovú alebo asfaltovú plochu hrubými kriedami.

Maľba:

- Vie liať, kvapkať, otláčať, dotvárať farebné škvrny, pri maľbe využíva hru s farbami.
- Dokáže ukladať farby hrubým štetcom na plochu papiera.
- Dokáže rytmicky radiť kontrastné farby.

Modelovanie:

- Pozná základné vlastnosti modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyťahovaním.
- Formuje materiál prstami, dľaňami.
- Vytvára modely jednoduchého tvaru.
- Modeluje z piesku pomocou formičiek.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch.

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza materiálu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál, omaľovánky, skicáre, makety

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Kresba - ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel

Maľba - štetec, drierko, tampón, temperové farby, akvarelové farby

Modelovanie - hlina, plastelína, modurit

Začlenenie prierezových tém:

- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
- **Mediálna výchova** - práca s časopisom a čítanie z detských časopisov
- **Multikultúrna výchova** – práce detí z iných krajín – PC prezentácie

Výkonový štandard

Kresliť predmety vychádzajúce z kruhu, zo štvorca a z obdĺžnika. Kresliť ľudskú postavu. Spraviť koláž z papiera a textilu. Dokresľovať dekoratívne motívy

Poznávať vlastnosti farby, rozpíjať, zapúšťať do vlhkého podkladu, používať husté a riedke farby, svetlé a tmavé farby. Radiť farby do svetlých a tmavých rozlične širokých pásov v dvoj alebo trojkombinácii.

Modelovať v piesku. Vykrajovať tvary z modelovacej hmoty pomocou formičky. Tvarovať modelovaciu hmotu pomocou drierka a špachtle.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách a v kmeňoch

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, analýza textu, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodický materiál

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Ciele predmetu

Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti, nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby, selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi. Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti. Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Kompetencie

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Oboznámenie sa so štátnou hymnou. Správanie sa pri hymne.

Vytváranie interakcií s viacerými deťmi naraz a medzi nimi navzájom prostredníctvom hudobných aktivít, podľa individuálnych schopností a celkového charakteru skupiny. Oboznámenie sa so štátnou hymnou. Správanie sa pri hymne.

Podpora spontánnej detskej kreativity, emocionalitu, prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- **Piesne na spev žiakov**
- **Piesne na počúvanie**
- **Počúvanie**
- **Hudobno-pohybové hry**

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete hudobná výchova tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** – piesne o prírode
- **Mediálna výchova** – piesne na frekvenciách rádii
- **Multikultúrna výchova** – piesne zo života

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Spievať detské a ľudové piesne, poznať rôzne hudobno-pohybové hry, rozpoznať Určovať zdroj zvuku. vyludzovať zvuk na jednoduchých hudobných nástrojoch. Určovať vlastností vnímaných zvukov – dĺžky, intenzity (dlhý tón/zvuk – krátky, hlasný – tichý, hudba – ticho, hudba/ľudský hlas – reč). Počúvať širší repertoár reprodukovanej hudby (CD, kazete a pod.).

Orientovať sa v súčasných hudobných žánroch, rozlišovať v hudbe kvalitu. Počúvať a spievať detské a ľudových piesní /napr. Haji-beli, Maličká som /.

Zvládať jednoduché rytmické cvičenia, využívať nástroje Orffovho inštrumentária, rozlišovať dĺžku tónov.

Počúvať hru na hudobný nástroj.

Zvládať jednoduché hudobno-pohybové prejavy, tanečné prvky./napr. prísuný krok bokom/.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodika HV, PC, CD nahrávky, Orffov kufor

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- **Piesne na spev žiakov**
- **Piesne na počúvanie**
- **Počúvanie**
- **Hudobno-pohybové hry**

Začlenenie prierezových tém:

- V druhom ročníku budeme využívať v predmete hudobná výchova tieto prierezové témy :
- **Environmentálna výchova** – piesne o prírode
 - **Mediálna výchova** – piesne na frekvenciách rádii
 - **Multikultúrna výchova** – piesne zo života

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Rozpoznáva zvuky Orffovho inštrumentária a jednoduché zvuky vyludzované bežnými predmetmi prostredia bez vizuálneho vnímania zvuku. Vie určiť zdroj zvuku. Dokáže určiť vlastnosti vnímaných zvukov: dlhý – krátky tón, hlasný – tichý tón, hudba – ľudský hlas.

Vyludzuje zvuky na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Vie zaspievať detské popevky, riekanky, vyčítanky: Varila myšička kašičku; Medveďku, daj labku; Hijo, hijo na koníčku; Haju, haju, hajušky; Ťap, ťap, ťapušky...

Pozná a vie spievať detské piesne: Prší, prší; Čížiček, čížiček; Bola babka; Čo by koza neskákala; Bude zima; Šila som; Išla sova na tanec...

Dokáže sa zahrať detské hudobno-pohybové hry: Kolo, kolo mlynské; Venček; Tanček; Na ručníček...

Ovláda hru na telo na známe piesne a rečovanky.

Vydrží počúvať vokálne a inštrumentálne miniatúry, koledy, ľudové piesne.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodika HV, PC, CD nahrávky, Orrfov kufor

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Posluch

Rytmizácia

Jednoduché riekanky, pesničky

Tanečné prvky

Prierezové témy:

- V piatom ročníku budeme využívať v predmete Hudobná výchova tieto prierezové témy:
- **Environmentálna výchova** - počas celého roka pri práci s ilustráciou
 - **Mediálna výchova** – posluch piesní
 - **Multikultúrna výchova** - spoznávanie iných kultúr - hudba

Výkonový štandard

Rozlišovať jednotlivé spievané slová piesní, doplniť ich rytmizáciou, hrou na telo a pod.,

Poznať jednoduché piesne a riekanky - výber individuálne závislý na preferencii dieťaťa.

Určovať zdroj zvuku. vyludzovať zvuk na jednoduchých hudobných nástrojoch. Určovať vlastností vnímaných zvukov – dĺžky, intenzity (dlhý tón/zvuk – krátky, hlasný – tichý, hudba – ticho, hudba/ľudský hlas – reč). Počúvať širší repertoár reprodukovanej hudby (CD, kazete a pod.).

Orientovať sa v súčasných hudobných žánroch, rozlišovať v hudbe kvalitu. Počúvať a spievať detské a ľudových piesní /napr. Haji-beli, Maličká som /.

Zvládať jednoduché rytmické cvičenia, využívať nástroje Orffovho inštrumentária, rozlišovať dĺžku tónov.

Počúvať hru na hudobný nástroj.

Zvládať jednoduché hudobno-pohybové prejavy, tanečné prvky./napr. prísuný krok bokom/.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná, skupinová práca, práca vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, zážitkové učenie, didaktické hry, pozorovanie, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Metodika HV, PC, CD nahrávky, Orffov kufor

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

TELESNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež a rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom – okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností – aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie. Poňatie telesnej výchovy, ciele a charakteristika obsahu Telesnej výchovy je venovaný veľký počet hodín vzhľadom na jej nezastupiteľné postavenie pri výchove mentálne postihnutých. Poňatie telesnej výchovy sleduje ciele zdravotne zamerané na správne držanie tela, zvládnutie základných pohybových zručností chôdze a behu, rozvíjanie a posilňovanie fyzickej stránky žiaka.

Zvyšovanie telesnej zdatnosti formou kondičných cvičení prispieva ku upevňovaniu fyzickej stránky žiakovej osobnosti a je predpokladom zapojenia žiaka do pracovného procesu.

Akrobatické cvičenia podporujú obratnosť a pohyblivosť, pomáhajú prekonávať strach. V telesnej výchove sa realizujú aj sezónne činnosti, kolektívne hry a prvky atletických disciplín. Dôležitou súčasťou telesnej výchovy sú koordinačné a relaxačné cvičenia.

Ciele predmetu

Ciele telesnej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo – sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Ciele a obsah predmetu telesná výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

Kompetencie

- rozvoj sociálnych a komunikačných schopností v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,

- učenie funkčného používania komunikačných prostriedkov,
- aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- učenie prijatia pravidiel, učenie kooperácie, vytvorenie sebakontroly,
- učenie prispôsobenia sa k požiadavkám skupiny,
- rozvíjanie schopnosti realizovať spoločné pohybové aktivity pomocou napodobňovania,
- učenie poradovosti, uvedomenie si vlastného tela, rozvoj koordinácie oko – ruka.
- zvládanie zmeny formy vykonávanej aktivity,
- generalizácia ovládaných zručností v zmenenom vonkajšom prostredí,
- dodržiavanie pravidiel hrových a pohybových aktivít,
- dodržiavanie určených pravidiel,
- dodržiavanie poradovosti,
- rozvoj kreativity a improvizáčnej schopnosti.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Zdravotné cvičenia

Medzi cvičenia zaradujeme aj zdravotné cviky, ako aj jednoduché akrobatické cvičenia, ktoré pomáhajú prekonávať strach.

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – správne držanie tela pri chôdzi, voľný pohyb rúk počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, lane, a pod., chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10-15 cm do drepu.

Lezenie – ľubovoľným spôsobom smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, hodenej učiteľom. Podávanie lopty učiteľovi, spolužiakovi. Manipulácia s rôznymi drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, upratovanie, skladanie, prenášanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny - výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky. Sed na švédskej debne, kľak, preliezanie dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Sed roznožmo s predklonom, rovnovážny postoj na jednej nohe. Aktivity na rozvoj rovnováhy, laterality a koordináciu pohybov. Nácvik prvej fázy kotúľa vpred.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a letnom období turistika, plávanie.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu. Loptové hry – gúľanie, podávanie.

Hudobno – pohybové hry

Koordinácia pohybu v rytme hudby. Hudobno–pohybové hry: riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Koordináčné a relaxáčné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomenie si telesnej schémy. Návnik správneho dýchania.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Telesná výchova tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – dramatizácia pohybom
- **Mediálna výchova** – cvičenie s hudbou

Výkonový štandard

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela,
- 4. pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- 5. funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná pohybová kreácia, cvičenie vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, pohybové hry, pozorovanie, názorná ukážka, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Učebné osnovy zdravotnej telesnej výchovy a integrovanej telesnej výchovy pre 1. – 9 ročník základnej školy a špeciálnej školy schválených Ministerstvom školstva SR dňa 19. 1. 2003 pod č. 526/2003-41.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Zdravotné cvičenia

Kondičné cvičenia

- Chôdza

- Beh
- Skoky
- Lezenie
- Hádzanie a chytanie
- Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny

Základy akrobatických cvičení

Sezónne činnosti

Kolektívne činnosti

Hudobno – pohybové hry

Koordináčne a relaxačné cvičenia

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete telesná výchova tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** – dramatizácia pohybom
- **Mediálna výchova** – cvičenie s hudbou

Výkonový štandard

Posilniť, uvoľniť a preľahovať jednotlivé svalové skupiny. Správne držať telo, na zväčšovať pohybový rozsah kĺbov a chrbtice krúžením, otáčaním, vystieraním, ohýbaním, kmitaním v ľahu, v sede, v stoji. Jazdiť na rehabilitačnom bicykli. Chodiť na akupresúrnom chodníku.

Upevniť základnú lokomóciu, kladenie chodidiel pri chôdzi, správne držanie tela pri chôdzi (vyrovnávanie hlavy), práca paží počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Obchádzať prekážky. Prekračovať nízke prekážky pri chôdzi.

Ticho našľapovať pri behu, dvíhať nohy, ohýbať v kolenách, vybehnúť na daný signál, bežať po celej ploche, bežať v zástupe za učiteľom, bežať v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze. Bežať so zmenami smeru.

Poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, na druhej nohe, skákať z miesta, skákať cez čiaru, zoskakovať z výšky 10 – 15 cm do drepu. Sedieť a udržanie rovnováhu na fit – lopte a skákať v sede.

Liezť ľubovoľným smerom dopredu, podliezanie, preliezať vhodné prekážky, preliezačky, nízky rebrík, švédske lavičky, diely švédskej debny.

Hádzať a chytať loptu gúľajúcu sa po zemi, po mierne šikmej ploche, chytať loptu hodenú učiteľom. Házať loptu do terča a na cieľ. Házať loptu spolužiakovi. Manipulovať s drobnými predmetmi: zbierať, podávať, prenášať, skladať, upratať.

Vystúpiť na lavičku, prist' po lavičke, zostúpiť z lavičky, spraviť obraty na lavičke, udržať rovnováhu. Robiť sed a kľak na švédskej debne, preliezať jednotlivé diely švédskej debny.

Zvládne vzpor drepmo, sed roznožný s predklonom, „váľanie sudov,, z mierneho svahu, kotúľ vpred, rovnovážny postoj na jednej nohe, aktivity na rozvoj rovnováhy, laterality a koordinácie pohybov.

Tvaruje snehové gule – hádže na cieľ, stavá snehuliaka, vie chodiť po klzkej ploche, šmýkať sa, sánkovať sa na miernom svahu. Osvojuje si techniky presunu v teréne, jazdí na trojkolke.

Hrá kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu, naháňačky. Hrá hry s využitím lopty – guľa, podáva, chytá loptu.

Snaží sa koordinovane pohybovať v rytme hudby, s rytmom riekanky. Spieva detské piesne spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít. Dokáže kráčať rytmizovanou chôdzou a behom v základnom tempe. Dokáže striedať chôdzu a beh podľa rytmického sprievodu.

Cvičenia zamerané na uvedomovanie si vertikalizácie a predlžovanie osi tela, nácvik základných východiskových polôh – stoj, sed, ľah na chrbte, ľah na bruchu. Cvičenia zamerané na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, celková relaxácia, aktivity na psychické uvoľnenie. Nácvik prehĺbeného lokálneho dýchania, uvoľnené vydychovanie.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná pohybová kreácia, cvičenie vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, pohybové hry, pozorovanie, názorná ukážka, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Učebné osnovy zdravotnej telesnej výchovy a integrovanej telesnej výchovy pre 1. – 9 ročník základnej školy a špeciálnej školy schválených Ministerstvom školstva SR dňa 19. 1. 2003 pod č. 526/2003-41.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Zdravotné cviky

Posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela. Chôdza po akupresúrnom chodníku. Chôdza na stepperi. Jazda na rehabilitačnom bicykli.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela pri chôdzi, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, stočenom lane alebo hadici, chôdza v zástupe za učiteľom. Nácvik rytmickej chôdze (tlieskanie, bubnovanie a pod.). Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi. Nácvik chôdze po schodoch hore a dolu striedavo ľavou, pravou nohou. Nácvik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky.

Beh – rehlbovanie nácviku pohybov nôh a ramien pri behu, beh daným smerom, beh v zástupe za učiteľom alebo za určeným spolužiakom, beh v danom tempe, vybehnutie na daný signál: zo stoja.

Skoky – poskoky na mieste i z miesta znožmo i striedavo, poskoky daným smerom, poskoky do kola (okolo predmetu na zemi), skok cez čiaru, lano položené na zemi, preskok napnutej gumy max. do výšky 20 cm, zoskok z výšky 20 – 30 cm na mäkkú podložku do drepu, nácvik skoku do diaľky.

Lezenie – upevňovanie lezenia po kolenách smerom dopredu. Lezenie dopredu vizuálne vyznačenou trasou, preliezanie vhodných prekážok – preliezačky, lavička, švédka debna, obruče na stojanoch, lezenie nahor po nízkom rebríku (ribstol) maximálne do výšky 1 m. Spúšťanie sa na kĺzačke.

Hádzanie a chytanie – nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, lopty hodenej/podanej učiteľom/spolužiakom. Nácvik hádzania lopty učiteľovi, spolužiakovi. Hádzanie lopty do terča, na cieľ, nácvik nadhadzovania lopty obidvoma rukami.

Prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Gymnastické cvičenia – prechod po lavičke s obratom. Chôdza po šikmej ploche, napr. po zavesenej lavičke. Výskok na 2 – 3 diely švédskej debny zo vzporu kľáčmo, z kľaku drep a stoj, prechod po lavičke s obratom, v sede, prípadne v ľahu vzad zdvíhanie plnej lopty.

Základy akrobatických cvičení

Kolíska na chrbte z drepu spojného, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s vystretými nohami. Návnik kotúľa vpred zo širokého stoja rozkročného.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, návnik chôdze po klzkej ploche, prípadne šmýkanie, sánkovanie sa na miernom svahu. V jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období plávanie.

Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami.

Hudobno – pohybové hry

Rytmizovaná chôdza a beh v rôznom tempe udávanom učiteľom. Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu (zvýraznený rytmus). Riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít. Návnik točenia vo dvojiciach pri držaní sa za ruky v kombinácii učiteľ a žiak.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Utvrdzovanie nacvičených cvikov z predchádzajúcich ročníkov.

Začlenenie prierezových tém:

- **Environmentálna výchova** – dramatizácia pohybom
- **Mediálna výchova** – cvičenie s hudbou

Výkonový štandard

- Zvládanie zmeny formy vykonávanej aktivity,
- generalizácia ovládaných zručností v zmenenom vonkajšom prostredí,
- dodržiavanie pravidiel hrových a pohybových aktivít,
- dodržiavanie určených pravidiel,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- napodobňovanie pri pohybových aktivitách,
- dodržiavanie poradovosti,

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, samostatná pohybová kreácia, cvičenie vo dvojici, v skupinkách

Metódy práce: výklad, pohybové hry, pozorovanie, názorná ukážka, reedukácia, kompenzácia, rehabilitácia

Učebné zdroje

Učebné osnovy zdravotnej telesnej výchovy a integrovanej telesnej výchovy pre 1. – 9 ročník základnej školy a špeciálnej školy schválených Ministerstvom školstva SR dňa 19. 1. 2003 pod č. 526/2003-41.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

V špeciálnych triedach sa environmentálna výchova delí do dvoch tematických celkov – Regionálna výchova a Život v prírode.

Environmentálna výchova je zameraná na problém zachovania života na Zemi vo vzťahoch ku životnému prostrediu, k zdraviu človeka. Vo svojom zameraní nastoľuje problémy o životnom prostredí v ktorom žijeme a z toho dôvodu je nevyhnutné akceptovať základné princípy: učiť žiakov o životnom prostredí, vychovávať žiakov prostredníctvom životného prostredia, vychovávať žiakov pre životné prostredie

Regionálna výchova je voliteľný predmet, ktorý dopĺňa vzdelávaciu oblasť spoločenských predmetov, hlavne vlastivedu. Je jedným z procesov humanizácie žiakov. Podporuje u žiakov národné povedomie, vzťah k rodnému jazyku k tradíciám slovenskej kultúry. Regionálna výchova sa využíva už v existujúcich predmetoch je prispôbena veku žiakov primeraným spôsobom informuje žiakov o regióne.

Ciele predmetu

Prispieť k rozvoju osobnosti žiaka v oblasti vedomostí, zručností a schopností, viesť žiakov, aby získané vedomostí, zručností a schopností vedeli chápať a hodnotiť vzťah človek a životné prostredie na základe zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi. Cieľom je vybudovať vzťah k vlastnému prostrediu aj celosvetovému, rozvíjať spoluprácu k tvorbe a ochrane životného prostredia na regionálnej aj medzinárodnej báze. Vlastnou činnosťou prispievať k ochrane prostredia pre svoju prácu využívať informačné a komunikačné prostriedky. Uvedomovať si krásy prírody, poznať historické pamätihodnosti svojho regiónu a pestovať lásku k svojej vlasti, kraju i sebe samému. Zároveň rozvíjať toleranciu voči iným kultúram.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

DOPLNIŤ!!!

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

I. Regionálna výchova – realizácia 1 hodina týždenne

Časová dotácia: 17 hodín

Obsah:

Tematické okruhy:

- a. **Príroda a historické pamätihodnosti mojej obce** (časová dotácia – 8 hodín)
 - **Návšteva historickej budovy – evanjelický kostol**
 - návšteva kostola – 1 hod.
 - výtvarné vyjadrenie danej témy – 2. hod.
 - výstavka spolu s fotografickým materiálom – 1 hod.
 - **poznávanie prírody vo svojom regióne, využitie poznatkov vo vyučovacom procese**
 - vychádzka do školského parku, poznávanie stromov a rastlín – 1 hod.

- vychádzka do školského parku – starostlivosť o estetiku a úpravu prostredia – 1 hod.
- vychádzka do vzdialenejšieho okolia – blízky les a lúka, poznávanie a porovnávanie rastlín – 2 hod.

b. Rozvíjanie citu ku kráse ľudového umenia (časová dotácia - 9 hodín)

- **Stretnutie s pamätníkmi na besede o pamätihodnostiach a minulosti obce**
 - stretnutie so starším občanom obce, ktorý porozpráva žiakom niečo o minulosti obce, o ľudových zvykoch a tradíciách – 1 hod.
 - výtvarné stvárnenie danej témy – 1 hod.
 - nácvik ľudovej piesne a poznávanie zvykov z regiónu – 2 hod.
- **Umelecké stvárnenie danej témy**
 - oboznámenie sa s regionálnym hudobným a tanečným umením – 1 hod.
 - hudobné stvárnenie získaných poznatkov – spev, tanec – 1 hod.
 - výtvarné stvárnenie predstáv žiakov o dobe minulej, zhotovenie handrovej bábiky – 2 hod.

II. Život v prírode - realizácia 1 hodina týždenne

Časová dotácia: 17 hodín

Obsah:

- i. Význam vody v prírode (časová dotácia - 4 hodiny)**
 - **Voda- základ života**
 - základné teoretické poznatky o potrebe vody pre človeka – 1 hod.
 - vychádzka ku potoku a čističke odpadových vôd- význam čistej vody pre život – 1 hod.
 - zostavenie obrázkového projektu o význame vody pre človeka – 2 hod.
- ii. Životné prostredie a jeho ochrana (časová dotácia – 8 hodín)**
 - **Ekohry a didaktické hry so zameraním na životné prostredie**
 - Hry zamerané na ochranu rastlín a zvierat v prírode – 1 hod.
 - Hry zamerané na ochranu životného prostredia, čistota, zbieranie odpadkov v prírode – 1 hod.
 - Vypracovanie pracovných listov s environmentálnou tematikou – 2 hod.
 - Prezeranie obrázkových prezentácií s témou životného prostredia – 1 hod.
 - **Ohrozené a chránené druhy rastlín a živočíchov**
 - Chránené druhy rastlín (prezentácia) – 1 hod.
 - Zostavenie projektu o chránených rastlinách - 1 hod
 - Chránené druhy živočíchov – 1. hod.
 - Zostavenie projektu o chránených živočíchoch - 1 hod
- iii. Význam lesa pre človeka (časová dotácia 5 hodín)**
 - **Čistý vzduch**
 - význam lesov pre čistý vzduch – 1 hod.
 - vychádzka do lesa – 1 hod.
 - ekohry v prírode – relaxácia – 1 hod.
 - pracovné listy – tematika – les a čistý vzduch – 2 hod.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Environmentálna výchova tieto prierezové témy:

- **Multikultúrna výchova:** – poznávanie kultúry národa a regiónu
- **Mediálna výchova:** – vytvoriť si obraz o daných veciach prostredníctvom internetu a iných médií

- **Tvorba projektu:** – v záverečných fázach každej témy zhrnutie učiva prostredníctvom malých environmentálnych projektov

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Poznať základné charakteristiky vlastného regiónu

Poznať prírodu v regióne

Výtvarne stvárať predstavy o minulosti regiónu

Vytváranie kladného vzťahu k ľudovým zvykom a tradíciám obce

Umelecké (výtvarné, hudobné a tanečné) stváranie získaných poznatkov z ľudovej kultúry regiónu

Uvedomiť si význam vody v prírode

Uvedomiť si význam starostlivosti o životné prostredie

Uvedomiť si význam lesov a čistého vzduchu pre život človeka

Zostavovať za pomoci učiteľky malé environmentálne projekty k danej téme

Metódy a formy práce

- Pozorovanie v prírode
- Tvorba projektov
- Ekohry
- Zážitkové učenie

Učebné zdroje

- Odborná literatúra
- Inforek a ostatné internetové stránky
- Pracovné listy
- Encyklopédie

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne : 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Environmentálna výchova:

- rozmanitosť života na našej planéte
- zalesňovanie – odlesňovanie
- pôda
- znečisťovanie ovzdušia a vody
- energie
- urbanizácia – mesto, dedina
- chránené oblasti

Regionálna výchova:

Historické pamätihodnosti môjho regiónu

- návšteva kostola v obci
- návšteva pamätníka padlým v obci
- návšteva obecného úradu, spojená s prehliadkou obecnej kroniky

Prírodné bohatstvo regiónu

- návšteva náleziska z doby bronzovej v okolí obce
- získavať informácie o druhovom zastúpení rastlín a živočíchov v regióne

Vstup histórie do života žiaka

- povesť o vzniku erbu, výklad histórie vzniku erbu
- história vlastnej rodiny

Krása ľudového umenia

- hodnota ľudovej tradície a jej význam pre dnešný život
- ľudové piesne regiónu
- upevňovať ľudové tradície v regióne prostredníctvom výstav a výrobou ľudových prvkov

Kultúrna inakosť v mojom regióne

- oboznámenie sa s kultúrou rómskej národnostnej menšiny

Začlenenie prierezových tém:

- **Multikultúrna výchova:** – poznávanie kultúry národa a regiónu
- **Mediálna výchova:** – vytvoriť si obraz o daných veciach prostredníctvom internetu a iných médií
- **Tvorba projektu:** – v záverečných fázach každej témy zhrnutie učiva prostredníctvom malých environmentálnych projektov

Výkonný štandard

Žiak sa naučí rozpoznávať rôznorodosť života ľudí i dejín vzniku života na našej planéte. Začne si sám uvedomovať dôležitosť ochrany životného prostredia pre ľudské pokolenie. Naučí sa vnímať okolie v úlohe ochrancu všetkého živého. Chráni a bráni všetko živé na zachovanie pre naše pokolenie

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,...

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, vychádzky, IKT, exkurzie,

Učebné zdroje

metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, fotografický materiál, encyklopédie, propagačný materiál,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA – VARIANT „C“

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom, prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom, pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahljší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie.).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov).

Absolvent programu primárneho vzdelávania získa predpoklady, aby v rámci svojich možností dokázal komunikovať, spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho jazyka, základy seba obslužných činností, má osvojené tieto **klúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

a) Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu), dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) Kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,

d) Kompetencia učiť sa učiť

- poznatkov, teší sa z vlastných výsledkov,

e) Kompetencia riešiť problémy

- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

f) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života,
- pomenúva alebo inak vyjadruje svoje pocity,
- prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí,

g) **Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**

- dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- je oboznámený so základnými pravidlami zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

ISCED 1 Rámcový učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet	1. ročník		2. ročník		5. ročník		6. ročník	
		Pov.	Vol.	Pov.	Vol.	Pov.	Vol.	Pov.	Vol.
Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie komunikačných schopností	4		4		3		3	
	Rozvíjanie sociálnych zručností	2		2		2		2	
	Rozvíjanie grafomotorických zručností	2		2		1	1	1	1
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	1		1		1		1	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2		2		2		2	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2	1	2	1	3	1	3	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudobná výchova	1		1		1		1	
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3		3		3		3	
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		20		20		20		20	

Učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským 2302/98-4

	I. STUPEN (nižší)	II. STUPEN (stredný)	III. STUPEN (vyšší)
Výchovno – vzdelávacie A blok	Žiaci sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu. IVP Vychádza z aktuálneho stavu žiaka Vyučovacie hodiny, vzhľadom na psychické osobitosti žiakov, je potrebné členiť do kratších časových úsekov. Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.		
Sebaobsluha			
Motorika			
Vedomosti			
Sociálna komunikácia			

Pracovné zručnosti	Zmena organizácie vyučovania podlieha odsúhlaseniu pedagogickou radou.
Relaxačný B blok	
Muzikoterapia	
Arteterapia	
Biblioterapia	
Zdravotné cviky, športové aktivity	
Vyučovací čas žiaka - 20 hodín týždenne	

	I. STUPEN (nižší)	II. STUPEN (stredný)	III. STUPEN (vyšší)
SEBAOBSLUHA	I. obliekanie - vyzliekanie obúvanie - vyzúvanie <ul style="list-style-type: none"> • nácvik vyzliekania, obliekania s pomocou • nácvik obúvania, vyzúvania s pomocou II. jedenie , pitie, stolovanie <ul style="list-style-type: none"> • používanie rúk pri jedle • pitie z pohára (držanie dvoma rukami) III. hygienické návyky, osobná hygiena <ul style="list-style-type: none"> • praktické osvojenie hygienických návykov s pomocou • hygiena na WC 	I. obliekanie, vyzliekanie <ul style="list-style-type: none"> • obúvanie, vyzúvanie • schopnosť vyzliekať, obliekať, obúvať, vyzúvať čiastočne s pomocou II. jedenie, pitie, stolovanie <ul style="list-style-type: none"> • používanie lyžice (s pomocou a samostatne) • používanie príboru s pomocou III. hygienické návyky, osobná hygiena <ul style="list-style-type: none"> • praktické osvojenie hygienických návykov - osamostatňovanie • hygiena na WC 	I. obliekanie, vyzliekanie <ul style="list-style-type: none"> • obúvanie, vyzúvanie • upevňovanie obliekacích a obúvacích stereotypov (schopnosť samostatne sa obliekať, obúvať, vyzúvať ...) II. jedenie, pitie stolovanie <ul style="list-style-type: none"> • používanie príboru (s pomocou, samostatne) • fixácia správnych stereotypov pri stolovaní III. hygienické návyky, osobná hygiena <ul style="list-style-type: none"> • upevňovanie hygienických návykov • úprava zovňajšku
MOTORIKA	I. hrubá motorika <ul style="list-style-type: none"> • chodenie bez pomoci • nesenie hračky počas chôdze • ťahanie hračky počas chôdze • skákanie dvoma nohami na jeden bod • chodenie dozadu • chodenie hore, dolu po schodoch dvoma nohami po jednom schode II. jemná motorika <ul style="list-style-type: none"> • chytanie predmetov prstami, nielen dlaňou • uchopenie, ukladanie, prekladanie predmetov oboma rukami • zdvihnutie predmetu palcom a ukazovákom • stavanie veže z dvoch kociek • otváranie a zatváranie dverí, zásuviek, okien • zaťahovanie závesov • rozsvetovanie, zhasínanie svetiel • púšťanie vody 	I. hrubá motorika <ul style="list-style-type: none"> • voľný beh • chodenie po špičkách • hádzanie lopty • kopanie lopty • stúpanie po schodoch striedajúc obe nohy II. jemná motorika <ul style="list-style-type: none"> • daktilné oboznamovanie sa s rôznym materiálom • tvarovanie hmoty (plastelína, hlina ...) • listovanie v knihe (viac listov naraz) • stavanie veže z piatich až šiestich kociek po predvedení • navliekanie veľkých korálik • vkladanie klincov do perforovanej dosky (drevené klince) 	I. hrubá motorika <ul style="list-style-type: none"> • skákanie z posledného schodu nohami spolu • státie na jednej nohe a udržanie rovnováhy • chôdza po schodoch so striedaním nôh • chôdza a beh po nerovnom teréne II. jemná motorika <ul style="list-style-type: none"> • listovanie v knihe po jednom liste • modelovanie guľky (hlina, plastelína) • navliekanie malých korálik • skladanie jednoduchých skladačiek (puzzle...)

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálnych vzdelávacích programov**. Pri organizácii vyučovania sa odporúča

predovšetkým blokové vyučovanie.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť preradený.

Dĺžka vzdelávania

Vyučovací čas žiaka je 20 hodín týždenne. Vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov. Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiaka do špeciálnej základnej školy určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Zmapovaním základných potrieb dieťaťa špecifikovať najfrekvencovanejšie potreby a prístup k nim obmedziť, resp. využiť ako základ vyjadrovania potrieb. Dychové a fonačné cvičenia. Artikulačné cvičenia. Rozvoj zmyslového vnímania hovorenej reči. Vyjadrovanie potreby: „ešte“, "prosím si" (pri akejkol'vek činnosti, pri akejkol'vek potrebe) nadviazaním očného kontaktu, resp. vyvodzovaním očného kontaktu v situácii učenia a jeho generalizácia na prirodzené situácie. Učenie schopnosti ukazovania. Priradovanie symbolov – zmenšenín reálnych predmetov, k predmetom ktoré reprezentujú a naopak

Ciele predmetu

nadviazanie rečového kontaktu
artikulácia samohlások, spoluhlások a slabík
vyslovenie slova (napr. svoje meno ,mama ... pochopenie významu slova)
postupné používanie (aktívne a pasívne) bežných slov v slovnej zásobe
formulácia jednoduchých viet (2-3 slovné) neskôr zložitejších viet (4-5 slovné)
odpovedať na otázky jedným slovom (áno, nie)
odpovedať na otázky jednoduchou vetou
vedieť viesť jednoduchý dialóg
plynule sa vyjadrovať
usmerňovanie správnej výslovnosti a gramatickej správnosti reči

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

Pochopiť význam reči. Pochopiť význam slov. Nadviazať dialóg. Dohovoriť sa rečou, posunkom, alternatívnym spôsobom. Používať správnu výslovnosti a gramatickú správnosť reči.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 4

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Vytváranie schopnosti vyjadrovania výberu, voľby.

Priradovanie rovnakých obrázkov (zobrazujúcich rovnaké predmety, osoby a zvieratá), priradovanie rovnakých obrázkov (zobrazujúcich rovnaké činnosti).

Vyjadrovanie špecifických potrieb: piť a jesť nadviazaním očného kontaktu so súčasným použitím ukazovania na reálne predmety (ak primárne potreby nie sú pre dieťa dostatočnou motiváciou zvolíme iné, pre dieťa motivujúce potreby, ktoré musí vyjadriť rovnakým spôsobom).

Rozšírenie aktívnej a pasívnej slovnej zásoby s prihliadnutím na osobitosti žiaka. Príprava na čítanie – oboznámenie sa s leporelami, knihami.

Nácvik správneho sedenia pri manipulácii s drobnými predmetmi, šablónou, papierom, knižkou, písacími a kresliacimi potrebami.

Rozvíjanie základných schopností súvisiacich s akceptovaním a vnímaním činností a predmetov dôležitých pre osvojovanie si práce s písmenami – vnímanie tvaru, obrysu, ukladanie drobných predmetov vedľa seba (zľava doprava), vytváranie určených medzier medzi nimi a pod.,

Upriamenie pozornosti na určený predmet, obrázok s určitou jeho vlastnosťou, pomenovávanie predmetov, javov, činností.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Rozvíjanie komunikačných zručností tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Ochrana života a zdravia

Dopravná výchova,

ktoré budú bližšie špecifikované v IVP

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Nadviazať rečového kontaktu
- Artikulovať samohlásky, spoluhlásky a slabiky
- Vysloviť slová (napr. svoje meno ,mama ... pochopiť význam slova)
- Postupne používať aktívne a pasívne bežné slová v slovnej zásobe
- Ukazovanie využívať ako prostriedok vyjadrovania voľby,
- Vyjadrovať potrebu piť a jesť,
- Komunikovať základné hygienické potreby,
- Vedieť manipulovať s obrázkami podľa pokynov,
- Naučiť sa ukladať plošné predmety/kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- Vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole/na obrázku

Metódy a formy práce

Metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie

Formy: individuálna práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimedialnú techniku.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 4

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi:

Nácvik správneho sedenia pri manipulácii s knihou, písacími a kresliacimi potrebami.

Manipulácia s lepoprelami, s knihami.

Tvorenie viet, chápanie obsahu vety.

Nácvik jednoduchých rečňovaniek, vyčítaniek.

Pomenovanie javov, činnosti, obrázkov.

Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, farbe a tvaru.

Vyhľadávanie tvarovo/farebne rovnakých obrazcov spomedzi navzájom podobných, ktoré sú usporiadané v rade (v každom rade je len jedna dvojica rovnakých obrazcov). Nácvik postupovania zľava doprava.

Vyhľadávanie tvarovo/ farebne odlišných obrazcov, ktoré sú usporiadané v rade (do radu sa umiestnia vždy 3 – 4 rovnaké predmety a jeden iný). Nácvik postupovania zľava doprava.

Nácvik chápania a vyjadrenia polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku.

Rozširovanie aktívnej a pasívnej slovnej zásoby vzhľadom na osobitosti žiaka.

Podporovanie spontánneho vyjadrovania žiadostí nezávisle na situačnom kontexte.
Vyjadrovanie špecifických potrieb (piť, jesť, hygienické potreby).

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Rozvíjanie komunikačných zručností tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Ochrana života a zdravia

Dopravná výchova,

ktoré budú bližšie špecifikované v IVP

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Vedieť vyjadrovať potrebu jesť a piť,
- vedieť spontánne vyjadrovať hygienické potreby nezávisle na situačnom kontexte,
- vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole, na obrázku,
- vedieť ukladať plošné predmety, kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- vedieť upriamiť pozornosť na vnímanie slova alebo na symbol pri augmentatívnej komunikácii,
- vedieť identifikovať predmety a deje na jednoduchých obrázkoch a v priestore,
- vedieť jednoslovné odpovedať na otázky.

Metódy a formy práce

Metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie

Formy: individuálna práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimedialnú techniku.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Rozvíjať expresívne vyjadrovanie potrieb symbolmi

- vyjadrovať potrebu nasýtiť hlad a smäd prostredníctvom komunikačného symbolu na úrovni primeranej porozumeniu nezávisle na situačnom kontexte,
- spontánne komunikovať o hygienických potrebách nezávisle na situačnom kontexte,
- zlepšovať schopnosť abstrakcie používaných komunikačných prostriedkov

Čítanie písmen a slov

- Hláska a písmeno **a, A.**
- Slabiky **ma, Ma.**
- Samohlásky **e, i, o, u.**
- Skladanie slabík do slov.

Reprodukcia textu

Začlenenie prierezových tém:

V predmete rozvíjanie komunikačných zručností budeme využívať tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Ochrana života a zdravia

Dopravná výchova,

ktoré budú bližšie špecifikované v IVP

Výkonový štandard

Vedieť vyjadriť potrebu hladu a smädu. Vedieť vyjadriť hygienické potreby. Vyjadrovať široký repertoár potrieb ukazovaním na symboly. Využívať neverbálnu komunikáciu na plánovanie najbližších aktivít (spočiatku aktuálneho dňa, ďalšieho dňa, postupne vzdialenejšieho časového úseku).

Poznať naučené hlásky, vedieť ich spojiť do slabiky. Vedieť čítať jedno a dvojslabičné slová pozostávajúce z nacvičovaných písmen **m, a, e, i, o, u**. Vedieť priradiť obrázok k textu. Vedieť napísať písmená, slabiky a jednoduché slová zložené z písmen: **m, a, e, i, o, u**.

Počúvať čítanie krátkeho literárneho útvaru podporeného ilustráciami. Podieľať sa na reprodukcii textu – vedieť odpovedať na otázky k vypočítanému textu alebo vybrať na jej základe správny obrázok.

Nácvik písania nových písmen zo zložky čítanie, opakovanie a utvrdzovanie písania písmen a slabík, slov doteraz vyučovaných, ich odpisovaním podľa predpísaného vzoru.

Začlenenie prierezových tém:

Nezávisle na komunikačnej situácii vedieť vyjadriť určitú potrebu. Využiť komunikáciu aj neverbálnu na plánovanie určitých aktivít.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach,

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakom obrázková literatúra, dokresľovacie pracovné listy, detská literatúra.

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, detská literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom,...

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Z oblastí, ktoré sú pri mentálnom postihnutí poškodené, je najmarkantnejšie poškodenie v oblasti sociálnych zručností a komunikačných schopností. Rozvíjanie sociálnych zručností je preto jedným zo základných cieľov výchovno-vzdelávacieho procesu detí s mentálnym postihnutím.

Cieľom predmetu rozvíjanie sociálnych zručností je vytvorenie, resp. rozvíjanie komunikačných schopností s atribútmi prostriedku vyjadrovania **potrieb**, nadväzovania **kontaktov**, ako aj **výmeny** informácií a vo vyšších ročníkoch aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich „čítanie“ zo správania iných ľudí .

Prvoradým cieľom vzdelávania je sociálne správanie zodpovedajúce veku dieťaťa, úrovni jeho schopností, resp. rozvíjanie a učenie základných predpokladov týchto zručností.

Neoddeliteľnou súčasťou sociálneho správania sú schopnosti, ktoré napomáhajú sociálnej integrácii, tzv. integračné zručnosti, t.j. nadväzovanie a udržanie vzťahov, trávenie voľného času atď., a v neposlednom rade samoobslužné schopnosti. Integráciu v dospelosti ovplyvňujú schopnosti postarať sa o seba, o domácnosť.

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie sociálnych zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní sociálnych zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä rozvíjanie komunikačných schopností a pracovné vyučovanie.

Ciele predmetu

I. obliekanie - vyzliekanie obúvanie - vyzúvanie

Nácvik a upevňovanie vyzliekania, obliekania s pomocou, čiastočnou pomocou a samostatne nácvik a upevňovanie obúvania, vyzúvania s pomocou, čiastočnou pomocou a samostatne

II. jedenie , pitie, stolovanie

používanie rúk pri jedle

pitie z pohára držanie dvoma rukami

používanie lyžice s pomocou a samostatne

používanie príboru (s pomocou, samostatne

fixácia správnych stereotypov pri stolovaní

III. hygienické návyky, osobná hygiena

praktické osvojenie hygienických návykov

hygiena na WC

praktické osvojenie hygienických návykov - osamostatňovanie

úprava zovňajšku

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- Rozvíjať spoluprácu pri vykonávaní hygienických návykov,
- rozvíjať spoluprácu pri stravovaní,
- rozvíjať základy sociálnych interakcií,
- rozvíjať základy neverbálnej imitácie,
- vytvárať základné zručnosti - predpoklady domácich zručností.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- obliekanie, vyzliekanie
- jedenie, pitie stolovanie

- hygienické návyky, osobná hygiena

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Rozvíjanie sociálnych zručností tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Ochrana života a zdravia

Dopravná výchova,

ktoré budú bližšie špecifikované v IVP

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Vyjadrovať potreby: piť a jesť nadviazaním očného kontaktu so súčasným použitím ukazovania na predmetné symboly.

Vyjadriť potrebu ísť na WC (na malú i veľkú potrebu) prostredníctvom reálneho komunikačného symbolu, resp. predmetného symbolu.

Spolupracovať pri obliekaní (a vyzliekaní) niektorých jednoduchých častí oblečenia, ak ich má dieťa pripravené.

Spolupracovať pri vykonávaní hygienických návykov, pri umývaní rúk, tváre, ich utieraní, pri čistení zubov, fúkaní nosa a používaní toaletného papiera.

Spolupracovať pri stravovaní: samostatne používať lyžicu a vidličku, naznačovať používanie nožička na naberanie a naznačovať krájanie jedla, samostatne používať servítku.

Priradovať rovnaké farby (vývinovo: červená - modrá, zelená - žltá - oranžová, hnedá - čierna - ružová - sivá, biela).

Priradovať rovnaké tvary (vývinovo: kruh - štvorec, trojuholník - obdĺžnik, kosoštvorec).

Otvárať a zatvárať rôzne balenia, v ktorých sú uložené potraviny a veci používané v domácnosti (nádoby, škatule, tuby, vrecká atď.).

Nalievajú z džbánu, prestierajú pre seba samého s minimálnou pomocou učiteľa.

Metódy a formy práce

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, hodnotenie dosiahnutých výsledkov, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadený rozhovor v praxi, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimedialnú techniku.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- Rozvoj hygienických návykov
- Základy sociálnych interakcií
- Základy neverbálnej imitácie

- Sebaobsluha

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Rozvíjanie sociálnych zručností tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Ochrana života a zdravia

Dopravná výchova,

ktoré budú bližšie špecifikované v IVP

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Rozvíjať sociálne interakcie so spolužiakmi prostredníctvom krátkych hier.

Rozvíjať schopnosti nadväzovať vzťahy k spolužiakom.

Imitovať činnosti dospelých spojené s predmetom.

Rozvíjať schopnosť počúvať krátky príbeh, počúvať iné osoby a pamätať si mená hlavných postáv z príbehu.

Rozlišovať známe a neznáme osoby.

Spolupracovať pri vykonávaní hygienických návykov, pri umývaní rúk, tváre, pri čistení zubov, fúkaní nosa a používaní toaletného papiera.

Rozvíjať samostatnosti pri stravovaní.

Metódy a formy práce

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, hodnotenie dosiahnutých výsledkov, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadený rozhovor v praxi, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra, obrázkové systémy, piktogramy a iné; systémy používajúce multimediálnu techniku.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard:

- Vyjadrovanie súhlasu a nesúhlasu v sociálnych situáciách s dospelým, aj inými deťmi.
- Základné osobné údaje/ informácie o sebe samom a ich vyjadrovanie primeranými komunikačnými prostriedkami v adekvátnych situáciách (ako sa dieťa volá, kde býva, kedy sa narodilo, či má súrodencia atď.).
- Základné pravidlá spoločenského správania sa (prosba, pozdrav, ospravedlnenie).
- Starostlivosť o obľúbené hračky.

Výkonový štandard

Zvládnuť pravidlá spoločenského správania, vedieť poprosiť, pozdraviť, poďakovať, ospravedlniť sa. Hrať sa a odložiť svoje hračky aj veci osobnej potreby. Poznať svoju adresu, mena rodičov aj súrodencov. Dokázať komunikačnými prostriedkami vyjadriť svoje potreby.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

metodická literatúra, detská literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, bábičky hračky, názorné pomôcky,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní a upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety, najmä výtvarná výchova.

Vzhľadom na to, že od prevažnej väčšiny žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie je možné vyžadovať písanie písaným písmom a pre ich praktický život táto forma písma nemá praktický význam, je vhodné naučiť ich dorozumieť sa písomnou formou pri použití písmen veľkej tlačenej abecedy.

K nácviku písmen malej a veľkej písanej abecedy pristupujeme len u detí s vhodnými dispozíciami na túto činnosť. Nácvik písaných tvarov písma vtedy nacvičujeme súčasne s nácvikom ich čítania.

Ciele predmetu

- správne držať písacie potreby a správne sedieť pri písaní
- písať veľké tlačené písmená abecedy
- písmená spájať do slabík a slov
- s ohľadom na dané telesné a mentálne dispozície písať písaným písmom

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- Poznať a vedieť napísať veľkými tlačenými písmenami slabiky, slová, jednoduché vety
- Vedieť sa podpísať
- Jednoduchou písanou formou (1-2 slovne) vedieť vyjadriť svoje pocity a myšlienky
- Odpísať krátky jednoduchý text

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Driblovanie s loptou, šitie jednoduchých stehov, navliekanie ihly. Hra s prstovými farbami, pieskom, vodou, plastelínou. Hra s kockami, skladanie plošných skladačiek, strihanie, manipulácia s jednoduchými „remeselnými a kuchynskými“ detskými nástrojmi, imitovanie zložitejšieho postavenia prstov. Uvoľňovacie, relaxačné cvičenia. Nácvik správneho držania písacích potrieb a správne sedenie pri písaní.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete rozvíjanie grafomotorických zručností tieto prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru

Ochrana života a zdravia: - dodržiavať bezpečnosť pri hre a práci písacími potrebami.

Dopravná výchova: - uplatňovaná pri hre

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Vedieť správne uchopiť ceruzku
- Vedieť správne sedieť pri písaní
- Napodobňovať jednoduché tvary
- Kresliť kruhy a špirály
- Kresliť vodorovné čiary, šikmé čiary

Metódy a formy práce

Metódy: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca, zážitkové učenie, manipulácia s predmetmi

Formy: individuálna práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Zlepšiť hrubú motoriku rúk.

Rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete rozvíjanie grafomotorických zručností tieto prierezové témy :

Osobnostný a sociálny rozvoj: - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru

Ochrana života a zdravia: - dodržiavať bezpečnosť pri hre a práci písacími potrebami.

Dopravná výchova: - uplatňovaná pri hre

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- Vedieť správne uchopiť ceruzku
- Vedieť správne sedieť pri písaní
- Vedieť správny smer písania zľava doprava
- Písať horné a dolné oblúky, vodorovné čiary, šikmé čiary, krúženie okolo stredu
- Kresliť kruhy a ovály, vlnovky, slučky
- Rozlišovať veľké a malé tvary

Metódy a formy práce

Metódy: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca, zážitkové učenie, manipulácia s predmetmi

Formy: individuálna práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1 + 1

Obsahový štandard

Obkresľovanie makiet s geometrickými a inými tvarmi. Obkresľovanie predkreslených čiar v tvare oblúka. Obkresľovanie predkreslených jednoduchých geometrických tvarov. Obkresľovanie predpísaných písmen preberaných na čítaní: **e, m, i, o, u**. Písanie tvaru preberaných písmen podľa predpísaného vzoru. Odpisovanie slov z osobného frekvenčného slovníka vytváraného v predmete čítanie.

Výkonný štandard

Dokáže obkresľovať podľa makety, obkresľuje jednoduché geometrické tvary, vie obťahovať jednoduché tvary, prekresľuje jednoduché tvary písmen **e, m, i, o, u** podľa predlohy.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,...

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, detská literatúra, internet, pracovné listy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

VECNÉ UČENIE PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vecné učenie je integrovaný predmet v prípravnom až 10. ročníku špeciálnej základnej školy pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, v ktorom žiaci získavajú elementárne poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Ciele predmetu

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek prijateľným spôsobom.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- Poznávať zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode
- Chápať zákonitosti zmien v prírode
- Získavať predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí.
- Poznávať prírodné javy primerané ich chápaniu
- Poznávať ročné obdobia
- Pozorovať, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom
- Poznávať domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím
- Poznávať dôležité dopravné značky
- Zoznamovať sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov
- Upevňovať si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Základná orientácia

- Osobné údaje
- Orientácia v priestore školy
- Zariadenie triedy
- Časové údaje
- Spoznávanie vlastného tela

Poznávanie prírody

- Domáce zvieratá

- voľne žijúce zvieratá, vtáky a hmyz,
- rastliny: kvety a stromy,
- pozorovanie zmien v prírode

Orientácia v bežných životných situáciách

- Verejná doprava
- Správanie sa v obchode
- Rozpoznávanie základných potravín,
- Úloha lekára a zdravotnej sestry.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Vecné učenie tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach o zvieratách a prírode a starostlivosť o zdravie
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme o škole
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Poznávanie prírody, Orientácia v bežných životných situáciách

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Základná orientácia

- poznať svoje meno, priezvisko a vedieť ho použiť
- orientovať sa v priestore triedy, budove školy,
- poznať zariadenie triedy,
- vedieť najjednoduchšie časové údaje a vzťahy: deň-noc, svetlo – tma,
- poznať vlastné telo: ukázať aspoň 3 pomenované časti svojho tela.

Poznávanie prírody

- poznať domáce zvieratá: pes, mačka,
- poznať voľne žijúce zvieratá: myš, medveď,
- rozlišovať pojmy: vtáky a hmyz,
- rozlišovať rastliny: kvety a stromy,
- rozlišovať ročné obdobia.

Orientácia v bežných životných situáciách

- vedieť vystúpiť a nastúpiť do dopravného prostriedku,
- vedieť sa správať sa v obchode,
- rozoznať aspoň dva obchody podľa zamerania - potraviny, hračky,
- rozpoznávať základné potraviny,
- poznať úlohu lekára a zdravotnej sestry.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, skupinová práca,

Metódy práce: zážitkové učenie, projekty, riešenie problémov, pojmová mapa, did. hry.

Učebné zdroje

Rôzne omaľované, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených

Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Základná orientácia

- Osobné údaje
- Poznávanie spolužiakov
- Orientácia v priestore triedy a školy
- Zariadenie triedy
- Časové údaje
- Spoznávanie vlastného tela

Poznávanie prírody

- Domáce zvieratá
- Voľne žijúce zvieratá, vtáky a hmyz,
- Rastliny: kvety a stromy,
- Pozorovanie zmien v prírode
- Pozorovanie zmien počasia

Orientácia v bežných životných situáciách

- Verejná doprava
- Bezpečnosť na ceste
- Orientácia v obchode
- Rozoznávanie obchodov podľa zamerania
- Rozpoznávanie základných potravín
- Oboznamovanie sa s mincami: 1 €, 2 €
- Úloha lekára a zdravotnej sestry.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Vecné učenie tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach o zvieratách a prírode a starostlivosť o zdravie
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme o škole
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Poznávanie prírody, Orientácia v bežných životných situáciách

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Základná orientácia

- poznať svoje meno, priezvisko a vedieť ho použiť
- Poznať mená svojich spolužiakov, učiteľa.
- orientovať sa v priestore triedy, budove školy,
- poznať zariadenie triedy,
- vedieť najjednoduchšie časové údaje a vzťahy: deň-noc, svetlo – tma, ráno - večer
- poznať vlastné telo: hlava, trup, ruky, nohy.

Poznávanie prírody

- poznať domáce zvieratá: pes, mačka, prasa, koza

- poznať voľne žijúce zvieratá: myš, medveď, líška
- poznať vrabca, lastovičku, muchu, motýľa
- poznať kvety ruža, tulipán a stromy jabloň, hruška
- rozlišovať ročné obdobia.
- pozorovať zmeny počasia: slnko, dážď, vietor, sneh.

Orientácia v bežných životných situáciách

- vedieť vystúpiť a nastúpiť do dopravného prostriedku, kúpiť cestovný lístok
- chodiť po chodníku a prechádzať cez cestu
- vedieť sa správať sa v obchode, nakupovať a platiť
- rozoznať obchody podľa zamerania - potraviny, hračky, drogeria
- rozpoznávať základné potraviny chlieb, pečivo, mlieko
- poznať mince 1 €, 2 €.
- poznať úlohu lekára a zdravotnej sestry, vedieť sa správať u lekára

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálna, skupinová práca,

Metódy práce: zážitkové učenie, projekty, riešenie problémov, pojmová mapa, did. hry.

Učebné zdroje

Rôzne omaľované, Leporelá, IKT a výučbové programy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1 hod.

Obsahový štandard predmetu

Základná orientácia

- Príbuzný
- Rozlišovanie ľudí podľa rôznych kritérií
- Orientácia v čase
- Orientácia v priestore
- Najbližšie okolie školy

Poznávanie prírody

- Domáce zvieratá
- Voľne žijúce zvieratá, vtáky
- Rastliny: kvety a stromy,
- Pozorovanie zmien v prírode

Orientácia v bežných životných situáciách

- Verejná doprava
- Telefonovanie
- Správanie sa v obchode
- Služby
- V reštaurácii
- Ubytovacie zariadenia

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Vecné učenie tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach o zvieratách a prírode a starostlivosť o zdravie
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - v téme o škole
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Poznávanie prírody, Orientácia v bežných životných situáciách

Výkonný štandard

Základná orientácia

- Poznať mená príbuzných.
- Rozlišovať ľudí podľa pohlavia, veku: dieťa, dospelý, starý, mladý.
- Orientovať sa v čase: rozlišovať ročné obdobia, ich názvy, poznať názvy dní v týždni.
- Orientovať sa v priestore: rozlišovať prístupný a neprístupný priestor, pohybovať sa v priestore podľa pokynov, odkladať predmety v priestore.
- Poznať najbližšie okolie školy. Poznať vlastné telo: vedieť ukázať 6 pomenovaných častí svojho tela na iných.

Poznávanie prírody

- Poznať zmeny v prírode podľa ročných období.
- Poznať zmeny počasia podľa ročných období.
- Poznať domáce zvieratá, poznať najznámejšie voľne žijúce zvieratá, poznať niektoré voľne žijúce vtáky.
- Poznať najbežnejšie názvy rastlín vo svojom okolí. Rozoznávať izbové a lúčne kvety. Rozoznávať ihličnaté a listnaté stromy.

Orientácia v bežných životných situáciách

- Poznať verejnú dopravu, vedieť cestovať v dopravnom prostriedku, kúpiť si cestovný lístok.
- Telefonovať, samostatne vytočiť telefónne číslo.
- Poslať pohľadnicu, list s pomocou.
- Zvládnuť jednoduchý nákup s pomocou, platiť za nákup s pomocou, vedieť určiť hodnotu platidla.
- Dokáže využiť služby s pomocou: holičstvo, kaderníctvo.
- Dokáže si objednať jedlo a pitie s pomocou, podľa rady personálu.
- Pozná ubytovacie zariadenia: hotel, chata a iné.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, vychádzky

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, vychádzky, propagačný materiál,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo

dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

MATEMATIKA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- tvoriť skupiny z rozličných predmetov
- priradovať predmety k tomu, čo ich doplna (šálka, podšálka)
- chápať slová „ viac a menej „ keď je evidentný počet predmetov“ všetko - nič, všetci - nikto, malý - veľký, krátky – dlhý, veľa - málo, väčší-menší, kratší - dlhší
- pochopenie rozdielu medzi“ 1 „ a veľa
- pridávať ešte jeden predmet k predmetom a povedať, koľko to je
- porovnávať čísllice so skupinou predmetov
- počítat' do 5 max. do 10 podľa individuálnych schopností
- poznať čísllice do 5 max. do 10
- priradovať čísllice ku skupinám predmetov
- poznať mince a vedieť ich používať
- využiť poznatky v praktickom živote

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Rozvíjať schopnosť diskriminovať a triediť činnosti bežného denného života, predmety, vlastnosti, stavy a pod., podľa určitých kritérií, ako predpokladu rozvíjania základných matematických zručností a návykov, pochopiť množstvo 1,

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

Environmentálna výchova - pri pracovných listoch s prírodnou tematikou

Dopravná výchova - pri pracovných listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- porovnávať predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- triediť predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- poznať vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto,

- orientovať sa v priestore dopredu – dozadu,
- priradovať predmety k rovnakým predmetom,
- priradovať predmety k tomu, čo ich dopĺňa,
- vyhľadávať rovnaké predmety,
- skladať celok z častí,
- pochopiť rozdiel medzi „1“ a veľa,
- priradovať predmety k číslu 1,
- priradovať číslo 1 k predmetom,
- čítať a písať číslicu 1.

Metódy a formy práce

Metódy: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca, zážitkové učenie, manipulácia s predmetmi

Formy: individuálna práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Tvorenie skupín z rozličných predmetov,
 Zisťovanie podobnosti a rozdielov,
 Rozlišovanie a pomenovanie farieb,
 Orientácia v priestore,
 Číslo 2

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Matematika tieto prierezové témy :

Environmentálna výchova - pri pracovných listoch s prírodnou tematikou

Dopravná výchova - pri pracovných listoch s danou tematikou, pri práci s geometrickými tvarmi a telesami

Mediálna výchova - riešenie úloh na počítači

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- porovnávať predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- triediť predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- poznať pojmy malý – veľký.
- orientovať sa v priestore hore – dolu
- poznať číslo 2
- počítat do 2
- čítať a písať číslicu 2
- priradovať predmety k číslu 2
- priradovať číslo 2 k predmetom

Metódy a formy práce

Metódy: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca, zážitkové učenie, manipulácia s predmetmi

Formy: individuálna práca,

Učebné zdroje

Pracovné listy, omaľovánky, IKT technika, hračky, modely, CD, DVD, odborná literatúra,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 2

Obsahový štandard predmetu

Tvoriť skupiny z rozličných predmetov.

Oboznámiť sa s tvarmi a povrchnými materiálmi, poznať farby, orientovať sa v priestore.

Pochopiť množstvo 5.

Kresliť základné geometrické tvary podľa predlohy.

Výkonný štandard – požiadavky na výstup

- Porovnávanie predmetov podľa vlastností,
- triedenie predmetov podľa vlastností,
- vzťahy: väčší – menší,
- orientácia v priestore, vzťahy: vpravo – vľavo,
- číslo 5, počítanie do 5, čítanie a písanie číslice 5,
- priradovanie predmetov k číslu 5,
- priradovanie čísla 5 k predmetom,
- kreslenie základných geometrických tvarov podľa predlohy, kruh, štvorec, obdĺžnik.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,...

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, IKT,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

PRACOVNÉ VYČOVANIE PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia z hľadiska: úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu pracovné vyučovanie sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky: **sebaobslužné činnosti, práce v domácnosti, práce v dielni**. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Ciele predmetu

Nadobúdať zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Osvojiť si základné pracovné návyky v domácnosti, zručnosti potrebné pri domácich prácach a udržiavaní poriadku.

Nadobudnúť zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác.

Osvojiť si základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni.

Nadobudnúť zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Osvojiť si schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávať ich v praktickom živote.

Osvojiť si manuálne zručnosti pri práci s textilom a papierom a vytvárať jednoduché výrobky.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- Rozvíjať spoluprácu pri osobnej hygiene
- Používať hygienické potreby
- Osvojiť si základné návyky pri stravovaní
- Urobiť drobné práce v domácnosti
- Zvládnuť jednoduché sebaobslužné činnosti
- Poznať bezpečnosť práce v kuchyni, domácnosti, škole a dielni
- Udržiavať poriadok
- Oboznámiť sa s rôznym materiálom
- Poznávať vlastnosti papiera a textilom
- Pracovať s plastelínou a hlinou
- Pracovať sa s náradím v dielni

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- Sebaobslužné činnosti
- Práce v domácnosti
- Práce v dielni

Začlenenie prierezových tém:

- V prvom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy :
- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka – šetrenie vody, stravovanie
 - **Osobnostný a sociálny rozvoj** - prelína sa počas celého školského roka.
 - **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
 - **Ochrana života a zdravia** - v témach Práce v dielnach, Práce v domácnosti, Sebaobslužné činnosti

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Sebaobslužné činnosti

- Spolupracovať pri osobnej hygiene.
- Používať hygienické potreby.
- Používať WC, toaletný papier.
- Púšťať vodu z pákovej batérie, kohútika.
- Vyzliekať a obliekať si odev s pomocou.
- Obúvať a vyzúvať sa s pomocou.
- Osvojiť si základné návyky pri stravovaní.
- Sedieť určitý čas pri jedle.

Práce v domácnosti

- Odkladať predmety na určené miesto s pomocou.
- Odkladať odev a obuv s pomocou.
- Otvárať a zatvárať dvere, zásuvky.
- Zapínať a vypínať osvetlenia.

Práce v dielni

- Dotykom spoznať papier, textil, drevo, plastelína a iné.
- Trhať a krčiť papier.
- Manipulovať s kockami: ukladať 2 kocky na seba, vedľa seba.
- Vkladať predmety do otvoru podľa tvaru a iných vlastností.
- Skrutkovať do perforovanej dosky.
- Skladať jednoduché puzzle.
- Navliekať rôzne predmety: veľké korále, krúžky a pod.

Metódy a formy práce

Metódy: názorná metóda, praktická metóda, inštruktáž a cvičenia, problémová, zážitkové učenie.

Formy: individuálnym prístupom

Učebné zdroje

Rôzne omalovánky a vystrihovačky, Leporelá, nákresy, pracovné postupy, vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; výkresy, pracovné

postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy, stavebnice.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- **Sebaobslužné činnosti**
- **Práce v domácnosti**
- **Práce v dielni**

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy:

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka – šetrenie vody, stravovanie
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach Práce v dielnach, Práce v domácnosti, Sebaobslužné činnosti

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Sebaobslužné činnosti

- Spolupracovať pri osobnej hygiene umývať a utierať si tvár a ruky, česať sa
- Používať hygienické potreby.
- Používať WC, toaletný papier, splachovať
- Púšťať a zastavovať vodu.
- Vyzliekať a obliekať si odev s pomocou. Rozopnúť si veľký gombík
- Obúvať a vyzúvať sa s pomocou.
- Osvojiť si základné návyky pri stravovaní. Pokúšať sa o samostatné jedenie.
- Držať pohár oboma rukami a piť z neho

Práce v domácnosti

- Odkladať predmety na určené miesto s pomocou.
- Upratovať hračky s pomocou
- Odkladať odev a obuv s pomocou.
- Oboznámiť sa so zariadením kuchyne
- Zapínať a vypínať osvetlenia.

Práce v dielni

- Dotykom spoznať papier, textil, drevo, plastelína, hlina a iné.
- Trhať a krčiť papier.
- Manipulovať s kockami: ukladať kocky na seba, vedľa seba.
- Manipulovať s predmetmi: dvíhať, prenášať, vkladať.
- Skrutkovať do perforovanej dosky.
- Skladať jednoduché puzzle.

- Navliekať rôzne predmety: veľké korále, krúžky a pod.

Metódy a formy práce

Metódy: názorná metóda, praktická metóda, inštruktáž a cvičenia, problémová, zážitkové učenie.

Formy: individuálnym prístupom

Učebné zdroje

Rôzne omalovánky a vystrihovačky, Leporelá, nákresy, pracovné postupy, vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy, stavebnice.

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 3 + 1

Obsahový štandard, témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Sebaobslužné činnosti

- Osobná hygiena.
- Obliekanie sa a obúvanie.

Práce v domácnosti

- Hygiena v domácnosti.

Práce v dielni

- Práce s drobným materiálom, s papierom
- Modelovanie
- Montážne a demontážne práce
- Oboznámenie sa s materiálom v dielni

Pestovateľské práce

Výkonový štandard

Byť samostatný pri osobnej hygiene. Používať hygienické potreby. Osvojiť si hygienické návyky s čiastočnou pomocou. Zvládnuť hygienu na WC, splachovať. Rozlišovať mužské a ženské WC,

Vyzliekať a obliekať si odev s miernou pomocou. Osvojiť si rozlíšenie prednej a zadnej časti oblečenia. Obúvať a vyzúvať sa s miernou pomocou. Zapínať a rozopínať veľké gombíky s pomocou. Používať zips, patenty.

Osvojiť si základné stravovacie návyky. Samostatne používať lyžicu pri jedle. Používať naberačku. Zdvihnúť a piť z pohára, ak je pohár držaný jednou rukou, vedieť ho položiť späť na stôl.

Primerane používať predmety každodenného života. Odkladať predmety na určené miesto. Odkladať odev a obuv na určené miesto. Používať ramienka na šaty.

Utierať prach podľa pokynov s miernou pomocou. Polievať kvety podľa pokynov s miernou pomocou. Zametať a utierať podlahy. Pozbierať odpadky do koša. Poznať základy bezpečnosti v domácnosti, najmä v kuchyni.

Poznať základy zložitejšieho prestierania k stolovaniu s miernou pomocou. Udržiavať poriadok na stole: odložiť špinavý riad, rozlíšiť špinavý a čistý riad, odkladať čistý riad na

určené miesto. Utierať a umývať stôl.

Natierať maslo na chlieb. Umývať ovocie a zeleninu. Nalievat' nápoj do pohárov, s pomocou. Baliť a rozbaľovať desiatu.

Skladať, prekladať a lepiť papier. Rozkladať a skladať škatule. Strihať s pomocou: držať a pohybovať s papierom pri strihaní. Skladať mozaiky podľa farby a tvaru, postupnosti.

Zvládať montážne a demontážne práce so skladačkami. Poznať kliešte. Poznať a rozlišovať jednoduché pracovné zručnosti v domácnosti a v dielni, práce v školskej záhrade, na školskom pozemku. Poznať základné bezpečnostné pravidlá.

Začlenenie prierezových tém:

V piatom ročníku budeme využívať v predmete Pracovné vyučovanie tieto prierezové témy :

- **Environmentálna výchova** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Mediálna výchova** - v témach Práce v dielni a Pestovateľské práce
- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - prelína sa počas celého školského roka.
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** - v každej téme počas roka primerané schopnostiam žiakov
- **Ochrana života a zdravia** - v témach: Práce v domácnosti, Sebaobslužné činnosti

Vzdelávací štandard

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú vypracované vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,...

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, názorné ukážky, opakovanie, povzbudenie

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, odborná literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, vychádzky na pozemok, do dielne, jedálne a kuchyne,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi rozvíjanie grafomotorických zručností, rozvíjanie sociálnych zručností a pracovné vyučovanie.

Ciele predmetu

Ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s touto diagnózou:

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- spoločné výtvarné aktivity.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- spoluprácu s učiteľmi a rovesníkmi
- hľadať spontánne výtvarné riešenia,
- experimentovať s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- používať jemnú a hrubú motoriku, správne držať ceruzu, resp. iný kresliaci predmet
- modelovať s rôznych druhov materiálu
- uvedomovať si hygienické potreby a návyky

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Kresba s mäkkou ceruzou, rudkou, kriedou, suchým pastelom, voskovým pastelom

Maľba tampónom, drievkom, akvarelovými farbami, temperovými farbami

Modelovanie s plastelínou, moduritom, cestom

Začlenenie prierezových tém:

V učive VV sa prelínajú tieto prierezové témy:

Dopravná výchova: - naučiť vyhodnocovať jednoduchú dopravnú situáciu z hľadiska bezpečnosti, upozorniť na nebezpečenstvá hroziace na ceste.

Environmentálna výchova: - pestovať kladný vzťah prírode k domácim zvieratám, zvieratám v prírode,

Osobnostný a sociálny rozvoj: - spoznávať sám seba,
- naučiť uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti: - naučia sa prezentovať svoju prácu

Mediálna výchova: - formovať schopnosť detí primerane mentálnej schopnosti posudzovať mediálne šírené posolstvá, ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Kresba: používať mäkkú ceruzku, rudku, kriedu, suchý pastel, voskový pastel

- Správne držať ceruzky, napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Obkresliť formu - bodky, prerušované čiary.
- Prepisovať zvislé a vodorovné čiary.
- Vyfarbovať omaľovánky

Maľba: používať tampón, drievko, akvarelové farby, temperové farby

- Vedieť liať, kvapkať, odtláčať, fřkať farby.
- Odtláčať ruky, dotvárať škvrny.

Modelovanie: pracovať s plastelínou, moduritom, cestom

- vedieť miesiť, stláčať, šúľať, ťapkať.
- Vytvárať guľôčky, valčeky z plastelíny na modelovacom stole a v dlani.
- Používať formičky a plastové náradie na úpravu plastelíny.

Metódy a formy práce

Metódy práce: kresba, maľba, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie,

Formy práce: samostatná práca, skupinová práca, zážitkové učenie, pozorovanie

Učebné zdroje

Metodický materiál, odborná literatúra a časopisy o výtvarnom umení, encyklopédie umenia, galéria, edukačné DVD, CD nahrávky o umení, digitálny fotoaparát, reprodukcie umeleckých diel, výučbové programy v PC, internet

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Kresba s mäkkou ceruzou, rudkou, kriedou, suchým pastelom, voskovým pastelom

Maľba tampónom, drievkom, akvarelovými farbami, temperovými farbami

Modelovanie s plastelínou, moduritom, cestom, Patcolorom, Blandiverom

Začlenenie prierezových tém:

V učive VV sa prelínajú tieto prierezové témy:

Dopravná výchova: - naučiť vyhodnocovať jednoduchú dopravnú situáciu z hľadiska bezpečnosti, upozorniť na nebezpečenstvá hroziace na ceste.

Environmentálna výchova: - pestovať kladný vzťah prírode k domácim zvieratám, zvieratám v prírode,

Osobnostný a sociálny rozvoj: - spoznávať sám seba,
- naučiť uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.
- rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti: - naučia sa prezentovať svoju prácu

Mediálna výchova: - formovať schopnosť detí primerane mentálnej schopnosti posudzovať mediálne šírené posolstvá, ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Kresba: používať mäkkú ceruzu, rudku, kriedu, suchý pastel, voskový pastel

- Správne držať ceruzky, napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Obkresliť formu - bodky, prerušované čiary.
- Prepisovať zvislé a vodorovné čiary, kruhy a špirály.
- Rozlišovať základné farby.
- Vyfarbovať omaľovánky

Maľba: používať tampón, drievko, akvarelové farby, temperové farby

- Vedieť liať, kvapkať, odtláčať, fíkať farby.
- Odtláčať ruky, prsty, hrať sa s farbou, dotvárať a rozfukovať škvrnky.

Modelovanie: pracovať s plastelínou, moduritom, cestom

- Vedieť miesiť, stláčať, šúľať, ťapkať, vyťahovať, guľať.
- Vytvárať guľôčky, valčeky z plastelíny na modelovacom stole a v dlani.
- Používať štipce – vyštipovať malé kúsky z plastelíny.

Metódy a formy práce

Metódy práce: kresba, maľba, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie,

Formy práce: samostatná práca, skupinová práca, zážitkové učenie, pozorovanie

Učebné zdroje

Metodický materiál, odborná literatúra a časopisy o výtvarnom umení, encyklopédie umenia, galéria, edukačné DVD, CD nahrávky o umení, digitálny fotoaparát, reprodukcie umeleckých diel, výučbové programy v PC, internet

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovné.

5. ročník

Počet hodín týždenne: 1 + 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Pokus o výtvarné stvárnenie skutočnosti - kôra stromov, rastliny, konáre, listy.

Dotváranie prírodných materiálov – odtlačujú, vtláčajú do vhodných materiálov, nalepujú, prenášajú na plochy.

Kresba - ceruza, rudka, fixka, voskový pastel, suchý pastel

Maľba - tampón, drievko, akvarelové farby, temperové farby

Modelovanie - hlina, cesto, modurit, plastelína

Výkonový štandard

Vedieť kresliť predmety vychádzajúce z kruhu – lopta, snehuliak, slnko, jablko.

Vedieť kresliť predmety vychádzajúce zo štvorca – šatka, utierka.

Vedieť kresliť predmety vychádzajúce z obdĺžnika – dvere, okno, kniha.

Vedieť vyfarbiť maľovanky.

Pozná základné vlastnosti modelovacích materiálov.

Vedieť modelovať základné tvary z modelovacej hmoty: guľka, valček, placka.

Vedieť modelovať jednoduché skutočnosti - ovocie, zelenina, nádoby, hračky a iné.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách, vychádzky,

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, vychádzky, názorová metóda, pochvala,

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, detská literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, vychádzky, drobný materiál,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Predmet hudobná výchova je predmetom činnostným a zážitkovým, kde sa na základe hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hudbu a radosť z nej. Realizuje sa pomocou **Muzikoterapie**, t.j. pozitívneho účinku melódie, rytmu, harmónie a vyvolávanie príjemných zážitkov a predstáv. Rytmická výchova je veľmi dôležitá pre všetky deti zaostávajúce vo vývine motoriky a v sociálnom vývine. Pomáha uvoľniť sa, saturovať emocionálne potreby, nájsť cestu k iným cez spoločné zážitky. Ponúka nové možnosti komunikácie – cez zvuky, tóny a rytmus a otvára tak možnosti na sebavyjadrenie.

Ciele predmetu

Ciele hudobnej výchovy sú adekvátne prispôbené problémom konkrétneho dieťaťa. Cieľom je:

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- Nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- Selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- rozvíjať citový svet žiakov,
- pasívne vnímať ľudskú reč a hudbu a rozlišovať ich
- vnímať a vyludzovať zvuky na hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária
- napodobovaním rytmizovať a spievať jednoduché detské riekanky

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Počúvanie: širšieho repertoáru reprodukovanej hudby, rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária.

- muzikomaľba (kreslenie pri hudbe v stojci a vyjadrenie rytmu hudby)
- relaxácia pri hudbe (ležanie, sedenie pri tlmenom osvetlení)

Rytmická výchova: Hra na jednoduchých hudobných nástrojoch – na Orffovom inštrumentáriu.

inštrumentáriu, pochodovanie pri hudbe, rôzne hry pri hudbe, chôdza pri hudbe)

- pohybové uvoľnenie pri hudbe
- pohybová improvizácia motivovaná hudbou (pohybové vyjadrenie situácie
- prostriedkami hud. umenia)
- pohybová dramatizácia pri hudbe (spôsob chôdze v určitom tempe, ľahký beh na celej
- nohe a na špičkách, poskoky, tleskanie)

Jednoduché **hry so spevom.**

- hudobno-pohybové hry a cvičenia (hra s bábkami pri hudbe, hra na Orfeovom inštrumentári

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Hudobná výchova tieto prierezové témy:

- **environmentálna výchova** v piesňach o ročných obdobiach,...
- **dopravná výchova:** v piesňach o dopr. prostriedkoch, značkách, semafore,...
- **multikultúrna výchova** v inonárodných piesňach s rozmanitou deťom primeranou tematikou

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- odlišovať ľudskú reč od iných zvukov
- pasívne vnímať reprodukovanosú hudbu – detské piesne, moderná hudba.
- vypočutie celej nahrávky prípadne aj niekoľkých pesničiek na CD, kazete a pod.
- Vnímať zvuky vyludzované na jednoduchých hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária
- V rámci svojich možností hrať na hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária
- Vedieť rytmizovať jednoduché riekanky

Metódy a formy práce

Formy práce: skupinové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí,

Metódy práce: zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, metódy hrania rolí, špecifické metódy: imitačná a kombinovaná metóda osvojovania riekaniek a piesní, riadené objavovanie hudby, improvizácia.

Učebné zdroje

Hudobné CD, internet, odborné časopisy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- Rozvoj pasívneho vnímania zvukov
- Rytmická výchova
- Jednoduché hry so spevom
- Počúvanie reprodukovanej hudby

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Hudobná výchova tieto prierezové témy:

- **environmentálna výchova** v piesňach o ročných obdobiach,...
- **dopravná výchova:** v piesňach o dopr. prostriedkoch, značkách, semafore,...
- **multikultúrna výchova** v inonárodných piesňach s rozmanitou deťom primeranou tematikou

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

- pasívne vnímať zvuky Orffovho inštrumentária.
- pasívne vnímať a rozlišovať jednoduché zvuky vyludzované bežnými predmetmi prostredia šuchotanie, trhanie a krčenie papiera, štrnganie kľúčov, cinkanie skla, príboru,

- klopkanie ceruzkou, prelievanie tekutiny v uzatvorenej fľaši, zvuk tečúcej vody
- vyludzovať zvuky na jednoduchých hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária.
- rytmizovať jednoduché riekanky Ťap, ťap, ťapušky; Hijo, hijo na koníčku...
- vedieť sa hrať jednoduché hry so spevom Kolo, kolo mlynské, Venček...
- počúvať reprodukovánú hudbu – detské piesne, ľudové piesne.

Metódy a formy práce

Formy práce: skupinové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí,

Metódy práce: zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, metódy hrania rolí, špecifické metódy: imitačná a kombinovaná metóda osvojovania riekaniek a piesní, riadené objavovanie hudby, improvizácia.

Učebné zdroje

Hudobné CD, internet, odborné časopisy

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 1hod

Obsahový štandard -témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Počúvanie jednoduchých piesní

Rozlišovanie jednotlivých spievaných slov piesní, s príp. rytmizáciou, hrou na telo a pod.,

Učenie sa jednoduchých piesní a riekaniek.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Hudobná výchova tieto prierezové témy :

- **environmentálna výchova** v piesňach o ročných obdobiach,...
- **dopravná výchova:** v piesňach o dopr. prostriedkoch, značkách, semafore,...
- **multikultúrna výchova** v inonárodných piesňach s rozmanitou deťom primeranou tematikou

Výkonový štandard

Reprodukovat' hudbu – detské piesne, moderná hudba. Naučiť sa spievať jednoduché detské piesne, vedieť používať jednoduché Orffové nástroje, pohybovať sa pri hudbe.

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,...

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, počúvanie hudby, metóda hrou,

Učebné zdroje

Učebnice, pracovné zošity, metodická literatúra, detská literatúra, internet, pracovné listy vytvorené učiteľom, Orffove nástroje, detské riekanky,

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

TELESNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Charakteristika predmetu

Ciele predmetu telesná výchova pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč.

Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie,

Ciele predmetu

- rozvoj telesnej schémy žiaka,
- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít,
- rozvoj verbálnych schopností,
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo-sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Kompetencie, ktoré predmet rozvíja

- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,

- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),

1. ročník

Počet hodín týždenne: 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Začlenenie prierezových tém:

V prvom ročníku budeme využívať v predmete Telesná výchova tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj: rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru prevziať zodpovednosť za svoje konanie a osobný život

Environmentálna výchova: - vnímať zdravie a život ako najvyššiu hodnotu

Ochrana života a zdravia: - formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, tiež k sebaochrane.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: - dokázať vhodným spôsobom prezentovať nacvičenú pohybovú štruktúru v rámci individuálnej, resp. skupinovej pohybovej činnosti

Dopravná výchova: - uplatňovaná pri vychádzkach, turistike, cvičení v prírode

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Žiak by mal zvládnuť v závislosti od stupňa postihnutia:

- riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít,
- rolové hry,
- kontaktné hry,
- lezenie po vizualizovanej trase,
- pochodovanie po vizualizovanej trase,
- indiánsky skok napodobňovaním pohybov učiteľa,
- kráčanie v podrepe (kačací krok)
- sezónne činnosti - v zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu, v jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období aj plávanie.
- aktívne spolupracovať pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- zvládať sebakontrolu
- prijímať pravidlá,
- prispôbovať sa požiadavkám skupiny,
- vykonávať aktivity napodobňovaním,
- uvedomovať si vlastné telo,

Metódy a formy práce

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, hodnotenie dosiahnutých výsledkov, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadený rozhovor v praxi, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca,

Učebné zdroje

Metodické príručky telesnej výchovy, časopisy, encyklopédie, príručky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slovne.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 3

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Začlenenie prierezových tém:

V druhom ročníku budeme využívať v predmete Telesná výchova tieto prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj: rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaúctu, sebadôveru prevziať zodpovednosť za svoje konanie a osobný život

Environmentálna výchova: vnímať zdravie a život ako najvyššiu hodnotu

Ochrana života a zdravia: formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, tiež k sebaochrane.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: dokázať vhodným spôsobom prezentovať nacvičenú pohybovú štruktúru v rámci individuálnej, resp. skupinovej pohybovej činnosti

Dopravná výchova: uplatňovaná pri vychádzkach, turistike, cvičení v prírode

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Žiak by mal zvládnuť v závislosti od stupňa postihnutia:

- riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít,
- rolové hry,
- kontaktné hry,
- správne držanie tela pri chôdzi, prácu paží, koordináciu pohybov,
- chôdzu bez pomoci,
- chôdzu daným smerom,

- nosenie a ťahanie hračky počas chôdze.
- chôdzu hore a dolu po schodoch.
- pochodovanie po vizualizovanej trase.
- lezenie ľubovoľným smerom dopredu,
- lezenie po vizualizovanej trase,
- podliezanie prekážok,
- nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách,
- beh k stanovenej méte,
- kolektívne hry spojené s chôdzou a behom,
- poskoky na mieste znožmo,
- skok z miesta, skok cez čiaru,
- chytanie lopty guľajúcej sa po zemi,
- chytanie lopty hodenej učiteľom,
- hádzanie lopty do terča a na cieľ,
- kolektívne hry s využitím lopty: guľanie, podávanie, chytanie,
- sezónne činnosti - v zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu, v jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období aj plávanie.

Metódy a formy práce

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa: vysvetľovanie, demonštrácia cvičenia, hodnotenie dosiahnutých výsledkov, priamy rozhovor, riadený rozhovor, riadený rozhovor v praxi, riadená hra, pozorovanie ukážky, skupinová práca,

Učebné zdroje

Metodické príručky telesnej výchovy, časopisy, encyklopédie, príručky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl a žiakov špeciálnych tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000-44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotený slovné.

5.ročník

Počet hodín týždenne: 3hod

Obsahový štandard – témy, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Pohybové hry

Loptové hry

Riekanky, detské pesničky

Aktivity na cvičenie rovnováhy,

Sezónne činnosti

Prvky zdravotnej TV podľa postihnutia žiaka.

Je zameraná na

Výkonový štandard – požiadavky na výstup

Žiak by mal zvládnuť v závislosti od stupňa postihnutia:

- riekanky, detské pesničky spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít,
- rolové hry,

- kontaktné hry,
- lezenie po vizualizovanej trase,
- pochodovanie po vizualizovanej trase,
- indiánsky skok napodobňovaním pohybov učiteľa,
- kráčanie v podrepe (kačací krok)
- sezónne činnosti - v zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie sa na miernom svahu, v jarnom a v letnom období turistika, podľa možností v ktoromkoľvek ročnom období aj plávanie.
- aktívne spolupracovať pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- zvládať sebakontrolu
- prijímať pravidlá,
- prispôbovať sa požiadavkám skupiny,
- vykonávať aktivity napodobňovaním,
- uvedomovať si vlastné telo,

Metódy a formy práce

Formy práce: individuálny prístup, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,..

Metódy práce: riadený rozhovor, učenie hrou, priama činnosť so žiakmi, pozorovanie, ...

Učebné zdroje

Metodické príručky telesnej výchovy, časopisy, encyklopédie, príručky

Hodnotenie predmetu

Podľa Metodických pokynov na slovné hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl a žiakov základných tried pre mentálne postihnutých žiakov v základných školách schválených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pod číslom 126/2000 – 44 zo dňa 17. septembra 2000 sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení slov